

LUCIA. Trygghet och glädje utstrålar luciakandidat nummer 3, **Maria Koskinen**, tillsammans med sin stämningshöjande porslinsängel.

Maria är kandidaten som gärna jobbar med ungdomar och som har ett brinnande hästintresse – och så älskar hon lussekatter.

SIDAN 2

Ömsen bereder sig på fortsatt ÅAB-fajt

Smider planer. Ömsens ekonomidirektör Tage Silander (till vänster) och vd Göran Lindholm väntar sig fortsatt strid om Ålandsbanken. Bilden är tagen i Göran Lindholms vd-rum. Foto: JONAS EDSVIK

NYHETER. Sju månader har gått sedan Ålandsbankens dramatiska bolagsstämma. Fem månader återstår till nästa ordinarie stämma – om det inte blir en förtida extra bolagsstämma, vilket olika bedömare tror.

– Vi är beredda ifall det blir en extra stämma, säger Ömsens vd **Göran Lindholm** och ekonomidirektör **Tage Silander**.

Om Ömsen lånar ut sina ÅAB-aktier till olika dotterbolag igen, eller om Ömsen väljer en koncernstruktur och säljer aktierna inom koncernen för att säkra röstinflytandet mot det som upplevs som ett försök till fientligt övertagande av Ålandsbanken från Aktias sida – det vet ingen av dem i dag.

– Vi kommer att göra det som är lagligt, då

som nu, enligt vad våra jurister råder oss till.

Nya Åland har också ställt frågor som vanliga försäkringstagare funderar på. Varför är det så viktigt för Ömsen att äga en stor aktiepost i Ålandsbanken, varför saknar Ömsen system för premiebetalning via bonus för exempelvis huslån och kan vem som helst få en plats i Ömsens förvaltningsråd? Läs svaren på... SIDORNA 4-5

Falskt valmejl fick sin förklaring

NYHETER. I går fick alla som är med på Ålands turistförbunds e-postlista ett mejl som uppmanade dem att rösta på någon av tre namngivna kandidater – och som avsändare angavs Ålands turistförbund marknadskoordinator **Jenny Abrahamsson**. Men det var ingalunda Jenny Abrahamsson som hade skickat mejlet, och hon tog mycket illa vid sig.

– Jag är väldigt upprörd över detta. Jag trodde först att någon hade satt sig vid min dator och

skickat meddelandet, men det visar sig att det är gjort från någon annan dator, någon som kapat min, sade Abrahamsson igår på dagen.

På kvällen kom förklaringen på hur det gått till. SIDAN 7

Såg lodjuret anfalla katt

Tilltufsad Tufts. Elias Anderssons katt heter Tufts, efter incidenten med Lon var den lindrigt sagt en tilltufsad Tufts.

Foto: ANDREAS DIENERT

NYHETER. Gun Styrström blev i går morse vittne till en dramatisk kamp mellan ett lodjur och en katt på Nätö i Lemland.

– Då jag var på väg för att hämta morgontidningen möttes jag av den skrikande katten som rusade för livet med lodjuret hack i häl, berättar hon.

Språngmarschen slutade på familjens gård, då Gun Styrström kom fram låg lodjuret ovanpå katten.

– Lon bara morrade då jag närmade mig och jag vågade inte göra något.

Senare försvann båda djuren men lämnade både klospar och hårtufsar efter sig. Först sent på eftermiddagen i går kom katten, som tillhörde grannarna, fram. Den hade klarat livhanken med rivsår på benen och i ansiktet.

SIDAN 3

10.000 euro för valpejling

VALET 2007. Minst 10.000 euro kostar det om Ålands statistik- och utredningsbyrå skall mäta mäta opinionerna inför ett val. Och efter att frågorna skickats ut tar det ett par månader innan man har svaren. SIDAN 8

Det blir ingen strejk

NYHETER. Den varslade handelsstrejken på fredag är avblåst. Förbundet för finsk handel och Servicefacket PAM enades tidigt i går morse om ett nytt kollektivavtal som löper över två och ett halvt år. SIDAN 5

Curlinghall är på gång

SPORT. Ålands första curlinghall ska ligga vid Bollhalla och beräknas vara färdig 2009. De planerna har Ålands Curling ab. SIDAN 20

kultur

10

Pekka Kuusisto fick publiken i stämning vid konserten i S:t Görans.

kultur

11

Åsa Hellman är keramikern och kurator för utställningen "Mera ugnsfärskt" som öppnas i Åland konstmuseum i kväll.

sport

21

Alec Lang och **Isac Wasström** går på "Idrottshäftis".

åland

24

Å24 testar: Partiernas valbussar. Välkommen med in i Valny, korv-bussen och ToK.

Luciakandidat nummer 3/Maria Koskinen

Hästattjejen som älskar lussekatter

– Jag ställer upp eftersom jag tycker att lucia är en jätteviktig tradition som vi måste hålla vid liv på Åland. Och man får inte glömma syftet, att samla in pengar till dem som behöver det.

Det säger Maria Koskinen, som är den tredje kandidaten i årets luciagrupp.

Maria Koskinen är 20 år, bor i Mariehamn och går första året på vuxenutbildningen till närvårdare vid Ålands vårdinstitut. Sedan tidigare har hon en sociokantexamen från Ålands yrkeskola. Mellan studierna jobbade hon ett år inom servicesektorn.

Kvällar och helger jobbar Maria som assisterande ungdomsledare vid ungdomsgårdarna i Mariehamn.

– Det är roligt. Jag trivs jättebra med att jobba med ungdomar, säger Maria, som redan har klart för sig att hon vill inrikta sig på just barn- och ungdomar inom studierna på vårdinstitutet.

Det var en bekant som anmälde Maria till söndagens luciauttagning. Maria berättar att hon blev väldigt förvånad då luciamamma **Ann-Katrin Mörn** ringde och meddelade att hon var en av de sju utvalda.

– Det var är rätt jobbig uttagning och det fanns så många tjejer där som skulle ha passat bra i en luciagrupp, så jag blev faktiskt förvånad. Men nu känns det jättespännande att vara med i luciagruppen, jag har just börjat smälta beskedet.

Vad betyder lucia för dig?

– Värme, ett ljus i vintermörkret och en mysig tradition. Och så lussekatterna förstås, jag tycker de är jättegoda!, säger Maria, som delar med sig av luciaminnen från barndomen.

– När vi var små så såg alltid mamma till att jag och min storasyster lussade för mormor. Vi sjöng bara luciasången men mormor blev så glad. Och nog tänkte man väl som liten tjej att det skulle vara roligt att få sitta i den där snäckkärran.

Familj: mamma **Eivor**, pappa **Krister**, storasyster **Mikaela**, lillasyster **Moa**, pojkvän **Lucas** och hundarna **Stella** och **Siri**.

Fritidsintressen: Tränar, umgås med vänner och har ridit sedan hon var sju år.

– Min storasyster red så jag följde med henne till stallet för att titta och sedan föll jag själv för sporten. Det är en speciell känsla att vara i stallet med hästarna och ridning är en så mångsidig sport. Jag har tävlat lite också genom åren, mest i hoppning, det är kul.

Sångvana: Sjöng i körer och uppträdde med sång genom hela grundskolan. Var skolans lucia i årskurs 9.

– På senare år har jag inte sjungit så mycket, men jag tycker jättemycket om det och därför känns det extra kul att vara med i luciagruppen och få börja sjunga mer igen.

Favoritmusik: Lyssnar på det mesta, har ingen enskild förebild inom musiken.

Senast lästa bok: Rävungen, av **Torey Hayden**.

Framtidsdröm: Efter att ha blivit färdig närvårdare planerar Maria att utbilda sig vidare för arbete med barn och ungdomar.

– Det vill jag jobba med i framtiden. Och jag tror, och hoppas, att jag kommer att bo på Åland. Förhoppningsvis kommer hästarna att ha en större plats i mitt liv, jag har planer på att så småningom köpa en egen häst.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Rund ängel ger stämning. När Maria Koskinen vill skapa lite stämning hemma inför lucia och jul så plockar hon fram en porslinsängel som hon fått av sin mamma. – Jag vet egentligen inte varför, jag har bara fastnat för den. Ängeln utstrålar trygghet och glädje. Och så betyder den ju extra mycket då jag fått den av mamma, säger Maria.

Lagstiftningsrådet Sten Palmgren talade om "Åland i lagstiftningsarbetet".

Foto: ERKKI SANTAMALA

Ministeriefolk fick Ålandsinfo

■ I går hölls ett informationsseminarium om Åland för utrikesministeriets tjänstemän i Helsingfors. Ålandsseminariet fyllde en halv av två dagars utbildning.

Medverkade gjorde avdelningschef **Marcus Laurent** som föreläste på temat "Samarbetet mellan utrikesministeriet och Åland", biträdande lagtingsdirektör **Susanne Eriksson** som föreläste på temat "Självstyrelsen, Ålands folkrättsliga status och Ålandsexemplet", landshövding **Peter Lindbäck** som föreläste på temat "Statens roll på Åland, samt Ålandsdelegationens och landshövdingens roll i självstyrelsesystemet" samt lagstiftningsrådet **Sten Palmgren** från justitieministeriet som föreläste på temat "Åland i lagstiftningsarbetet - ministeriernas uppgifter och samordningen inom statsrådet.

– Det är bra att utrikesministeriets tjänstemän får information om Åland som de kan föra vidare. Åland kan till exempel väcka intresse som ett exempel för autonoma områden, säger **Susanne Eriksson**. (ml)

Ålands lucia 2006, Fanny Holmberg, med följe.

Ålands lucia har chans bli Finlands

■ Förra årets åländska lucia, **Fanny Holmberg**, från Mariehamn är en av de elva som nu utsetts att kandidera till Finlands lucia 2007.

Övriga kandidater är **Janina Aschan**, Esbo, **Frida Andersson**, Ekenäs, **Maija Ihalainen**, Lahtis, **Hanna Nylund**, Närpes, **Julia Holmvik**, Bennäs, **Natalie Tuurna**, Helsingfors, **Janni Nieminen**, Åbo, **Sofia Wredlund**, Vasa och **Lotta Sandholm**, Esbo.

Det är Folkhälsan som står bakom luciakampanjen även i riket.

Det var i går, den 17 oktober, som juryn samlades för att utse årets kandidater. Medlemmarna i årets Luciajury är **Muluken Cederborg**, **Kjell Ekholm** och **Peter Lindbäck**. Det är sedan allmänheten som röstar fram Finlands lucia. (ab)

Här såg hon lodjuret angripa grannnkatten

Dramatiskt möte. Här, på den privata infarten mötte Gun Styrström en katt som sprang för livet undan ett lodjur.

Precis framför ögonen på Gun Styrström anföll ett lodjur i går morse grannens tama katt.

Den dramatiska händelsen, med kattens panikskrik och lodjurets morranden, utspelade sig på Nätö i Lemland.

Vid familjen Styrströms entré finns en massa hårtussar på marken och märken i gruset efter klor. Där höll det i går morse på att gå riktigt illa för en katt som utsattes för sin större släktings, lodjurets, angrepp.

Gun Styrström var på väg efter morgontidningen i postlådan som ligger drygt hundra meter från hemmet. På vägen möttes hon plötsligt av en katt som sprang för livet med ett lodjur hack i häl.

– Katten skrek skärande högt i panik, det var fruktansvärt att höra, berättar Gun.

Lon morrade

De båda djuren försvann i full fart upp för ett litet berg och bort från Gun.

– Jag kunde egentligen inte göra något.

Men då hon återvände från postlådan var det full dramatik på parkeringsplatsen alldeles invid husets entré.

– Lodjuret låg ovanpå katten. Lon bara morrade då jag närmade mig och jag vågade ingenting göra.

Kärt återseende. Elias Andersson och resten av hans familj var djupt lättade då det visade sig att katten Tufts klarat sig i livet efter ett våldsamt möte med lo.

Att gå fram och separera på de båda djuren eller försöka rädda katten var inte att tänka på.

Hårtussarna bekanta

Strax efteråt försvann de båda djuren. Ingen vet om lodjuret tyckte att katten hade fått nog stryk och självmant avbröt angreppet eller om katten hade lyckats rädda sig under en bil som stod parkerad på gården.

Gun Styrström tyckte sig ha känt igen grannens katt och tog kontakt.

Det såg illa ut. Grannarna, familjen Andersson, hade nämligen saknat sin katt, Tufts, i ett dygn.

Men sent på eftermiddagen kom katten äntligen fram

Klart skärrad

– Plötsligt bara kom han tassande. Han var helt klart skärrad, berättar Elias mamma Åsa.

– Pälsen var tovig och han hade rivsår både på benen och i ansiktet.

Då Nya Åland några timmar senare träffar Tufts är han fortfarande skygg och han både nosar och spanar mot skogen.

Han är inte bara Tufts utan också tilltufsad men några livshotande skador tycks han dock inte ha fått.

Inga tvivel

Det råder inga tvivel om att det var ett lodjur som angrep katten. Djuret var stort, hade rätt färg och pälsmonster och de klassiska kännetecknen tofsar på öronen, avsaknad av svans och långa ben.

Därför är det kanske skäl att passa lite extra på sina husdjur i det här området.

Lospår har tidigare rapporterats från regionen kring Nätö och Järsö - nu är det bevisat att här finns lodjur och också att det inte nödvändigtvis är tamkatternas allra bästa vän.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Foto: ANDREAS DIENERT
andreas.dienert@nyan.ax

"Observationen är den första"

■ Det är första gången som någon på Åland med egna ögon har sett hur ett lodjur slår en katt. Eller, rättare sagt, det är första gången som landskapsregeringens naturvårdsintendent, **Jörgen Eriksson** (bilden), får information om en dylik observation.

– Vi har haft ett misstänkt fall tidigare då en katt i Kumlinge ersattes av landskapsregeringen eftersom det fanns skäl att misstänka att den kunde ha blivit offer för lo, säger Eriksson.

På frågan om katter lever farligt i trakter där det rör sig lo svarar Eriksson ja.

– Lodjuren äter inte katter men av någon anledning röjer de undan dem, säger han.

– Det är jämförbart med berguven som inte tycker om sin lilla kopia, hornugglan.

– Det är som om vissa djur skulle tycka att släkten är värst! (tt-s)

Göran Lindholm och Tage Silander förklarar Ömsens roll i Ålandsbanken:

Det handlar om pengar,

– Vi har ett klart uppdrag från vårt förvaltningsråd – att försöka se till att Ålandsbanken fortsättningsvis styrs från Åland. Det är väldigt viktigt för både det åländska näringslivet och för vårt bolags framtida premieintäkter. För oss handlar det om pengar, inte om politik.

Fakta/Ömsen

■ **Förvaltningsrådet:** Ordförande Sture Carlson, viceordförande Anders Wiklöf, medlemmar Ben-Erik Alm, Jesper Blomsterlund, Peter Grönlund, Otto Hojar, Carin Holmqvist, Tor-Rolf Karlsson, Peter Lindbäck, Mikael Lundell, Bjarne Petersson, Max Sirén och Erik Sundblom.

■ **Styrelsen:** Ordförande Trygve Eriksson, viceordförande Kjell Clemes, medlemmar Dan E. Eriksson, Klas Mörn och Elisabeth Naucér.

Källa Ömsens hemsida

Så uttrycker sig Göran Lindholm, vd för Ålands ömse-sidiga försäkringsbolag, om den maktkamp som rått kring Ålandsbanken en längre tid och som slutligen kom upp till ytan vid bankens senaste bolagsstämma i våras.

Nu återstår bara fem månader till nästa ordinarie stämma. Nya Åland har talat med Göran Lindholm och ekonomidirektör Tage Silander.

Båda understryker att de uttalar sig enbart i Ömsens namn.

– Men som storägare i Ålandsbanken måste Ömsen få ha synpunkter, säger Göran Lindholm som också är bankens styrelseordförande.

Dramatisk stämma

Det som hände på den senaste ÅAB-stämman var att de finlandssvenska stiftelserna, Aktia och Åbo Akademi gjorde gemensam sak med Anders Wiklöf och Wiklöf Holding, köpte aktier och placerade dem i för ändamålet grundade aktiebolag.

Orsaken var att man ville utnyttja röstkraften så effektivt som möjligt på stämman för att mota Ömsens och Alandiabolagens, och andra aktörers, försök att få stämmodeltagarna att rösta för att rösträttsbegränsningen i bankens bolagsordning skulle tas bort. Följden av det skulle ha blivit att försäkringsbolagen hade kunnat dra full nytta av sina aktier i Ålandsbanken – alltså att hindra försöken att, som man ser det, fusionera Ålandsbanken med Aktia i riket.

Resultatet av omröstningen på stämman blev att rösträttsbegränsningen består, och det i sin tur leder – kanske – till en upprepning på nästa stämma, beroende på om, hur mycket och hur

snabbt Wiklöf-sfären ökar sitt innehav i ÅAB.

Är beredda

Göran Lindholm och Tage Silander förväntar sig ett sådant scenario.

– Vi är beredda ifall det blir en extra bolagsstämma före den ordinarie stämman i mars.

Lånar ni i så fall ut ÅAB-aktierna till olika dotterbolag igen?

– Det är ett alternativ. Men det är inte riktigt bra ur Corporate Governance-perspektiv.

Laglighetsaspekten har ju diskuterats beträffande utlåningen?

– Vi kommer att göra det som är lagligt, då som nu, enligt vad våra jurister råder oss till.

Kan ni sälja aktierna till dotterbolagen, trots att överlåtelseskatt då måste betalas?

– Det är ett alternativ bland andra om man väljer en koncernstruktur.

Tage Silander konstaterar att man utreder möjliga åtgärder och att man inte har för avsikt att kringgå lagen.

Godtar resultatet

Vad tror ni händer på nästa bolagsstämma?

– Jag vill inte ens spekulera. Hoppas att så många småägare som möjligt kommer till stämman och gör sin röst hörd. Om ållänningarna inte vill hålla i ägandet så är det deras egen sak, säger Göran Lindholm.

– Vi accepterar resultatet, vad det än blir, tillägger Tage Silander.

Hur vet ni att det går sämre för Ålandsbanken med andra ägare?

– Då måste man visa det och berätta hur man har tänkt sig. Det har inte gjorts hittills.

Ett antagande är att Aktia är mest intresserad av nischbanken ÅAB i riket och framgångsrika Crosskey. Kan inte ban-

ken snöra av Crosskey till ett helt fristående bolag för att minska Aktias intresse?

– Det kan jag inte kommentera. Den informationen borde i så fall gå ut via ett börsmeddelande till marknaden.

Aktias ägande stör

Det är ingen hemlighet att det är just Aktias ägande i Ålandsbanken som stör mest. Aktia äger fler aktier än någon annan, men de flesta är röstsvaga B-aktier och därför kontrollerar banken bara knappt 1,5 procent av rösterna.

Å andra sidan kan inte Ömsen, med 11,2 procent av rösterna, utnyttja mer än cirka 2 procent av sin röstkraft på grund av rösträttsbegränsningen.

– Vi pratar om en konkurrerande bank som är storägare. Jämför med hur det skulle vara om ÅTT köpte 10-15 procent av aktierna i Nya Åland och ville få in en representant i styrelsen där man bestämmer strategifrågor. Skulle det vara bra för tidningarna och läsarna?

Det är okej med en bank som äger ÅAB-aktier utan att göra något väsen av sig, anser de.

– Men om man har speciella syften, som dessutom är okända, så är det inte bra. Då kan Ålandsbanken kanske i framtiden drivas på ett sätt som inte är förenligt med våra önskemål.

Med andra ord: Bandet mellan Ålandsbanken och Ömsen klipps av.

Varför Chips?

Göran Lindholm satt i Ålandsbankens förvaltningsråd när Aktia första gången kom in som ägare i ÅAB i slutet av 1990-talet via bankens personaloptioner.

– Det var en företagsmässigt bra samsarbetsaffär mellan två svenskspråkiga banker i Finland. Men när jag kom in var förhandlingarna om det här nästan slutförda

Förklarar. Tage Silander (till vänster) och Göran Lindholm, ekonomichef respektive vd på ma. Båda är beredda ifall det blir så att en extra bolagsstämma utlyses i förtid. – Vi kommer att göra

Han var också med och fattade beslutet att Ömsen skulle sälja sitt innehav i Chipskoncernen – trots att det åländska inflytandet minskade.

– Det föregicks av en lång diskussion och skedde inte utan en viss vanda. Men med

tanke på att de flesta större ägarna ville sälja så ville vi inte bli en bromskloss och riskera

att småningom ätas ut. En förutsättning för att Ömsen gick med var de löften som Orklas koncernchef gav – så länge Haraldsbyfabriken finns kvar så får odlarna leverera potatis. Koncernchefen fick gå strax därpå, och den nya chefen förnyade löftena.

Varumärket ÅAB

Varför trodde ni på hans ord när ni inte tror på vad Wiklöf säger – att Aktias

skylt inte kommer att sätas upp på Ålandsbanken så länge han är med?

– Vi håller med om att det är oklokt att ta bort varumärket Ålandsbanken oavsett vem som styr banken.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

FRÅGOR TILL ÖMSEN – EKONOMIDIREKTÖR TAGE SILANDER GER SVAREN

1. Varför äger Ömsen så mycket aktier i Ålandsbanken?

– I Ömsens allmänna målsättningar, som faststälts av förvaltningsrådet 2002, stadgas att bolaget ska eftersträva god avkastning, om möjligt genom investeringar som tillgodoser åländskt samhälls- och näringsliv. I ägarpolicyn, fastställd av förvaltningsrådet 2006, finns inget som förbjuder aktieinnehav i Ålandsbanken. Ägarpolicyn är för övrigt ingen of-

fentlig handling utan ett internt verktyg.

2. Varför minskar inte Ömsen sitt innehav i ÅAB så att man inte är lika beroende av vad som händer med ägandet i banken?

– Grundåsikten – att Ålandsbanken är en viktig part i utvecklingen av samhälls- och näringslivsutvecklingen på Åland – är allmänt omfattad, också av Ömsen. Det handlar om finansiering av företag och privatpersoner, om intressanta

arbetsplatser med höga kompetenskrav och om ett företag som är lönsamt och som skapar mervärden.

Om huvudkontor

3. Varför är det viktigt med huvudkontor på Åland?

– I första hand för att beslutsfattarna är med i den dagliga verksamheten på Åland och därmed kan skapa sig bra underlag för viktiga beslut. Att Chips numera får koncerndirektiv från Oslo förstärker åtminstone min

uppfattning att Ålandsbanken bör vara en åländsk bank, ägd till stor del av ållänningar.

4. Varför finns Ålandsbanken på börsen om vissa ägare, som Aktia, inte är välkomna?

– ÅAB bör vara börsnoterad för att aktieägarna enkelt ska kunna handla med aktier. Motståndet mot Aktia handlar om konkurrensförutsättningar och eventuella skadliga följder. Aktia kunde, om banken blir tillräckligt stor ägare och får plats

i styrelsen och andra beslutande organ, teoretiskt sett stänga konkurrerande ÅAB-kontor på fastlandet och flytta arbetsplatser och kompetens till Helsingfors. Aktia skulle bli en starkare helhet, medan övriga ÅAB-ägare i värsta fall skulle få se den egna bankverksamheten tyna bort. Men om Aktia är med och äger aktier i Ålandsbanken utan att ha andra intentioner än att placera kapital som i vilken annan kapitalplacering som helst finns det knappast någon som har invändningar mot detta.

Köper inte. Ömsen köper inte upp röststarka A-aktier i Ålandsbanken i det rådande läget, berättar Tage Silander.
Foto: JONAS EDSVIK

inte om politik

Ålands ömsesidiga försäkringsbolag, ger sin syn på kampen om Ålandsbanken. Fem månader återstår till nästa ordinarie bankstämmet som är lagligt, säger de om de alternativ som står till buds för att säkra röstkraften på stämman.

Vill du vara med i Ömsens förvaltningsråd?

Finns det vanliga, små försäkringstagare som tycker att de skulle passa i Ömsens förvaltningsråd?

Ta kontakt med vd Göran Lindholm i så fall.

I Ålands ömsesidiga försäkringsbolag är alla försäkringstagare ägare. Det

brukar understrykas i årsberättelser och i festtal. Men hur ser det ut i verkligheten? Känner vanligt folk att de har något inflytande?

Alla försäkringstagare har varsin röst. Dessutom tillkommer en röst för varje 100 euro som personen – eller företaget – betalar i premier.

Nomineringskommittén ser till olika branscher när medlemmar föreslås till förvaltningsrådet. Svårigheten hittills har enligt vd **Göran Lindholm** varit att hitta vilka kandidater, gärna kvinnor.

Kan ni inte efterlysa kandidater i pressen?
– Det ska vi fundera på. Öp-

penheten skulle öka, och då blir det samtidigt en diskussion kring Ömsens roll.

Styrelsen har större beslutanderätt än förvaltningsrådet. Styrelsen ska inte utse ledamöter på basen av ägande. Enligt aktiebolagslagen måste samtliga styrelsemedlemmar se till alla försäkringstagares bästa. (ao)

Om konkurrensen

5. Vad gör Ömsen för att möta den hårdnande konkurrensen, till exempel från Andelsbanken-Pohjola och Nordea-Tryg Vesta?

– Kunder som anser att servicen och ersättningsnivån är bättre i konkurrerande försäkringsbolag har full frihet att välja. Vårt mål är att vi ska vara så bra att det inte behöver ske, och vi är övertygade om att de allra flesta kunder är nöjda. Vi har många

gångar erfarit att våra försäkringstagare har blivit bättre omskötta och i genomsnitt har fått ut mera ersättningar än man fått från andra bolag för motsvarande skada. Men vi har inte vänt Andelsbanken och Nordea ryggen. Vi vill vara alla bankkunders försäkringsbolag och vi ska bli ännu bättre på kundvård.

6. När kan Ömsens premier betalas via bonus på till exempel huslån?

– Det är en grej vi diskuterar.

Men det är ett lite märkligt system eftersom premien ändå ska betalas. Frågan är vem det är som egentligen betalar. Om det nu finns utrymme för bonusar kanske räntor och övriga avgifter kan sänkas i stället?

7. Är det oåländskt att välja ett annat försäkringsbolag än Ömsen?

– Inte i något skede har vi nämnt eller ens tänkt att det skulle vara oåländskt. Däremot är vi glada då man i stället väljer oss.

Om dödläget

8. Vad gör Ömsen för att ÅAB ska komma ur rådande dödläge?

– Vi har visat hur nödvändigt det är att vi får rösta med de röster vi äger på bankens bolagsstämmor.

9. Köper Ömsen och/eller dotterbolag, Alandiabolagen med flera, aktivt upp A-aktier i ÅAB?

– Ömsen har inte köpt nya aktier på grund av den nuvarande situationen. (ao)

Inställd strejk. Det blir ingen strejk på fredag bland handelsanställda, på bland annat Mattssons i Godby. Parterna enades i går om ett nytt kollektivavtal. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Handelsstrejken blev avblåst

Den varslade handelsstrejken på fredag är avblåst. Förbundet för finsk handel och Servicefacket PAM enades tidigt i går morse om ett nytt kollektivavtal som löper över två och ett halvt år.

Fackets krav var en löneökning på 10,1 procent under två år och en engångssumma på 350 euro. Det nya avtalet innebär en löneökning på 9,8 procent och gäller alla handelsanställda, inte bara de fackanslutna.

Lönerna höjs i tre steg. Det lönesystem som införs den första maj nästa år kommer dessutom att förnyas, vilket innebär att lönerna höjs med ytterligare 1,5 procent.

Också PAM:s krav på ledighet för adoption, mamma- och pappaledighet med lön och bättre helgledigheter gick igenom.

– Det ser hyfsat ut men na-

turligtvis vill man alltid ha mer, kommenterar **Henrik Lagerberg**, servicefackförbundet PAM:s representant på Åland.

PAM varslade i tisdags om att ta ut sina medlemmar i hela landet i strejk på fredag klockan 14 till lördag klockan 6. PAM har 134 medlemmar på Åland.

Fackförbundets förhandlingschef **Juha Pajala** meddelar att han är nöjd över resultatet.

– De centrala målen inom alla branscher nåddes och sedan fick vi de här stora sakerna igenom, så som lönen under mammaledigheten. För våra medlemmar är det också ytterst viktigt att ett intyg av en hälso- eller sjukvårdare räcker till vid kortvarig sjukfrånvaro, säger han till FNB.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Sundsavloppet: Propp rensas opp?

Det råder optimism om Sunds roll i Norra Ålands avloppsbolag.

Ett kompromissförslag från landskapsregeringen har påverkat den låsta situationen i en positiv riktning.

Kommunerna kan betala för reserverad kapacitet på Lotsbroverket och inte för själva flödet. Genom att omdisponera kapaciteten så att Finström tar på sig lite mera och Sund får en mindre andel och genom att ändra på aktieägaravtalet kan man kanske hitta en kompromiss på problemen i Norra Ålands avloppsbolag.

Det var miljöminister **Harriet Lindemans** (fs) förslag till Finström, Saltvik och Sund på ett möte i går om de låsta positionerna i avloppsfrågan.

– Kommunerna skall nu fundera över förslaget, det är ju deras problem. Men både landskapsregeringen och jag själv hoppas ju att frågan får en lösning, säger Lindeman.

Hon betonar att avloppet är ett enormt viktigt steg för miljön och att det dessutom, om Sund skulle dra sig ur, skulle uppstå problem med att kräva tillbaka stora investeringsbidrag som har beviljats just för avloppet.

Insett problematiken

De representanter för kommunerna, som Nya Åland har pratat med, ställer sig i princip positiva till landskapsregeringens kompromissförslag.

– Det såg lovande ut, säger **Michael Donalds** (lib) som är kommunstyrelsens ordförande i Sund.

– Jag är verkligen glad över att man har insett problematiken och vill hitta en lösning.

Nu skall det räknas ut vilka summor det handlar om enligt de nya principerna och förslaget skall givetvis också upp till normal behandling bland beslutsfattarna

– Men jag tror att det kanske kan gå vägen, säger Donalds.

Försiktigt positiva

Också **Ragnar Erlandsson** (c), kommunstyrelsens ordförande i Finström, ser positivt på kompromissförslaget.

– Vi är väl i princip försiktigt positiva till en ändring av aktieägaravtalet men nu skall det först räknas ut vilken effekt det kommer att ha, säger Erlandsson.

– Vi hoppas ju verkligen på att få med Sund.

Nästa vecka skall förhandlarna mötas för att diskuteras landskapsregeringens förslag igen.

Problemet i Norra Ålands avloppsbolag är att Sund har ansett att det, för deras del, enligt nuvarande avtal skulle bli för dyrt att gå med. Kommunen har krävt att alla som är med skall betala lika och man har också funderat på alternativa lösningar.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

LUKAS

Vi firar 1-15 år

Döda

ASTRID SUNDHOLM

Astrid Valentine Sundholm f. Häggblom, från Finström Ämnäs, avled den 14 oktober 2007. Hon var född den 26 maj 1920 i Saltvik Hjortö och var änka efter **Alfons Sundholm**.

Astrid Sundholm ägnade sig åt arbetet med jordbruk och hem i Gibböle i yngre år. Sedan byggde makarna nytt hem i Ämnäs, flyttade dit och slutade med jordbruket. I många år arbetade Astrid Sundholm sedan i Garden center i Godby där hon sålde blommor.

Blommor och handarbete var hennes intressen också i hemmet. Hon var glad och trevlig till sitt sätt och hade en stor vänskrets. De senaste åren har hon bott på De gamlas hem.

Närmast sörjande är syskon och syskonbarn, samt många vänner.

Gratulerar 80 år

HJÖRDÍS ERIKSSON

Namn: Hjärdís Eriksón, f. Johansson.
Född: den 22 oktober 1927 på Vähls i Sund Hulta.
Bor: i Sundby.

Yrke: pensionerad kokerska på före detta Mångstekta skola.

Familj: maken **Alf**, samt barnen **Sune** och **Monita** med familjer.

Intressen: handarbete - mestadels stickning, stavgång och Mimosel-träffarna i Tallgården.

Födelsedagen: firas i familjekretsen.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning

undanbedes

vänligen

Sara Eriksson

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Tors. 18.10 kl 12 Torsdagslunch i S:t Görans förs.hem. **Kl 13.30 Gemensam pensionärs-samling** i Pingstkyrkan

Sön. 21.10 kl 11 Högmässa i S:t Görans, K Sandholm, L Andersson, K-G Sandholm, Moderatorkören, kyrkkaffe

Ons. 24.10 kl 8.30 Morgonmässa i S:t Görans, Sandholm, Eriksson. **Kl 19 Ung gudstjänst** i S:t Mårtens, Karlström, Gustavsson, servering. Konfirm. särskilt inbjudna.

Fre. 26.10 (OBS.datum) kl 19 Sibeliuskonsert i S:t Görans kyrka.

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

HARRY VÖRDGREN

Pensionerade gårdskarlen **Harry Engelbert Vördgren** från Mariehamn, avled den 15 oktober 2007. Han var född den 15 april 1926 i Jomala.

I många år arbetade Harry Vördgren som bilmekaniker på Bilmans verkstad. Därefter var han gårdskarl för Marstads fastighet på Måsvägen fram till pensioneringen. Han har också varit tidningsutdelare i Mariehamn.

Blommor och trädgårdsskötsel var hans främsta fritidsintressen.

Närmast sörjande är hustrun **Gret-Lis**, samt tio barn med familjer.

Nyan rättar

I minnesorden över **Denise Högback** i tisdagens Nya Åland hade det sista stycket fallit bort. Det lydde:

”Vi delar familjens sorg över att hon gått bort, men vi gläds över att vi fått lära känna henne och önskar hennes själ frid.” Minnesrunan var skriven av **Runa-Lisa Jansson**.

TACK

Varmt tack till er alla som med blommor och inbetalningar samt deltagande hälsningar hedrat minnet av vår käre

Olof Karlsson

Varmt tack även till alla läkare och sköterskor, som med omsorg och vänlighet vårdat honom under hans sjukdomstid

Elin, Anne-Marie och Lasse med familjer

Pratglad och pigg på det mesta...

Fakta/Kristina "Stina" Hamnström, 50 år

Namn: Kristina "Stina" Karita Hamnström.

Född: den 19 oktober 1957 i Jomala.

Bor: i Föglö Degerby.

Yrke: avdelningssekreterare.

Familj: sambo Leo, två söner, två barnbarn och ett tredje på väg.

Födelsedagen: firas inom familjen, men den 28 december på menlösa barns dag, planerar hon kalas tillsammans med sambon som fyller jämt längre fram.

Pratglad och lättsam, har nära till skoj och skrätt, mångsidig och orädd. Det är Stina i det berömda nötskalet det.

Hon har hunnit med mycket i livet redan, sällan rädd för att pröva på nya saker, oftast pigg på det mesta.

Kristina Hamnström har stadgat sig med både hus och yrke de senaste åren. Nu är det ingenting hon egentligen vill ändra på.

– Det skulle inte vara helt fel med en ordinarie tjänst förstås. Det får jag reda på den här veckan, en ordinarie tjänst till födelsedagspresent skulle sitta fint!

Och så tillägger hon litet klurigt:

– Bäst före datum håller ju på gå ut...

Många jobb

Stina har jobbat sedan hon slutade skolan med allt från att sköta om barn till att dela ut post, vara försäljare och att städa. I början på 90-talet utbildade hon sig sedan till merkant vid Åland handelsläroverks vuxenutbildning. Därefter jobbade hon periodvis som vikaire vid Ålands radio, som växeltelefonist, med arkivering och musikrapportering bland annat.

Hon trivdes som fisken i vattnet på radion, men det var bara vikariat och plötsligt var hon utan jobb.

– Då gick jag en projektkurs, Aktiv 98, för att höja självförtroendet och få hjälp att söka jobb. Följande sommar jobbade jag som föreståndare för gästhemmet Enigheten här i Degerby, jobbigt men roligt.

Så såg hon en annons som lockade henne, hon klippte ur den och fäste den på kylskåpsdörren.

– Där blev den hängande tills min sambo Leo sa åt mig att söka. Jag skickade in min ansökan och antogs till utbildningen av hälso- och sjukvårdssekreterare i Jakobstad.

Kände ångest

Hon packade sina väskor och flyttade till studiastaden.

– Då kände jag verklig separationsångest.

Med en turistkarta över Jakobstad i handen letade hon sig fram till skolan. Hon kom rätt och fann att hon var ensam ålänning i klassen.

– Men jag trivdes jättebra. Min praktik gjorde jag på Ålands centralsjukhus gyn poliklinik och det roliga var att jag i unga år hade varit barnflicka åt en av mina handledare där.

Direkt efter avslutad utbildning fick Stina jobb i ÅCS sekreterarpol vilket innebär att hon jobbat på sjukhusets flesta avdelningar vid det här laget. För närvarande jobbar hon på ögon-, öron-, näsa- halspolikliniken och stortrivs.

– Vi skrattar och har det roligt på jobbet, säger hon glatt. Ibland sjunger vi en trudelutt också, det är ljuvlig personal på hela den våningen som också inbegriper onkologen.

Rätt plats

Hon har hittat rätt plats att jobba på, inom sjukhusets väggar trivs hon och vill fortsätta, även om det blir på en annan avdelning.

Kristina bor i Föglö och har tidigare bott i Mariehamn, men sina jomalarötter håller hon liv i. Dels för att föräldrarna bor där, dels genom att sjunga i S:t Olofs kyrkokör där pappa **Tryggve** var trogen i sångarleddet före henne.

PRATSTUNDEN

Tältade i snipan. Det fungerade bra att tälta i båten under snipäventyret i somras. Själv fotograferade Stina Hamnström mycket, med 188 bilder dokumenterade hon hela resan. Många av bilderna lade hon ut på nätet så att flera kunde ta del av äventyret.

Foto: ANNIKA KULLMAN

– Torsdagarna är vikta för Jomala. Då hälsar jag på mamma och pappa, skjutsar dem och handla, äter middag med dem och går sedan på körövning.

Ett ganska nytt intresse är fotografering. Numera har hon nästan alltid kameran med sig vart hon än går. Redan har hon åstadkommit prisbelönta bilder.

– Det var nog mera ett lyckträff det, skrattar hon. Jomsan låg på ett glasbord, jag ställde ner kameran och knäppte, bilden blev bättre än jag vågat hoppas.

Just den bilden på katten Jomsan deltar just nu i en fotoutställning i Svenskt Finland.

– Bara på katterna har jag

nog tagit 500-600 bilder, sedan är det barnens hundar och barnbarnen förstås. Men också naturbilder.

Snipäventyret

I somras dokumenterade hon först country-festivalen och sedan snipäventyret genom den åländska skärgården. Hon lade ut sina bilder på nätet och gjorde en mycket trevlig presentation av äventyret med snipvännerna.

– Det var jätteroligt. Det var första gången vi var med på snipäventyr, men absolut inte den sista.

MAJ-LEN LINDHOLM
maj-len.lindholm@nyan.ax
tfn 528 449

Dikesfynd i Lemland

Vem känner personerna?

Ett överraskande fynd gjordes i samband med grävningsarbeten i Lemland invid Sveagården nyligen. Två gammaldags inramade porträtt av en man och en kvinna kom fram när ett dike grävdes för ledningsarbeten.

Porträttfynden lämnades in till Sveagården där många av kommunens äldre invånare bor, kanske någon skulle känna igen personerna på porträtten. Men nej, ingen av de boende känner igen dem och nu vill man gärna veta vem de föreställer och hur de hamnat nergrävda i ett dike.

De båda porträtten är gamla och har naturligtvis varit

Okänt par. De här gamla porträtten på en ung man och en ung kvinna, förmodligen ett par, hittades nyligen i samband med grävningsarbeten nära Sveagården i Lemland. Foto: PRIVAT

illa av att ha vistat under jord, men är ändå konstigt väl bevarade trots att glaset gått sönder. Kanske de inte legat där så länge?

Känner någon igen det unga paret, eller kan ge någon vägledning om var man kan söka

deras ursprung, kontakta gärna Nya Ålands familjeredaktör och berätta.

MAJ-LEN LINDHOLM
maj-len.lindholm@nyan.ax
tfn 528 449

OBS! Det händer

TORSDAG 18.10 FÖRELÄSNING
 ■ ■ **Lagtingets auditorium kl 19.00.** "Vad våra sexfotade konsumenter bör veta". Till exempel: Vad innehåller industriell hund- och kattmat, hur tillverkas den, är den hälso-sam? Hur utfodras till exempel hundvalpar eller arbetande hundar? Föreläsare: Håkan Nordholm, produktutvecklings-chef, Lantmännen, Sverige.

KLÄDVISNING
 ■ ■ **Jomala Rönngården kl 18.30.** Klädvisning.

NÖJE
 ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

VERNISSAGE
 ■ ■ **Ålands konstmu-seum kl 18.00-20.00.** "Mera ugnsfärskt II – ny finländsk keramik". Unika keramiska konstverk av några av Finlands främsta keramikkonstrnärer. Utställningen öppnas av ord-föranden för Statens formgiv-ningskommission, keramikern Antonio Altarriba.

FREDAG 19.10 NÖJE
 ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Rockbusters.
 ■ ■ **Dinos kl 22.00.** The Events.

STANDUP
 ■ ■ **Sportsbar Adlon kl 20.00.** Standup show med Zinat Pirzadeh.

TEATER
 ■ ■ **Lemland Pellas kl 19.00.** "Undan för undan" av Joel Pettersson. Regi: Synnöve Westerberg.
 ■ ■ **Mariehamns stadshus kl 18.30.** "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists roman. Regi: Robert Liewendahl. Sånginstudering: Catherine Frisk-Grönberg. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

ÅLANDS BILDNINGSFÖRBUND
 ÅBF kommer att fira sitt 25 års jubileum i samband med Svenska dagen festen den 6.11. i Idrottsgården kl 19.00. Medlemsorganisatio-ner som vill visa upp vad kurserna i samarbete med ÅBF producerat och sin förening, ombedes kontakta kansliet **Mikael Erickson**, för mera information tel 16 660. Samt utse och meddela sin föreningsrepre-sentant för deltagande. Firandet av Svenska dagen sker i ett samarbete mellan Ålands landskapsregering, Mariehamns stad, NIPÅ, Svenska kulturfonden och ÅBF.
 Kallelse: Nästa styrelsemöte för ÅBF är den 25.10 kl 19.00 i förbundets lokaler på Ålandsvägen 36. bildningsforbund@aland.net

Assistans vid roderfel
 ■ En åländsk motorbåt med roderfel och två personer om-bord fick assistans i tisdags vid 16-tiden av räddningskryssar-en Paf. Sjöbevakningen bog-serade båten från Hertron-klubb till Mariehamn. (ak)

Falsk valreklam via e-post

"Rösta på personer i valet som stöder turism och fö-retagsamhet och vill ha liv och rörelse i staden: Tom Forsbom (lagtinget), Pia Karlsson (M:hamn), Johan Lindholm (M:hamn)".
Så löd det e-postmedde-lande som i går skickades ut från Ålands turistför-bunds marknadskoordina-tors Jenny Abrahamssons e-postadress – men inte av henne.
På kvällen kom förkla-ringen.

– Det är inte jag som har skickat ut mailet, jag är väl-digt upprörd över detta, säger Abrahamsson.

Abrahamsson själv var på lunch när e-postmeddelan-det skickades ut. Det verkade i stället som att någon har hackat sig in på hennes dator och skickat mailet.

– Jag trodde först att någon hade satt sig vid min dator och skickat meddelandet, men det visar sig att det är gjort från någon annan dator, någon som kapat min.

Till vilka har meddelan-det skickats?
 – Det är vi inte hundra pro-cent säkra på ännu, vi vet bara om dem som ringt och varit upprörda för att de tror att jag utför valpropaganda på mitt jobb. Men vi tror att mai-let har skickats till hela vårt medlemsregister, säger Abra-hamsson.

Abrahamsson hoppas att man snart kan få veta hur det hela har gått till.

– Till åtminstone en person har e-postmeddelandet skick-ats två gånger så det verkar som att det är något virus som skickar ut meddelandet hela tiden nu, säger hon.

Olyckligt
 En av de tre kandidater som nämns i e-postmeddelandet är Ålands framtids **Tom Fors-bom**. Han ställer upp i lag-tingsvalet i höst och är inte glad över meddelandet.
 – Det här är inget man vill

bli förknippad med, det är olyckligt för alla oss tre som nämns i mailet, säger han.

Forsbom har själv fått e-postmeddelandet skickat till sig.

– Eftersom jag finns med i turistförbundets register. Visst vill man ha röster, men inte på det här sättet.

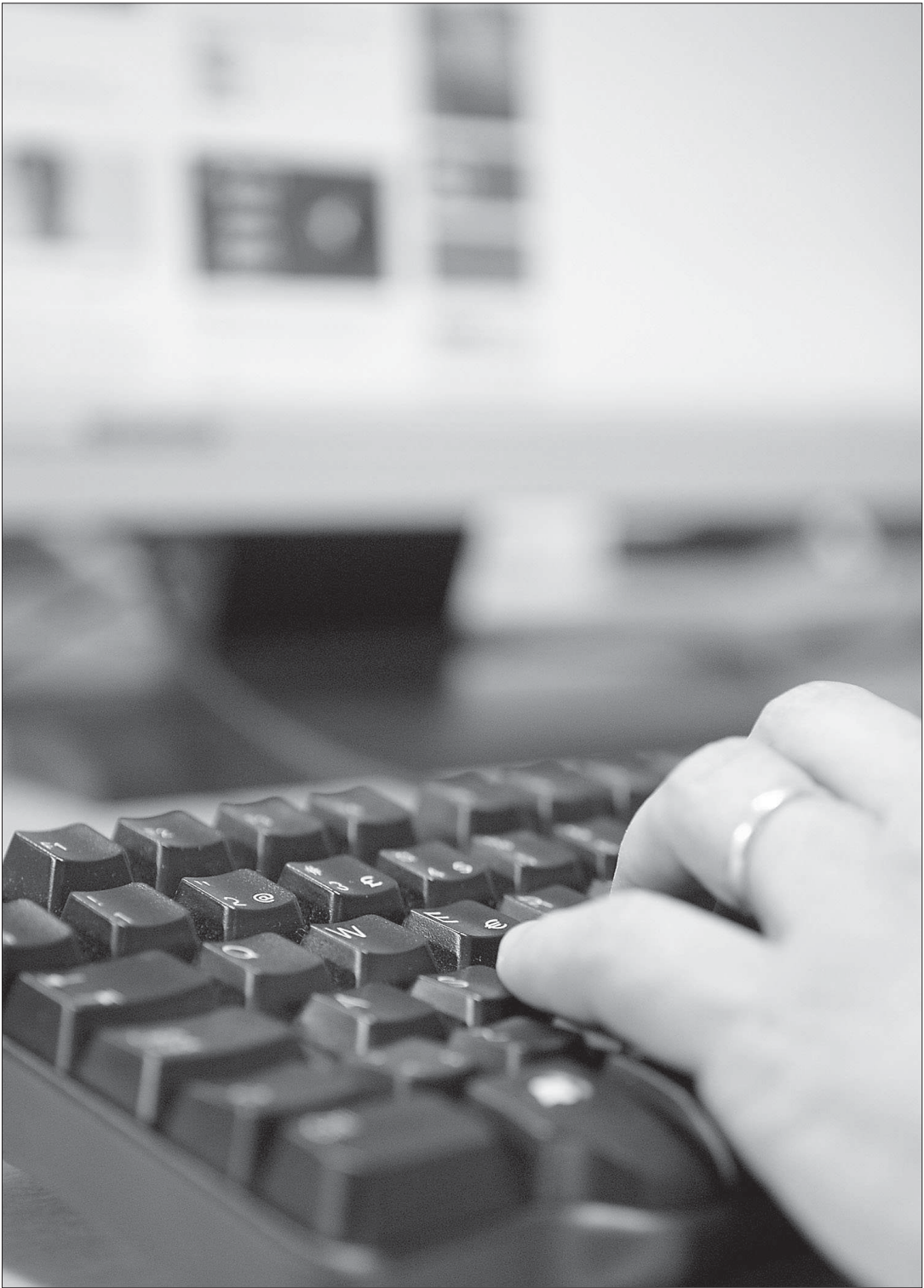
Förutom Forsbom är det Frisinnad samverkans **Pia Karlsson** och Obunden sam-lings **Johan Lindholm** som nämns i meddelandet. Båda ställer upp i kommunalvalet i Mariehamn.

Så gick det till
 I går tidigt på kvällen kom för-klaringen. Mailet var författat av Johan Lindholm, som är på väg bort från turistförbun-det för att bli ombudsman vid Ålands köpmannaförening.

Så här skriver han själv i den förklaring som nu sänts ut till turistförbundets med-lemmar:

– Jag satt tidigare i veckan och skrev på mitt mail som var tänkt som en uppmaning att gå och rösta till mina egna personliga bekanta/affärsvän-ner, som jag aldrig skickade (trodde jag). Jag satt och tes-tade och plockade ut mina bekanta ur vårt medlemsre-gister och försökte skapa en e-postlista till enbart dem, men nånstans på den vägen måste det ha gått verkligen snett och jag fick med personer i listan som definitivt inte skulle vart med. Jag har tidigare aldrig mailat ut nåt via program-met och något blev tydligen väldigt fel. På nåt sätt måste det ha blivit sparat i utkorgen och gått iväg i allafall när jag försökte göra underhållsarbe-te på våra datorer. Jag ber så hemskt mycket om ursäkt för detta, och tar fullt ansvar för mitt misstag.

Ber om ursäkt
 Lindholm poängterar att de två andra som nämns i val-mailet inte har någon som helst del i utskicket.
 – Jag önskar verkligen inte

Falsk valpropaganda. I går skickades det ut ett e-postmeddelande med reklam för tre personer som ställer upp i höstens val och som angavs komma Ålands turistförbunds marknadsko-ordinator. Men så var det alltså inte.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

att någon skall lida av mitt misstag. Jag kan bara be om ursäkt och hoppas att alla går

och röstar på söndag helt en-ligt eget huvud, skriver Lind-holm.

**MALIN LUNDBERG
MÅRTEN SUNDBERG**

Kom ihåg

■ ■ **ABF-Åland:** En kurs i Psy-kiskt arbetarskydd lördag 20.10 kl 10-16 i Mariehamn. Kurseledare är Britta Lindblom från Folkålsan i Ingå. Sista anmälningdagen torsdag 18.10 till ABF-Åland tel 16 707 eller 040 588 8995.

■ ■ **Folkhälsans babycafé:** Höstlovsstängt fredag 19.10. Öp-pet som vanligt mellan 11 och 13 fredag nästa vecka!

■ ■ **Folkhälsan i Finström:** Vi hyr ut babybilstol, resesäng. Ring Mia Pellas tel 41 876 gsm 0457 382 8460 (kvällstid).

■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Veck-omöte hålls på Ålands hotell- och restaurangskola torsdag 18.10 kl 17.30. Glenn Sirén håller föredrag om mobiltelefonens historia.

■ ■ **Haraldsby marthafören-ing:** Månasmöte torsdag 25.10 kl 19.00 hos Rosmarie i Hemgården, Sundby.

■ ■ **Mariehamns Pensionärs-förening.** Torsdag 18.10 går vi alla kl 14.00 till Margareta-gården för att bl.a hylla många födelsedagsbarn och se prov på Stormskärs Maja, lyssna på

Moderatokören och också sjunga själv. Lotteri, bakelse och kaffe. Välkomna

■ ■ **Norra Ålands pensionärer:** Sång- och musikcafé med dans och stor dragspelstillställning i Breidablick onsdag 24.10 kl 14.00. Musiken står dragspelarna Kalle Lund, Olle Gällros, Bror Gammel, Johan Högman, Arthur Idman, Helge Sjöberg, Christer Liewen-dahl och Ulf Andersson, gitarr för. Sture leder allsången.

■ ■ **Power Club:** Måndagsklub-ben drar igång lördag 27.10 på Tvårsan! Öppet från kl 17.30-20.30 ring gärna och kolla plats innan 0457 344 5500. Tema för kvällen halloweenpyssel och film.

■ ■ **Rädda Barnen:** Öppna Förskolan håller höstlov torsdag-fredag 18-19 oktober.

■ ■ **Visans vänner:** Kom ihåg att föreningen bjuder på ärtsoppa och punch på Viserian för med-lemmar, torsdag 18.10 kl 19.00. Välkomna.

■ ■ **ÅBSK:** Shetland sheepdog-träff på plan i Torp Jomala lördag 27.10 kl 14.00.Allmänt om rasen,

prova på agility/tävlingslydnad. Alla intresserade är välkomna. Närmare info och anmälan ring Ninna Lindholm te: 22 227 el-ler Mia Pellas tel 41 876 gsm 0457 382 8460.

■ ■ **Ålands lungskadefören-ing:** Ingen aktivitet på KOL-dagen onsdag 14.11 pga resursbrist.

Välkommen på
HÖSTPELMANS-STÄMMA

på Breidablick
20 oktober kl 19.00

Medverkande:
Norrbo spelmanslag
Norrbo sångkör
Alandia Strings m.fl
Servering & dans

Arr. Ålands spelmansgille

Roger Nordlund (c)
Barbro Sundback (s)
Johan Ehn (fs)
G-M Lindholm (ob)

Dan Jansén (hut)
Viveka Eriksson (lib)
Anders Eriksson (Åf)

Partiledar-debatt-07
Se samtliga partiledare svara på väljarnas frågor!

Debattledare: Anders Sims och Lisa Bergkvist

Debatten sänds över Smedshöle och MCA kl 18.30
Repris torsdag, fredag kl 18.30

På IPTV kan du förstås se debatten dygnet runt.
Det bästa från debatten kan du även se på www.24.ax

Se det med egna ögon!
www.24.ax

Hett igen om sjöfartsstödet

Åsub-vd håller inte med landshövdingen

Om stödet till sjöfarten är en kostnad för staten så borde skatterna ses som inkomster. Det anser Åsubs vd Bjarne Lindström.

Men budgettekniskt är det inte så, säger landshövding Peter Lindbäck, som har uppdaterat sin uträkning av vad Åland betalar till staten och vad som kommer tillbaka.

Bjarne Lindström på Åsub tar kontakt med anledning av gårdagens ledare om att han inte kunde skriva under Turunen-Eriksson-rapporten och penningströmmarna mellan Åland och riket.

– Jag drog mig ur långt innan den rapporten var klar, säger Lindström.

Orsaken var resonemanget kring sjöstödet. Och samma felaktiga resonemang finns enligt honom kvar i den uträkning som landshövding Peter Lindbäck gav ut i tisdags, när understatssekreterare Juhani Turunen besökte Åland (se artikel i gårdagens tidning).

– Det stöd som ges till sjöfarten är en återbetalning av skatter och avgifter ombord, i dag cirka 40 miljoner euro. Staten kan se det som en kostnad man har för Åland. Men när man ser på inkomsterna från Åland så räknar man in bara skatterna från åländska sjömän ombord. Där försvinner 30 miljoner.

– Det var huvudorsaken till att jag drog mig ur, jag kunde inte acceptera förutsättningarna för utredningen. Och samma fel på 30 miljoner finns med i Peter Lindbäcks uträkningar, säger Lindström.

Räknas inte så

Peter Lindbäck håller inte med om resonemanget.

– Rent budgettekniskt är stödet en kostnad i statens budget. Skatterna från dem som arbetar ombord är en del av den totala statliga in-

Kritisk. Åsubs vd Bjarne Lindström håller inte med om resonemanget kring sjöstödet. Foto: MAGNUS ANDERSSON

komsten, som Åland får 0,45 procent av.

Lindbäck tycker Lindströms resonemang ger ett nollsummespel.

– Om alla ålänningar får tillbaka statsskatten så ligger man på 0. Det kostar inte staten någonting? Självfallet kostar det i uteblivna inkomster.

Följs inte upp

Uppgifter om den åländska skattekraften har Lindbäck fått från finansministeriet. Och förbättrat siffrorna en aning i åländsk riktning.

– Landskapsregeringen följer tydligen inte upp skattekraften. Jag frågade efter siffror på finansavdelningen, men det fanns inte. Men de siffror jag fick fram sände jag till avdelningen för kommentarer.

Det kom inga kommentarer.

Orsaken till att Lindbäck uppdaterade sina siffror från

början av fjolåret var att finansminister Lasse Wiklöf (s) ville träffa Turunen under ålandsbesöket i tisdags och då behövde Turunen ett underlag för diskussionen.

Varför offentligt?

Nu finns det tydligen sådana som tycker att underlaget borde ha hållits hemligt eller åtminstone inte getts offentlighet dagarna före valet.

– Men det tillåter lagen inte, säger Lindbäck.

– Den åländska offentlighetslagstiftningen säger att myndigheterna är skyldiga att ge ut offentliga handlingar på begäran. Men rikets lag säger att myndigheterna på eget initiativ skall ge ut handlingar som är av allmänt intresse. På länsstyrelsen får vi inte panta på handlingar av det här slaget, förklarar han.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Hur skall man resonera?

■ En finländsk sjöman på ett åländskt fartyg betalar skatt till staten. Rederiet får tillbaka pengarna som sjöstöd. Vad har Åland betalat, vad har Åland fått?

Det är tydligen svårt att uttala sig tvärsäkert.

– Om sjömannen bor i Åbo och betalar sin skatt där, varifrån får då staten sina pengar? Från sjömannen i Åbo eller från det åländska rederiet?

Den kluriga frågan ställer en av dem Nya Åland har talat med om hur man skall resonera för att hamna rätt. Ingendera svaret är helt fel eller helt rätt.

Skatten betalas i Åbo, en del går till staten, en del till kommunen. Det som går till staten betalas till det åländska rederi som betalar ut lönen. Vi vet var pengarna hamnar, men varifrån har de kommit?

Och om Åland kan ta över beskattningen, kan Åland då behålla de pengar som sjömannen från Åbo betalar i skatt? Eller går pengarna till staten? (ht)

Minst 10.000 euro kostar valpejling

Och tar ett par månader

Minst 10.000 euro kostar det om Ålands statistik- och utredningsbyrå skall mäta partisympatier. Och då görs utskicken ett par månader i förväg.

Åsubs vd Bjarne Lindström tycker bestämt att medierna skall lägga av med de ovetenskapliga gatupejlingarna. Men han har inget att erbjuda i stället.

– Vi gör arbetet ordentligt eller inte alls. Om vi skall mäta opinionerna inför ett val i oktober så måste utskicken göras i augusti. Det är det närmaste vi kan komma.

Det här har med arbetsmetoden att göra. De snabba mätningar som görs på andra håll inför val görs som telefonintervjuer av en massa människor. Åsub sysslar inte med telefonintervjuer, utan skickar ut frågeformulär, som skall returneras. Det skall gå ut påminnelser och så skall alla uppgifter behandlas. Det är en helt annan teknik, men ger ett bredare underlag.

– Vi får till exempel fram könsprofilen bland sympatisörerna, åldersfördelningen, den regionala fördelningen. Det blir en helt annan typ av analys, säger Lindström. Det man får fram är uppgif-

ter, som är av stort intresse för partierna när de lägger upp sina kampanjer.

– Som att Ålands framtid nästan helt saknade kvinnor medan socialdemokraterna nästan helt saknade män.

Vem har råd?

Utöver att de mätningar Åsub gör inte speglar läget veckan eller dagarna före ett val så är de inte heller billiga.

– Vi har ett pris på 7.500 euro per månad för en person. Och en mätning av det slaget tar ungefär den arbetstiden. Till det kommer utskicken, returposten, påminnelserna. Det blir ytterligare 4.000–5.000 euro, säger Lindström.

10.000 euro är enligt honom räknat i underkant. En mätning som gjordes för landskapet för inte så länge sedan kostade uppskattningsvis 12.000–13.000 euro.

Men Lindström tror inte att de snabba opinionsmätningstinstituterna är mycket billigare.

– De har antagligen ett högre timpris än vi. Men om man verkligen vill ha opinionsmätningar före valen så tycker jag man skulle satsa på instituten.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Brändö FBK inte kritiska mot fiskarna

■ Brändö frivilliga brandkår, som skötte räddningsuppdraget lokalt när tre lettiska fisketurister kapsejsade i fredags, har ingen kritik att rikta mot dem.

– Frågan om ersättning för snurra och båt är helt en sak mellan Lasse Pettersson och dem. Av artikeln i tisdagens artikel kan man få uppfattningen att vi som skötte räddningsuppdraget var besvikna, säger Brändö FBK:s kårchef Jan-Ole Eriksson.

I artikeln berättade stugbyägaren Lars Petersson hur han begärt ersättning för den förstörda snurran och skadorna på båten, men bryskt blivit avisad. En sak som delvis tillbakavisats av den lettiska turistgruppens ledare i onsdagens Nya Åland. (uw)

Dalkarbyvägen stängs av

■ På grund av grävningsarbeten för fjärrvärmeledning är Dalkarbyvägen i Norrböle att avstängd för genomfartstrafik från klockan 15.00 i går till och med fredag. Avgrävningen är alldeles norr om Bolstavägen, så all trafik till fastigheter längs Dalkarbyvägen måste under denna tid ske från Norrbölevägen och därifrån in till Dalkarbyvägen.

Även fordonstrafik till Snickerivägen 8 och 10 kommer under onsdag till torsdag att vara avstängd. Under den tiden leds trafiken till nämnda tomter via Skönviksvägen.

Orsaken till avgrävningen är att ett nytt hus skall kopplas in till dagvattenledningen i Snickerivägen. (ml)

Två inbrott i bilar

■ I tisdags snattade någon en bilstereo från en bil som stod parkerad på Åskuddsvägen i Mariehamn. Även på Norragatan bröt sig någon in i en parkerad bil. Blinkerspaken i bilen var avbruten men inget hade stulits. Polisen rubricerar händelsen som försök till stöld. (ml)

Krock på Godbyvägen

■ Två bilar kolliderade i tisdags på Godbyvägen i Mariehamn. Den ena bilen skulle göra en vänstersväng och observerade inte mötande bil. En person fördes till sjukhus för vård.

En rådjurskrock skedde också i tisdags. I Lemström krockade en personbil med ett rådjur. Bilen fick skador på fronten. (ml)

Strandnäs hotell får bygga ut

■ På byggnadsnämndens möte i måndags beslöts att Snellman Investment ab får lov att bygga en ny hotell del i anslutning till den befintliga hotellbyggnaden Strandnäs hotell i Mariehamn Johannebo.

Samtidigt som hotellet byggs ut ämnar man bygga två nya sophus, som är likadana som det befintliga på tomt.

I de två byggnaderna för studentbostäder tänker man inrätta en lagerbutik per byggnad i källarvåningen, vilket ökar våningsytan med 84 kvadratmeter. Den nya hotellbyggnaden uppgår till 1065 kvadratmeter. (ml)

”Tärande Åland är inget nytt”

När Juhani Turunen besökte Åland i tisdags träffade han finansministern Lasse Wiklöf (s) för att bland annat diskutera skatteövertagande.

Juhani Turunen.

Understatssekreterare Juhani Turunen och Lasse Wiklöf pratade under sitt möte bland annat om den så kallade Finlands-kabeln som det finns planer på att lägga. De berörde också det för dagen aktuella ämnet skatteövertagande.

Under Turunens besök presenterade landshövding Peter Lindbäck en beräkning som visar att Åland nästa år kostar den finska staten 80 miljoner euro mer än vad Åland betalar till staten.

Att Åland skulle vara tärande är inget nytt, enligt Lasse Wikköf.

– Det där växlar, om vi är närande eller tärande. Det är bra

att Åsub ska göra en simulering för de kommande åren. Då har vi en bättre och säkrare grund att stå på.

Om Åland ska ta över skattebehörighet eller inte vill Wikköf uttala sig om först när utredningen är klar.

– Men jag är fortfarande för att vi ska ta över indirekta skatter och ska man ta över skattebehörighet så ska man göra det ett steg i taget.

ANDERS SIMS

Åsubs del av skatteutredning

Den parlamentariska skattekommittén vill att Ålands statistik- och utredningsbyrå tittar på konsekvenserna av ett skatteövertagande.

Åsubs vd Bjarne Lindström konstaterar att landskapsregeringen ännu inte har gett uppdraget vidare, men har en uppfattning om vad det kan gå ut på.

– Vi skall antagligen titta på vilket skatteunderlaget blir om Åland tar över hela eller delar av beskattningen. Huvuduppdraget kan bli att beräkna den totala skattebasen om Åland tar över hela beskattningen inklusive farledsavgifter och liknande och hur inkomsterna fördelas om man höjer eller sänker skattesatserna.

Bjarne Lindström understryker att det inte kommer

att handla om prognoser utan om simuleringar. Gör man upp prognoser så skall man ha en uppfattning om vad som händer framöver medan simuleringarna är mest teoretiska.

Inget stämde

Han ger som exempel en svensk statlig utredning från 1950-talet om behovet av arbetskraft i skogen. Den visade att det skulle bli brist på folk.

– Ett år senare kom motorsågen och inget i utredningen stämde längre.

Det har sagts att den här utredningen blir den största hittills för Åsub. Det stämmer enligt Lindström inte.

– Vi har haft flera utredningar som är större och håller som bäst på med en för Nordiska ministerrådet. Men det här är kanske den största som vi fått av landskapet. (ht)

VALET 2007

Het språkdebatt i finsk tv

Lantrådet Roger Nordlund (c) och talmannen Barbro Sundback (s) drabbade samman i FST5 i tisdags kväll.

Tonen var skarp när språkfrågan och kvinnliga politiker diskuterades.

I den kvartslånga debatten i programmet Obs på FST5 diskuterade Roger Nordlund, Barbro Sundback och Nya Ålands chefredaktör **Nina Fellman** det stundande lagtingsvalet. Tonen sattes redan i den inledande diskussionen om valpejlingar där Roger Nordlund menade att det är en stor skandal att socialdemokraterna har försökt påverka resultatet i Nyans pejling.

– Det är skrämmande ur demokratisk synvinkel att talmannen på Åland försöker manipulera resultatet.

När diskussionen fördes in på det svenska språket och hemspråksundervisningen hettade det till ordentligt. Roger Nordlund menade att resurserna i skolan inte ska läggas på den typen av undervisning, utan att alla som kommer till Åland snabbt ska lära sig svenska så att de kan fungera i samhället.

Barbro Sundback hade ingenting att invända mot det, men hon kritiserade Nordlund för att han inte vill ge dem med ett annat modersmål rätt till stöd.

– Man för skräckpropaganda om att Åland då kommer att förfinskas. Det är ett hopp-löst resonemang, eftersom de här personerna redan pratar det andra språket, sa Sundback.

Vittrar sönder

Roger Nordlund ansåg att

Höjde debatten. Valdebatten har under varit mild på hemmaplan. Men i finsk tv hettade det till ordentligt mellan Roger Nordlund (c) och Barbro Sundback (s).

Sundbacks linje på sikt leder till att Åland får olika språkgrupper.

– Och då vittrar vårt enspråkiga samhälle sönder.

Nordlund och Sundback pratade flera gånger i mun på varandra och tonen var skarp.

– Du Roger vill ju att dina barn ska få lära sig svenska. Förstår du inte att andra önskar samma förstärkning av sitt modersmål? sa Barbro Sundback.

Under den sista delen av debatten diskuterades det faktum att endast 36 procent av kandidaterna är kvinnor. Nina Fellman menade att anledningen till att så få kvinnor kandiderar är att den offentliga debatten är tuff och att den som sticker ut hakan får på käften.

Förföljd – offer

Fellman fick medhåll av Roger Nordlund och Barbro Sund-

back passade på att leverera lite mediekritik.

– Kvinnor granskas betydligt hårdare. Jag har varit förföljd i 30 år av den ena lokaltidningen, utom under en kort tid när man hade en svensk chefredaktör. De som har följt min karriär blir nog lätt avskräckta.

Nordlund gillade inte Sundbacks försök att utmåla sig själv som ett offer.

– Barbro Sundback är en av

de tuffaste debattörerna på Åland. Det är nog många känt sig hårt åtgångna av henne också.

Programmet finns på FST5: s hemsida på adressen <http://svenska.yle.fi/fst5>.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Åland 24 tar modell av blixtschack och ordnar kortdebatter på tid. Foto: ANDREAS DIENERT

Blixtdebatter på Åland 24

■ Tv-kanalen Åland 24 tar nu ett steg vidare i sin bevakning av lagtingsvalet 2007. Måndagens tv-sända partiledardebatt, som repriseras även i dag och på fredag klockan 18.30, kompletteras nu med så kallade blixtduellar – politikens motsvarighet till schackvärldens blixtschack.

Företrädare för dagens sex lagtingspartier möter varandra i sex olika debatter som styrs av en schackklocka.

Bland annat möts **Barbro Sundback** (s) och **Johan Ehn** (fs) i en debatt om barnomsorgen, **Roger Nordlund** (c) och **Fredrik Karlström** (ob) i en debatt om samhällsinvesteringar och **Anders Eriksson** (Åf) och **Viveka Eriksson** (lib) i en debatt om kultur. Debatterna publiceras löpande på hemsidan www.aland24.ax.

– Vi vill ge tittarna möjlighet att se politikerna debattera direkt med varandra. Det här är ett roligt format, ibland hettar det till ordentligt, säger **Lisa Bergkvist**, ansvarig redaktör på Åland 24.

Samtidigt gör Åland 24 sig redo för en stor helgatsatsning med anledning av valet. Hemsidan www.aland24.ax kommer att uppdateras regelbundet under lördagen 20 oktober och söndagen 21 oktober. Åland 24:s reportageteam ska följa valvakan på hotell Arkipelag och hemsidan kommer att uppdateras med nya inslag, intervjuer och senaste nytt före, under och efter valvakan, sägs i ett pressmeddelande. (as)

Totalt 4.306 förtidsröster

■ När förtidsröstningen till kommunal- och lagtingsvalet avslutades i tisdags hade totalt 4.306 personer röstat.

Siffran som Nyan presenterades i går var hämtad enbart från postkontoren. Därutöver har det varit möjligt att rösta på kommunkanslierna i fyra kommuner. Så här är förtidsrösterna fördelade på de olika ställena:

Postkontor:

- Brändö: 132.
- Eckerö: 147.
- Godby: 539.
- Jomala: 335.
- Jurmo: 3.
- Kumlinge: 99.
- Kökar: 82.
- Lappo: 25.
- Lumparland: 33.
- Mariehamn: 2.248.
- Sund: 150.
- Vårdö: 87.

Kommunkanslier:

- Föglö: 159.
- Hammarland: 79.
- Lemland: 160.
- Sottunga: 28.

Närmaste röstningsställe för boende i Saltvik och Geta var postkontoret i Godby.

Totalt är 19.429 röstberättigade i lagtingsvalet och 21.087 i kommunalvalet. Valdagen är på söndag, den 21 oktober. (as)

Sundselever gick till val

Fester, discon och underhållning.

Partiet som lovar det vinner valet – åtminstone i Sunds grundskola.

Ledare. Klassläraren Janina Nordman är nöjd med resultatet. På väggen hänger elevernas grupparbeten om partierna.

parti, prata ihop sig om ett partipolitiskt program, och gå till val. Vinnarpartiet SU (Skolans underhållning) fick 16 av totalt 44 röster.

– De vill ha mera fester, discon och underhållning på skolan, säger femman **Matilda Mattsson**.

Lär sig kompromissa

Elevernas grupparbeten om partierna i lagtingsvalet kan beskådas på anslagstavlor i skolan.

Det här var första gången sundseleverna fick prova på politisk arbete i praktiken.

Alla var valarbetare. Eleverna på Sunds skolas femte och sjätte klass lärde sig hur partierna arbetar. Sedan bildade de egna partier och gick till val i gymnastiksalen. Närmast kameran står från vänster Ronja Mattsson, Malte Åkerholm, Matilda Mattsson och Jakob Mäkelä.

Det innebär bland annat att tala för sin sak och att kunna kompromissa för att nå ett gemensamt mål.

– Det är viktigt att uppmärksamma valet och ge eleverna en inblick i vad det innebär, konstaterar femmornas klasslärare Janina Nordman.

Finns det blivande politiker i den här stora elevgruppen?

Jakob Mäkelä, Matilda Mattsson, sexan **Ronja Matts-**

son och femman **Malte Åkerholm** ser tveksamma ut.

Men vet de vilket parti de skulle rösta på om de fick delta i det riktiga valet i år? Alla ruskar på huvudet - utom Jakob Mäkelä:

– Socialdemokraterna. Alla skall kunna få jobb fast man kanske har något fel från födseln, och alla skall ha exakt samma rättigheter.

Hur gick det för de andra

partierna i elevvalet?

Tvåa blev KDHDV (Klä dig hur du vill) med 6 röster.

Resten av rösterna fördelades mellan partierna SÅL (Skolan är långsam), RR (Raster), MTP (Miljötrivselpartiet), BVHR (Barn vill ha rättigheter) och BÅS (Bevara Åland självständigt).

Text: PATRIK DAHLBLOM
Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Vill man verkligen veta vad som händer i världen är det klokast att slå på radion.

BENGT AHLFORS i Hbl-kolumn

Musikalisk höststorm i kyrkan

Musiker. På bilden från vänster: Ismo Eskelinen, gitarr, Emma Vähälä, violin, Mikko Ivars, cello, Minna Pensola, violin, Olli Kilpiö, altviolin och Pekka Kuusisto, violin. På bilden saknas kontrabasisten Jarkko Uimonen.

Foto: ANDREAS DIENERT

Konsert

S:t Görans kyrka i kulturföreningen Katrinas regi tisdagen den 16.10 2007: Pekka Kuusisto, violin, Ismo Eskelinen, gitarr. Virtuosi di Kuhmo-stråkkvintett: Emma Vähälä, violin, Minna Pensola, violin, Olli Kilpiö, altviolin, Mikko Ivars, cello, Jarkko Uimonen, kontrabas. Musik av Luigi Boccherini, Jay Kernis och Antonio Vivaldi.

S:t Görans kyrka var smockfull då Virtuosi di Kuhmo tågade in för att framföra **Luigi Boccherinis** gitarrkvartett nr 4 ”Fandango”. Ensemblen bestod i detta fall av alla utom **Pekka Kuusisto** och **Jarkko Uimonen**.

Växelverkan

Från första noten kändes det som om publikens höga förväntningar skapade en växelverkan med artisterna, en elektricitet och intensitet som kom att genomsyra hela konserten. I verkets andra sats, Allegro maestoso, visade artisterna att

temperamentet kunde svalla på äkta italienskt-spanskt vis, men det skulle ännu svalla många gånger efter det.

Gitarrs roll i detta verk är endast delvis melodiös och virtuos. Ofta håller den sig lite mera i bakgrunden och skapar en mörk, ”spansk” klangfärg. Ismo Eskelinen spelade sympatiskt och välklingande. **Emma Vähäläs** livliga och smakfulla violinism kom kanske mest till sin rätt i detta stycke, där speciellt samarbetet med **Minna Pensola** var ypperligt. Boccherini var cellovirtuos, och hisnande solon för cellon finns i många av hans stycken. **Mikko Ivars** har en teknik som lekande lätt bemästrade de nästan komiskt höga och snabba passagera. När dessa var undanstökade, bytte han för en stund cellon mot kastanjetter!

”Greatest Hits”

Nästa nummer var amerikanen **Jay Kernis** ”100 Greatest Dance Hits” för gitarr och stråkkvartett från 1993. Pekka Kuusisto spelade med i ensemblen medan Minna Pensola fick vila en stund.

Verket är mycket svårt att kategorisera eller ens karaktärisera. Det är inspirerat av de talrika samlingsskivor med danshits som snurrar i bakgrunden på många ställen utan att ägnas desto mera eftertanke. Verket leker mycket med rytmerna och de stundvis banala melodierna i sångerna, men upphöjer dem till ett högre konstnärligt plan och skapar en intressant och fungerande helhet.

Kernis har även vävt in en mera klassisk modernism som stundvis för tankarna till bland annat Bartóks stråkkvartetter. Detta speciellt i de talrika virtuost rytmiska partierna, där ensemblen igen fick visa sin kammarmusikaliska drivenhet. Bland annat började verket med ett rytmavsnitt, där musikerna skoningslöst klappade sina stackars 1700-talsinstrument på locket.

Men även andra rytminstrument användes, och i slutet till

och med rösten. Ett mycket intressant verk, möjligen kvällens höjdpunkt för mig.

”Aldrig tråkig”

Detta trots att jag nog vet att många kommit mest för att höra sista numret, nämligen **Antonio Vivaldis** ”Greatest Hits”: ”De fyra årstiderna”, med Pekka Kuusisto som solist. Den lilla ensemblen var nu äntligen fulltalig.

Orsaken till att Kuusisto inte valt ett större gäng är möjligen att det kammarmusikaliska greppet blir enklare. Man behöver ingen dirigent, och solisten kan spela svagare. Kuusisto tycker om supersvaga nyanser, och det fanns ställen där melodin inte hördes, trots den lilla gruppen, och trots att jag satt på andra raden.

När dessa varvades med bullriga fortissimo-avsnitt, blev intrycket en aning fragmentariskt och avbrutet, speciellt som solisten snurrade som en ballerina och spelade lika mycket åt andra hållet som mot publiken. Kuusistos grimaserande och stampande stod för den visuella

underhållningen men han är nog helt enkelt också en enormt skicklig och teknisk violinist, och framför allt aldrig tråkig.

När stycket närmade sig sitt slut började jag bli nervös: Taglen på hans stråke hade blivit så slitna under alla fortissimon att det fanns ett stort hål i mitten. Skulle stråken hålla till slut? Det gjorde den, och publikens stående ovationer belönades med ett extranummer, igen ett belägg för att Kuusisto är en mångsidig musiker med glimten i ögat.

En låt som hette ”Finnish Gypsies” av Texasbon och Finlandsättlingen **Erik Hokkanen**. Amerikanska och finska folkspektongångar blandades med zigenarmelodik i ett rivigt framförande av Virtuosi di Kuhmo och Pekka Kuusisto. Publiken var såld och speciellt folkmusikentusiasterna jublade.

Katrina-föreningen hade hittat perfekt tid på året för en höjdarkonsert: en småtrist höstkväll när folk behöver ruskas om rejält.

STEPHAN KEMETTER

Krönika / Jan Kronholm

När musiken blir glädje

Vad är en musikupplevelse? Ja, åtminstone vet många av oss som fyllde S:t Görans kyrka i Mariehamn på tisdag kväll vad det kan vara.

Det här är ingen recension, för den musikaliska bedömningen av konserten står **Stephan Kemetter** i artikeln här ovan. Något av upplevelsen vill jag dock subjektivt reflektera över.

I gårdagens Nyan citerades den walesiske mobilförsäljaren **Paul Potts** som nyligen med buller och bång slog igenom som operasångare och intervjuades i Hbl.

– Man behöver inte tillhöra någon speciell samhällsklass eller ha musik-

utbildning för att kunna ta till sig opera och klassiskt, det gäller bara att gå in i musiken och lyssna, sade han.

Visst är det så. Men hur musiken når oss har också med själva utförandet att göra, med den kontakt som artisterna lyckas etablera med sin publik, med de positiva vibrationer som uppstår.

Vi känner varmt för en lite blyg Paul Potts som ställer sig på scenen och sjunger bättre än någon vågat drömma om. Men vi blir också tagna av en **Pekka Kuusisto** som spelar med hela kroppen och ett njutningsfyllt leende på läpparna. Med ett fotarbete värdigt den bästa flugviktare i boxning liksom lättar

han från golvet, ömsom i kontakt med sin publik ömsom med sina medmusikanter och lika säker med stråken i det finaste pianissimo som i det mest stormande fortissimo.

Pekka Kuusisto ler och publiken ler. Han smådansar genom sin Vivaldi och publikens fötter vickar med under kyrkbänkarna.

Det här är att bjuda på sig själv och att säga att musik är glädje. Det blir förstås stående applåder och när Kuusisto, gitarristen **Ismo Eskelinen** och Virtuosi di Kuhmo som extra nummer skiftar från Vivaldi till **Erik Hokkanen**, den finsk-amerikanske folkmusikern, som gjort

låten ”Finnish Gypsies” för Kaustbygruppen JPP, håller man bokstavigt på att ta andan ur publiken.

Här finns inga konstlade gränser mellan klassiskt och folkligt kvar. Kanske är det släkten Kuusistos rötter i Terjärv, granne till Kaustby, som ger Pekka denna fördomsfria syn på musiken? I varje fall utbrister han spontant när några unga folkmusikflickor får hans autograf och nämner något om JPP:

– De är mina idoler!

Det var på ovanligt lätta fötter vi gick från den här konserten. Uppfyllda. Upplivade.

Till minnet av Nacke Johansson

som nyligen gick bort 75 år gammal sänder Radio Vega ett nyinsatt reprisprogram på söndag, den 21 oktober, kl. 19.30.

Programmet har namnet ”Afton vid Färjsundet” och bjuder på musik och minnen med Nacke Johansson, som beskrivs som en av de stora inom den finländska lätta musiken. Under sin 30 år långa karriär komponerade Paul ”Nacke” Johansson såväl jazz och teatermusik som schlagermusik.

I programmet från år 1994 hör vi **Ake Grandell** samtala med Johansson. □

Finströms bibliotek håller

valöppet på på söndag kl. 12–16. Du kan rösta, låna och fynda på samma biblioteksbesök eftersom vallokalen i Godby är inrymd i biblioteket. Biblioteket håller samtidigt skivloppis på avskrivna böcker och skivor.

– All musik är vinylskivor som täcker in de flesta genrer, allt från **Jussi Björling** till **Bon Jovi**. Vi har även åländska skivor och barnskivor. Böckerna är både nyare och äldre, romaner och facklitteratur, skriver biblioteks- och kulturchef **Fredrika Sundberg** i ett pressmeddelande.

Det ordnas också med café i biblioteket där klass 5 från Källbo skola sköter serveringen.

– Alla är välkomna – inte bara ”röstare”. □

En åländsk eftermiddag

arrangeras på Nationalmuseet i Helsingfors på lördag kl 13-17 i anslutning till den pågående stora utställningen om Åland i museet. Åländska dokumentärfilmer visas och landshövding **Peter Lindbäck** håller föredrag på finska. Det ordnas med guidning för publiken genom utställningen. De filmer som visas mellan kl. 13 och 14.30 är: ”De sista barkskeppen” av **Douglas Siven**, ”Den lyckliga kon” och ”Den taterade ålänningen” av **Per-Ove Högnäs**.

Landshövdingen föredrag under rubriken ”Åland i dag och i morgon” hålls kl. 15. Guidningen, även den på finska, blir kl. 16. □

Sonja Nordenswan

som nyligen romandebuterat med ”Stina och herr Santarello” intervjuas nu på tv-kanalen Åland24. Gå in via www.24.ax eller Ålcoms ip-tv. Nyan recenserade boken den 12 oktober. □

Filmen ”Ganes”, som handlar om

rockgruppen Hurriganes har redan setts av över 100.000 personer. Under den tredje helgen som filmen visades på biografteatrarna var tittarantalet 16.383, skriver FNB. Filmen som registrerats av **JP Siili** hade premiär den 27 september. Huvudrollen som **Remu Aaltonen** spelas av **Eero Milonoff**. □

Utställning. Åsa Hellman är kurator för utställningen i Ålands konstmuseum. På väggen ett par av hennes egna arbeten, i förgrunden två av Kim Simonssons keramikskulpturer.

Ugnsfärsk keramikkonst

Utställning med bredd i Ålands konstmuseum

Den finländska keramikkonsten kan uppvisa stor livskraft just nu. Om den saken kan var och en förvissa sig på samlingsutställningen "Mera ugnsfärskt" som i kväll öppnas i Ålands konstmuseum.

Det är arbeten av sju kända keramiker, både äldre och yngre, som finns med på utställningen.

De deltagande keramikerna är i bokstavsordning: **Iiro A. Ahokas, Paula Blåfield, Åsa Hellman, Chatarina Kajander, Saana Murtti, Kim Simonsson och Caroline Slotte.** Åsa Hellman är också utställningens kurator och **Magdalena Holm** från konststiftelsen Pro Artibus dess producent.

Innan utställningen kom till Åland har den visats i Helsingfors och Ekenäs.

Start med bok

Åsa Hellman spelar en central roll i utställningen. Grunden för "Ugnsfärskt" och uppföljaren "Mera ugnsfärskt" är det storverk om den finländska keramikkonsten som hon gav ut för några år sedan. Boken som också presenterar ett antal keramiker verksamma

på Åland – **Sigrid Granfelt, Robert Hancock, Judy Kuitunen, Paul Bradley och Peter Winqvist** – recenserades i Nya Åland den 3 januari i år.

När Åsa Hellman presenterade utställningen för pressen i går konstaterade hon att Finland just nu har många yrkesverksamma keramiker, flera av dem internationellt kända.

Bred utbildning

– Den kanske viktigaste orsaken är de många olika utbildningsmöjligheter som finns i dag. Man kan lära sig keramik inte bara på högskolenivå utan i många andra sammanhang runt om i landet, bland annat på de kurser som hålls i arbetar- och medborgarinstituten.

Enligt Hellman resulterar detta i att många i dag sysslar med keramik, en del som en avkopplande hobby, många i egna småföretag, en del som professionella konstnärer eller som designers för storskalig industriell tillverkning.

Inga gränser

Hon konstaterar att de gränser som tidigare fanns mellan konsthantverk och konst nu

börjar suddas ut. På det finns ett gott exempel med på utställningen i konstmuseet.

– Kim Simonsson var år 2004 den första keramiker som utsetts till årets konstnär i Finland.

Utvecklingen kännetecknas av en vidare ram beträffande såväl material som tekniker.

Vad kan man då få se på utställningen?

■ Chatarina Kajander visar bland annat arbeten i rödlera inspirerade av stols- och flygelben hemma hos "samhällets stöttepelare".

■ Åsa Hellman visar bland annat kakelkompositioner som väggkonst och keramiska fat och reliefer som hon gärna tillför lyster genom metallglasyr.

■ Paula Blåfield visar en samling skulpturer i stengods med spår av kopparglasyr, var och en med en utpräglad personlighet.

■ Kim Simonsson visar keramikskulpturer i en mycket drivet tekniskt utförande. Han är i sina mångbottnade verk påverkad av den japanska mangans formspråk och kombinerar gärna olika material, här bland annat lera och glas.

■ Iiro A. Ahokas visar bland

annat arbeten som hämtar sin form ur naturen. Ett gott exempel är en stor "fruktskål" som kan föra tankarna till grenverk med metallglasyr.

■ Caroline Slotte visar arbeten i den mycket speciella teknik som hon gjort till sin. Hon skapar inte nytt av lera utan återanvänder gammalt porslin där hon frilägger och pusslar ihop igen i nya former.

■ Saana Murtti visar arbeten i papperskeramik, bland annat fat och veckade "hudhus". Dessutom tre anslående randiga huvuden skulpterade i skivteknik.

Vernissagen är i kväll kl. 18-20 och utställningen kan ses i konstmuseet till den 18 november.

Föreläsning

Den 30 oktober återkommer Åsa Hellman för att i serien "Möten kring konst" berätta om inspirationskällor och keramiska tekniker i ord och bild.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Stengods. Paula Blåfields skulpturer är gjorda i stengods.

Med lyster. Iiro A. Ahokas fruktskål i handbyggt stengods har en kopparlyster i glasyren.

Rödlera. En av de imponerande kannor i inhemska rödlera som Chatarina Kajander bidrar med.

Nr. 24
Nr. 575

Clas Öfverström

Enklare EU-handel i sikte

”Det är en jåkla arbetsseger”

Åland kommer troligtvis få behålla sitt undantag från EU:s tullsystem. Dessutom bildas en plattform för ytterligare förenklingar i handeln.

– Det här visar att lilla Åland kan påverka EU, säger finansministern Lasse Wiklöf (s).

Ett förslag till nytt tullsystem för EU har tagits fram i form av ett utkast. Den nya kodexen är tänkt att göra systemet mer enhetligt, vilket går stick i stäv med Ålands strävan.

Men Åland, och likartade områden, ser ut att få ett undantag så att handeln med alla EU-länder blir enklare. I dag är bara handeln med riket och Sverige förenklad. Dessutom skapas en plattform för ytterligare förenklingar framöver.

Innan Ålands undantag

är godkänt ska flera instanser behandla ärendet. Den här månaden ska rådet, bestående av EU-ländernas finansministrar, besluta om tullkodexen, därefter ska ärendet till EU-parlamentet. Finansministern Lasse Wiklöf mycket nöjd och redan i det här skedet.

– Jag har ytterst gott hopp om att det blir godkänt. Parlamentet har tidigare stött oss i sin behandling.

Milstolpe passerad

EU:s tullkodex är den sak som finansministern och hans avdelning lagt ned mest arbete på under de tre senaste åren och nu verkar det som att det inte har varit förgäves.

– Det här visar att lilla Åland kan påverka EU. Det är en jåkla arbetsseger som vi lyckats med tack vare gott samarbete med tullstyrelsen

Vill förenkla. Landskapets jurist på finansavdelningen Niclas Slotte, finansministern Lasse Wiklöf (s) och finanschefen Conny Nyholm har arbetet hårt för att Åland ska få ett undantag från EU:s nya tullsystem. Och de ser ut att ha lyckats.
Foto: ANDERS SIMS

och finansministeriet i riket. Vi har kommit förbi en milstolpe, säger Lasse Wiklöf.

EU-kommissionen har, enligt Wiklöf, sagt att man nu ska ta itu med arbetet att hitta konkreta lösningar som leder till förenklingar inom handeln. En sådan kommitté

ska sammanträda inom kort. Det kan dock ta tid innan fler förenklingar blir verklighet.

Mindre papper

De förenklingar som Åland redan har uppnått och som man hoppas kunna göra

framöver är av byråkratisk art. Framför allt företag slipper en hel del pappershantering i och med förenklingarna. Även tullens arbete underlättas.

Om Åland inte får undantaget i det nya systemet så kommer handeln att försvåras, även med riket.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Kaj Grundström

Nr 154

Lagtingsvalet

Kaj har hjärtat på rätta stället!

Nyan-Nappet

ÅLANDS LÄNGSTA FISKE-TÄVLING PÅ GÄDDA

Vinn ekolod, mobiltelefon eller drag!

Nyan-Nappet är en tävling som går ut på att fånga längsta gäddan på sitt spö mellan första juni och 31 oktober.

Första pris senior ett ekolod värt 375€ från Fiskarboden, bästa junior vinner en mobiltelefon värd 350€ från Sonera Piste.

Blanketter för deltagaruppgifter samt regler finns att få på Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden eller Nya Ålands hemsida www.nyan.ax

Nappa på du också!

MÅNADSPRISER
bestående av fina
draggpaket
värde ca 30 €

I samarbete med:

Pekka Sonck
MARIEHAMN

Nytt ledarskap

Social och kulturell välfärd. Vidsyn, förnuft och generös tolerans

LAGTING 125

liberalerna

LAGTINGET 185

STADSFULLMÄKTIGE 530

CHRISTIAN BEIJAR
Socialdemokraterna

Lunchbuffé
Torsdag 18.10

Korvsoppa, G
Stekt sik m. bacon och parmesancreme, GH
Flygabnde Jakob, G
Dessert- äppelsmulpaj med vaniljsås

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Om erfarenhet och sunt förnuft får vara vägledande

Mariehamn är en fin och trivsamt stad att leva i där kommunens viktigaste uppgifter är en trygg barnomsorg, en välfungerande skola och en värdig äldreomsorg.

Det skall vi gemensamt fortsätta jobba för och utveckla. Med bibehållet skattöre.

K-G ERIKSSON

Stadsfullmäktige

554

Centern
för Ålands
bästa

Vi satsar på självstyrelsen
och det svenska språket

Centern
för Ålands bästa

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

KAFFE
OCH
BULLE

2⁵⁰

Supererbjudandena gäller torsdag 18 oktober – söndag 21 oktober

-förmån

Supererbjudande!

BLÅLÄNK

500-580 g, även lätt och ost, HK

1⁴⁹

ST

Utan Plussa-kort 1,99/st

PROSTEN OST
Ca 500 g ÅCA

9⁷⁵

kg

Supererbjudande!

GRIS INRE FILÉ

Inhemsk

10⁹⁰

KG

LYX
RÄKSMÖRGÅS
Bra Kök

3⁹⁰

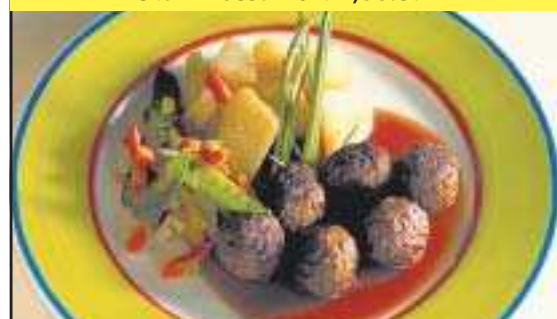
st

-förmån

RÅGBITAR
12 st 660 g Vaasan
Utan Plussa-kort
1,79/pås

1⁵⁹

pås

Supererbjudande!

MALET KÖTT AV STEK
500 g Portti

3⁹⁹

PKT

KARLSBADER-
BULLE
Ålandskringlan

0⁷⁰

st

Supererbjudande!

PAPRIKA RÖD

Spanien

1⁴⁹

KG

FILÉBIFF AV
GRIS

2 st/400 g naturella och
marinerade, mörade,
Snellman
Utan Plussa-kort 5,49/ask

4⁴⁹

ask

PEPSI &
PEPSI MAX
4 x 1,5 liter, Hartwall
Utan Plussa-kort
5,98/2 x 2-pack

5⁰⁰

2 x
2-pack

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

**SILVANA
FAGERHOLM-
SJÖBLOM**

Vill arbeta för:

- ett rikt kulturliv
- ett levande kulturarv
- en livaktig kulturturism

85 lagting
529 kommun
Saltvik

liberalerna

Life-kedjan nu till Åland

Liv & Lust Hälsokost i Mariehamn har köpt aktier i Life Europe AB och ingår från och med den första januari 2008 i den nordiska Life-kedjan.

Det skriver butikens ägare, **Leena Lindqvist**, i ett pressmeddelande från Life.

– Detta gör det möjligt för oss att ta in mera svenska produkter, förklarar Lindqvist.

Life blir Finlands ledande

hälsokostkedja i och med att företaget nu köper landets två hälsokostaktörer, Sinunkaupat OY och Ikivireä-Vital OY. Kedjan får därmed en marknadsandel på 25 procent med upp till 120 butiker och en omsättning på närmare 400 miljoner svenska kronor. Uppköpet gör Life till den klart största hälsokostkedjan på den finska marknaden.

Uppköpet i Finland är en naturlig del av Life Europas nordiska ambitioner, och bo-

laget räknar med att kunna få stordriftsfördelar på samma sätt som i Norge och Sverige, skriver företaget i ett pressmeddelande.

– Ett kedjekontor i Finland med ett stort antal butiker ger oss stora fördelar. De viktigaste är introduktionen av egna märkesvaror (EMV), koordinerade inköp med bättre köpvillkor, och stordriftsfördelar inom konceptutveckling, marknadsföring och andra kedjekontorsaktivite-

ter, säger koncernchefen i Life Europe AB, **Hallgeir Åndal**.

Life Europe AB startades i december 2005, och är den ledande kedjeaktören i Norden inom hälsokost, välbefinnande och livsstilsprodukter.

Efter uppköpen i Finland består kedjan av totalt drygt 500 butiker, 165 butiker i Norge, 220 i Sverige och 120 i Finland. Sammanlagd omsättning för kedjan blir över 1,6 miljarder SEK. (tt-s)

SVERIGES POPULÄRASTE HUSPRISER

Varje timme lämnar ett färdigt hus någon av våra tre fabriker. Ett modernt boende för den moderna familjen. Prisvärt, med montering och standardgrund som ingår i priset. Fast pris och omfattande garantier är en självklarhet. Fler än 27 000 familjer i Norden har upptäckt hur bra ett Älvsbyhus är. När ska vi leverera ditt?

Beställ före prishöjning 31.10

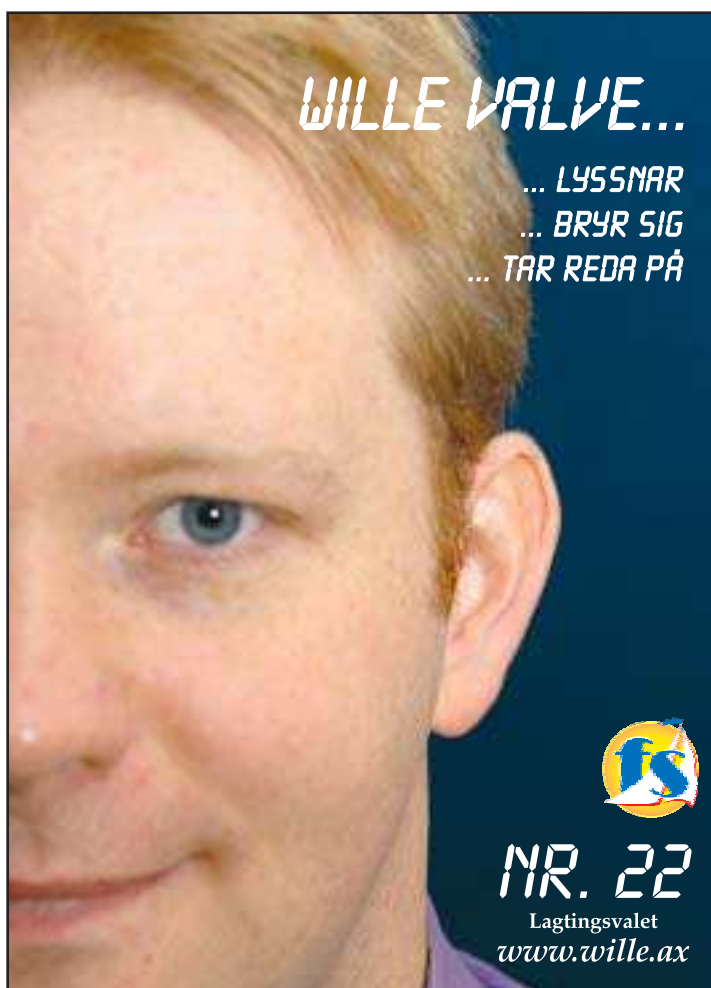
HÄMTA PRISLISTA PÅ WWW.ALVSBYTALO.FI

LÖGRE KOSTNAD - RIKARE LIV

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

WILLE VALVE...

... LYSSNAR
... BRYR SIG
... TAR REDA PÅ

NR. 22
Lagtingsvalet
www.wille.ax

ERFARENHET | KUNSKAP | VILJA

LAGTINGET **STADSFULLMÄKTIGE**

170 **509**

BARBRO S

RÖSTA.

Engagerade kvinnor som vill jobba i lagtinget

Lika lön för likvärdigt arbete - mera pengar i plånboken för kvinnor!

								
JANSON Anna Mariehamn Ekonomi- och personalchef	SJÖGREN Katrin Mariehamn Sjuksköterska	LUNDBERG Margaret Brändö Sjukskötare	FAGERHOLM Inga-Britt Mariehamn Pensionär	FOGELSTRÖM Siv Mariehamn Lärare	DAHL Ulla-Britt Sund Organisationssekr., förhandlare	ERIKSSON Viveka Finström Lagtingsledamot	EKLÖW Raija-Liisa Lumparland Röntgensköterska, lagtingsledamot	FAGERHOLM- SJÖBLOM Silvana Saltvik Fil.mag., verksamhetsledare
73	75	76	77	78	80	83	84	85
								
JALAVA Petra Finström Sjukskötare	LARPES- NORDAS Gunmari "Kyni" Mariehamn Arkitekt, planerare	HOLMSTRÖM Gun Lemland Husfru	LINDQVIST Leena Saltvik Pol.mag., företagare	ERIKSSON Sirpa Jomala Socialkurator	HENRIKSEN Helena Sund Receptionist	PETÄJÄ Saija Jomala Rederitjänsteman	SMEDS Nina Brändö Fil.mag.	JOHANS Benita Lemland f.d. omsorgsdirektör
92	98	103	104	105	108	109	111	113
								
PETTERSSON- HEMMING Inga-Lill Mariehamn Lektor	GUSTAFSSON Birgitta Lemland Landshövdingens sekreterare	RÖGÅRD Inga-Lill Finström Pens.lärare, musikledare	SUNDMAN- DANIELSSON Christel Mariehamn Företagare, hum.kand.	MATTSSON Tuula Mariehamn Organisationschef	SJÖDAHL Pamela Mariehamn Fil.mag., högstadielärare	WIDBERG Eva-Maria Jomala Kanslist, f.d. anhörigrådgivare	VAITILO Hannele Mariehamn Spec. fysioterapeut, företagare	FLERA KVINNOR BEHÖVS I LAGTINGET liberalerna
115	117	119	120	122	129	130	131	

Frisinnad Samverkan

FS FRÅGOR I LAGTINGS- & KOMMUNALVALEN 2007:

FS tror på självstyrelsen

Vi är beredda att gå i spetsen för självstyrelseutvecklingen!

FS förstår vikten av att självstyrelsen utvecklas inom sådana områden som vi har nytta av. Vi är dessutom medvetna om att det för att kunna åstadkomma denna utveckling krävs kvalificerad majoritet i lagtinget. Vi har arbetat fram förslag kring hur vi vill gå vidare. Nu hoppas vi att andra kommer med i detta arbete och inser vikten av att bred majoritet uppnås för att nå resultat.

Sänkt kommunalskatt

Fördubbla det allmänna avdraget till 10% och inför ett nytt allmänt avdrag i företagsbeskattningen!

FS anser att det är viktigt att vi använder oss av den beskattningsbehörighet vi har. Det allmänna avdraget gör det lönsammare att arbeta och höjer köpkraften för hushåll och privatpersoner. I slutet på perioden bör man om ekonomin tillåter överväga att ytterligare höja avdraget. Gällande företagsbeskattningen finns det möjlighet att påverka den kommunala andelen av samfundsbeskattningen. FS anser att man bör stimulera företagande genom att försöka återbetala en del av samfundsskatten till företagen.

Färre kommunala gränser

Rättsäkerhet, produktivitet och kvalitet för medborgarna!

Dagens system med många och små kommuner skapar problem för medborgarna. Administrativa gränser

hindrar medborgarna från att utnyttja servicen på ett ändamålsenligt sätt. Litenheten hos kommunerna kan äventyra kompetens och rättssäkerhet.

Åland skall vara en grön ö

Förverkliga LR:s miljöhandlingsprogram och klimatstrategi!

Miljöarbetet är viktigt för Åland. Individen måste också i miljöpolitiken vara utgångspunkten. Positiva miljöförbättringar uppnås genom individens aktiva val. Grunden för det kommande årens miljöarbete finns i LR:s miljöhandlingsprogram och miljöstrategi, dessa vill FS vara med och genomföra. Satsningar på förnyelsebarenergiproduktion är viktig. FS vill skapa goda förutsättningar för dessa att utvecklas på Åland.

Större valfrihet när man behöver omsorg

Inför barnomsorgspeng och omsorgspeng!

FS vill ersätta dagens hemvårdsstöd med en barnomsorgspeng på 600 till 1000 euro per barn enligt de planer som fanns i landskapsregeringen 2004. Barnomsorgspengen utbetalas för alla barn upp till 6 år som inte utnyttjar kommunalbarnomsorg. Familjen får möjlighet att själv ordna sin barnomsorg.

För omsorgstjänster vill FS utreda ett likartat system, så att dagens stöd för

närståendevård görs om till en äldreomsorgspeng. Målsättningen skall vara att skapa valfrihet för individen, möjlighet för entreprenörer att skapa alternativa tjänster och ett ökat utbud på äldreomsorgsplatser. Aktiva studerande skall inte straffas

Höj inkomsttaket i studiestödet på högskolenivå

Höj kraven på studieprestationerna och höj studiepenningen!

genom att bli av med studiestöd för att de jobbar. Dock bör kravet på studieprestationerna skärpas. Åländska studerande skall inte sättas i en sämre situation än övriga studerande, studiepenningen bör därför höjas då den ej justerats på många år.

Rättvisare föräldrapenning

Kostnaden för föräldrapenningen skall delas lika mellan föräldrarnas arbetsgivare!

Dagens system är orättvist. Genom att dela kostnaden lika mellan arbetsgivarna skapar vi ett rättvisare system. Dessutom ska ett arbetsvärderingssystem inom den offentliga sektorn genomföras under mandatperioden. Detta ger en jämligare förutsättning för att kunna dela vårdledigheten mellan föräldrarna.

Stärk folkpensionärernas ekonomi

Inför ett Ålandstillägg på folkpensionen!

Den stora utredning kring ålänningarnas ekonomiska levnadsförhållanden som ÅSUB gjort under året visade på att framförallt två grupper i samhället riskerar att hamna i en svår ekonomisk situation, nämligen barnfamiljerna och folkpensionärerna vilka ofta är ensamstående kvinnor. Barnbidragen föreslår vi att höjs i LR:s budget för år 2008. För folkpensionärerna är situationen svårare i och med att vi inte har fullständig behörighet på området. FS kommer att jobba för att skapa någon typ av ekonomiskt tillägg, ca 100-200 euro per månad som ger en reell förbättring av folkpensionärernas ekonomiska situation.

Svenska språket måste försvaras

Stöd svenskan genom att ställa krav på svensk service från finska myndigheter!

Svenskan som det samhällsbärande språket på Åland måste försvaras, därmed skall kunskaper i andra språk inte ses som en börda utan som en rikedom. Den viktigaste åtgärden för att stärka svenskan är att ställa hårdare krav på finländska myndigheter om service på svenska. Vidare krävs att vi river hinder och murar som finns kring Åland för att ge näringslivet lika möjligheter att handla i vilka vädersträck som helst. LR:s språkprogram ger en god grund för arbetet med svenska språket.

Överta beskattningen i två steg

Först de direkta skatterna sedan de indirekta!

.....**Det ska vara suveränt att leva!**.....

Frisinnad Samverkans LAGTINGS- KANDIDATER

Vad vill du jobba med i lagtinget?

3

Johan Ehn Mariehamn

"Aktivt sträva till att öka samarbetet mellan partierna så att en bred majoritet kan uppnås för en utvecklad självstyrelse. Dessutom ligger utbildningsfrågor mig varmt om hjärtat"

Anthonio Salminen

Mariehamn

"Jag är nog ganska åländskt sinnad och försvarar gärna rätten till vårt svenska språk och våra åländska traditioner. Jag är stolt över självstyrelsen"

19

21

Victoria Sundberg

Mariehamn

"Äldreomsorgen bör fungera enligt individens önskemål och behov. Vi skall ha en levande skärgård vilket förutsätter hållbara trafiklösningar. Självstyrelsens utveckling är viktig"

Annelie Ahlgren

Mariehamn

"Utveckling av självstyrelsen genom t.ex skatteövertagande, näringslivsfrågor, drogsituationen, hur utveckla den ekologiska odlingen, samt hur man tryggar rättstryggheten"

2

24

Clas Öfverström

Mariehamn

"Sjöfarten, skärgårdstrafiken samt miljön"

Nina Lindfors

Mariehamn

"Att vara de svagas röst i politiska sammanhang. Sänkt promillegräns (både till land och till sjöss). Färre kommunala gränser. Inrätta en tjänst som rehabiliteringskoordinator"

17

12

Lennart Isaksson

Mariehamn

"Ett hållbart Åland, miljömässigt, ekonomiskt, socialt"

Roger Jansson

Mariehamn

"Samarbete på Åland och utanför, utveckling av självstyrelsen, mera egen beskattningsrätt, ökad rättssäkerhet, utvecklad hälso- och sjukvård samt att säkerställa konkurrenskraftiga villkor för sjöfarten"

14

22

Wille Valve Jomala

"Miljön. Utbildningsfrågor, alternativ till hemspråksundervisning, ett rättvist studiestöd, ett vettigt genomförande av Reform 08. Sjöfart och självstyrelse, stöder en självstyrelse ramlag för Åland"

4

Carl-Åke Carlson Sund

"Infrastrukturen för kommunikationer i ett framtida Åland. Den framtida äldreomsorgen och åldringsvården. Hälso och sjukvårdens utveckling. Minimera samhällsbidrag till projekt som hör till den privata företagssektorn"

11

Fredrik Häggblom

Mariehamn

"Skärgårdstrafiken. Uppmuntra att antingen bli nyföretagare eller ta över befintliga företag. Sänka skatterna så att den som jobbar får mera kvar i plånboken"

23

Kille Williams

Lemland

"Miljö, individens frihet, jämställdhet m.m."

8

Susanne Guildford

Mariehamn

"Skola, hälsa och motion, miljön"

13

Robert Liewendahl

Mariehamn

"Levande stad och landsbygd, Kulturfrågor, Skärgårdens framtid"

16

9

Catharina Henriksson

Jomala

"Vindkraften, skärgården – att försöka minska glappet mellan skärgårdsbo och fast ålänning, höjd studiepenning"

6

Viktor Dahlén

Mariehamn

"Det lyfts nog tillräckligt med frågor i lagtinget, men jag vill att satsningar till mindre del ska vara en politisk fråga"

7

Lillian Holmberg

Mariehamn

"En ren miljö är det viktigaste för vår fortlevnad. Det skall löna sig att arbeta"

10

Susanne Fagerström Lemland

"Viktiga frågor för mig är miljö, sjukvården, äldreomsorgen, ökad egen beskattning och skärgården"

18

Fredrik Lindqvist

Lemland

"Miljön, energipolitiken, sjukvården, sjöfarten, småföretagande och vårt svenska språk. För att bara nämna några exempel"

5

Dennis Jansson

Jomala

"Minska interna politiska maktkamper. Arbeta för att turistnäringen får fortsatta och utökade resurser till att marknadsföra Åland som destination"

Jörgen Strand

Jomala

"Alla frågor som gör det attraktivare att bo och verka på Åland. Speciellt vill jag ge den enskilda människan och familjerna större valfrihet samt större ekonomiskt handlingsutrymme"

20

DAGS ATT VÄLJA.

**Söndag
21 oktober**
RÖSTA DU OCKSÅ!

Det ska vara suveränt att leva!

Frisinnad Samverkans ideologi

Frisinnad Samverkan är ett progressivt, borgerligt parti där konservativa och liberala idéer möts. Vårt mål är att göra det åländska samhället friare och rikare, samtidigt som vi vill bevara våra traditioner och vår kultur.

Vår politik utgår från den enskilda människan och tron på varje människas rätt att bestämma över sitt eget liv. Nyckeln till ett socialt och ekonomiskt välmående samhälle ligger i människors livsglädje och företagsamhet. Människa och näringsliv har därför centrala positioner inom alla våra politikområden. Marknadsekonomi i kombination med en kompetent och effektiv offentlig sektor bildar det samhälle som bäst respekterar varje människas individualitet – och som ger varje människa möjlighet att utveckla den egna livskraften.

Fråga till kandidaterna i kommunvalet 2007: "Vilken är din hjärtefråga?"

Kandidater i kommunalvalet JOMALA

Carina Andersson

537

"Ekonomi- och miljöfrågor. Många år som inhoppare inom vården gör att också äldreomsorgen är en viktig fråga för mig"

Björn Geelnard

538

"Hur vi kan öka Jomala kommuns intäkter utan att höja skattöret"

Catharina Henriksson

539

"Jobba för att höja inkomsttaket i studiestödet samt stödja svenskan och öka tillvaratagandet av "naturlig el" med vindkraftverk"

Christian Jansson

540

"Skola, fritid och barnomsorg samt hur Jomala ska kunna fortsätta att vara en attraktiv kommun att flytta till"

Dennis Jansson

541

"Skapa bättre samarbete med M:hamn i skolfrågor, barndagvårds- och andra kommunala områden samt att Jomala ska fortsätta upprustningen av den offentliga infrastrukturen utan att höja skattöret"

Fredrik Lundberg

542

"Öka samarbete mellan kommunerna, exempelvis bör barn gå i den skola som ligger närmast deras hem oberoende av i vilken kommun skolan råkar ligga"

Ninna Nikula

543

"Barn och ungdom, sporten och miljön"

Sture Skogberg

544

"Att Jomalas perifera delar ges samma möjlighet till utveckling och boende som de centrala delarna"

Jörgen Strand

545

"Att ta ansvar för kommunens ekonomi så att vi långsiktigt säkerställer en hög nivå på barnomsorg, skola och äldreomsorg"

Wille Valve

546

"En långsiktigt hållbar äldreomsorg och ökad valfrihet inom barnomsorgen. Frivillig brandkårsverksamhet bör uppmuntras"

Kandidater i kommunalvalet LEMLAND

Eva Dahlén

520

"en trygg dagvård, skolgång, ålderdom, trafik och ett rättsäkert samhälle"

Susan Ersten

521

"Min hjärtefråga är barnen och ungdomarna"

Susanne Fagerström

522

"Min hjärtefråga är att jag brinner för utbildningsfrågor"

Raphael Karlsson

523

"Att planeringen i Järsö/Nåtö området gynnar inflyttning"

Håkan Lindberg

524

"Att effektivt utnyttja kommunens resurser och minska den växande byråkratin"

Fredrik Lindqvist

525

"Tunnel i Söderby, sänkt kommunalskatt och fler småbåtshamnar i Lemland!"

Kille Williams

526

"Utbyggt avloppsnät - byggnadsplanering"

Kandidater i
kommunalvalet
MARIEHAMN

546

Annelie Ahlgren

"En utbyggnad av äldreomsorgen i Mariehamn"

547

Henrik Boström

"Fritiden. Tack vare idrottsturismen har vi fina anläggningar. Det gäller att bibehålla den höga standarden och utveckla utbudet"

548

Karin Brenning

"Att långsiktigt trygga äldreomsorgen"

549

Petri Carlsson

"Att det ska löna sig att arbeta"

550

Viktor Dahlén

"Att vi inser att vår stad behöver växa och att vi planerar därefter"

551

Nina Danielsson

"Min hjärtefråga är inte någon speciell fråga. För att en stad skall leva och må bra måste man kunna ta sig an alla frågor, stora som små"

552

Johan Ehn

"Att vara med och hålla stadens finanser i ett sådant skick att vi kan garantera god service också i framtiden"

553

Peter Enberg

"En levande stad, där alla trivs"

554

K-G Eriksson

"Fortsatt satsning på service för äldre, t.ex. utveckla serviceboendet"

555

Susanne Guildford

"Barn och ungdomars skola och fritid"

556

Birgitta Hermans

"Att utveckla vården samt verka för ett gott bemötande av patienter och medarbetare"

557

Kicki von Hertzen

"Individens och familjens rätt och möjlighet att styra sitt liv och sin tillvaro"

558

Lillan Holmberg

"Min hjärtefråga är ren miljö - meningsfull fritid"

559

Fredrik Häggblom

"Nu är det dags att vi slutar prata och börjar bygga! Jag vill ha ändamålsenliga utrymmen i Ytternäs och Övernäs skolor nu!"

560

Lennart Isaksson

"Att vi inte tvingar bort våra ungdomar från staden och ger äldre möjlighet att skaffa bekvämt boende centralt"

561

Roger Jansson

"Att en bra stad kan bli bättre - med klok styrning och ekonomin i balans"

562

Johan Karlsson

"Att ge ungdomar en meningsfull fritid, inte bara idrott utan allt ifrån teater, musik till bio"

563

Pia Karlsson

"Att göra det lätt för människor att känna sig välkomna både som turister och inflyttare."

564

Mikael Lagström

"Min hjärtefråga är företagsamhet!"

565

Robert Liewendahl

"En levande stad med ett rikt kulturliv"

566

Harriet Lindeman

"Äldreomsorgen. Alla blir vi äldre och därför kommer jag att jobba för att Mariehamns Stad skall vara en bra stad att bli äldre i"

567

Nina Lindfors

"Att utbyggnaden av Trobergshemmet snarast startar samt att föräldrarna uppföstrar och skolan lär"

568

Laila Melander

"Att satsa på boende för äldre"

569

Tom Pussinen

"Om vi prioriterar bland önskemålen så slipper vi höja skatten"

570

Daja Rothberg

"Att skattemedel används så klokt som möjligt till vård, skola och omsorg, inte till gratisbussar och andra dolda skatter"

571

Anthony Salminen

"Mariehamn - en liten stad med stora möjligheter"

572

Tage Silander

"Lyckliga barn, aktiva ungdomar, kreativa jobbare, friska seniorer, ekonomisk balans - en politik som bygger på behärskad frihet, stort ansvar i en stad med måttlig kommunalskatt och mod att utveckla"

573

Victoria Sundberg

"Frihet att välja barn- och äldreomsorg, vilket förhoppningsvis även bidrar till fler kvinnliga företagare som erbjuder tjänster inom dessa områden"

574

Elisabet Sundman

"Ungdomarna, kulturen och förebyggande vård"

575

Clas Öfverström

"För Åland, Östersjöns Pärla"

Bro eller inte... det är frågan

VÅRDÖ

Färjan är ett trygghetsfilter. Så resonerar många vårdöbor och är skeptiska till en bro över Prästö sund, enligt fullmäktiges ordförande Anders Englund.
– Däremot får man ta sig en tankeställare om det är ett nej till en bro som skulle fälla den norra linjens trafik på Vårdö.

Man får röra sig ganska långt i framtiden när kommande stora frågor, och eventuella tvistefrågor, som berör Vårdö kommun skall ställas. En bro mellan Prästö och Töftö är inte aktuell på flera år ännu.

I dagsläget verkar allt frid och fröjd i kommunen, de stora investeringarna har gjorts, eller är på väg att slutföras.

Vårdöbron bra

Men som skärgårdskommun är Vårdö extra beroende av bra kommunikationer, även om ”den förtrollade ön” med dagens kommunikationer närmast kan betraktas som en randkommun på fasta Åland. Bron mellan Töftö och själva Vårdö stod klar i början av 80-talet.

– Vi är den enda skärgårdskommunen som haft en kontinuerlig befolkningstillväxt sedan trafiken blev utbyggd med bro och vajerfärja. Det beror på trafiken, och förstås det gynnsamma läget närmast fasta Åland av alla skärgårdskommuner.

Vad tycker du då om en bro också över Prästö sund?

– Det är en svår fråga. I dagens läge tror jag majoriteten av vårdöborna inte vill ha någon bro, vi har en välfungerande trafik över sundet idag som tillika utgör ett säkerhetsfilter, om man uttrycker det så.

Mot vad?

– Ja, ett trygghetsfilter i viss mån, de har koll på färjan vad det rör sig för folk. Så uttrycker sig vårdöborna.

Att Vårdö är en skärgårdskommun som inte är sammanbunden med fasta Åland har också en poäng, menar Anders Englund.

– Vi har många turister som ofta kommer till Sund för att se på Kastelholm och Bomarsund och så vill de uppleva en skärgårdskommun också. Det har de möjlighet göra på samma dag när de åker

Bindas samman? Skall Vårdö bindas samman med fasta Åland med en bro över Prästö sund? Det är en fråga som börjat diskuteras. När det långa färjpasset från Prästö till Kurnäs på Vårdö ersattes med kabelfärja över sundet och bro mellan Töftö och själva Vårdö 1980, inleddes en långsam, men obruten befolkningstillväxt för skärgårdskommunen.

till Vårdö. Det är en omtyckt resrutt.

Skulle en bro ta bort skärgårdskänslan?

– Lite tror jag nog, jo.

Sommarfärja

Viktig för turismen på Vårdö är också den norra skärgårdslinjen från Hummelvik till Kumlinge och Brändö.

– Knipan blir ledig när nya Föglöfärjan kommer i trafik vintern 2009. Vi vill ha en utökad trafik sommaren 2009 med en parallellfärja på norra linjen. Det tog vi, Kumlinge och Brändö upp till diskussion med landskapsregeringen i tisdags.

Innebär inte korttruttsdiskussionerna ett hot mot norra linjen?

– Kan finnas vissa signaler om det, men vi skärgårdskommuner är alla eniga om att norra linjen ska fortsätta.

Ny färjlinje

En helt ny linje är också på

förslag från Vårdö kommuns sida. Några turer från de sydliga öarna Ångö och Bussö, som annars har sin trafik till Lumparland, till Töftö.

– Äppelodlarna har lager i Vårdö, så det handlar mest om näringslivstransporter, men även någon tur på sommaren skulle vara bra. Då skulle linjen kunna fungera som cykelfärja också. Vi har ju en reservfärja som ligger vid färjfastet i Töftö som går att använda.

Entreprenörer

Men allt handlar förstås inte om trafikfrågor, inte ens på Vårdö. Företagarandan finns sedan gammalt i Vårdö, och lever kvar enligt Anders Englund.

– Vi har haft fördelen att ha många duktiga entreprenörer både inom byggsektorn, turistnäringarna och jordbruket med äppelodling och växthusodlingar och gårdar med djurhållning. Det ger arbetsplatser och är en grundförutsättning för att ha en

Fakta/Vårdö

Antal invånare: 434

Antal röstberättigade: 316

Röster i lagtingsvalet 2003: 222

Största arbetsgivare: jordbruket, äppelodling

Skatteprocent: 17,5

Bokslut 2006: ett underskott på 3.689 euro

Detta visste du inte om Vårdö: Populär kommun att bosätta sig i för pensionerade företagsledare. Det finns en hel hop.

Källor: kommunens hemsida, Åsub.

levande kommun som håller igång butik, post och bank.

Starkt rustade

Vårdö är ändå en pendlingskommun, med över hälften av arbetskraften som åker på jobb till fasta Åland.

– Därför är det en utmaning att skapa arbetstillfällen inom kommunen. Vi har redan en bra utbyggd barndagvård och en fin skola, plus att åldringsvården är rätt bra ordnad. Vi är redan ganska starkt rustade och kan erbjuda en god miljö för inflyttade.

Samarbetet med norra Ålands kommuner är redan väl utbyggt och någon kommunsammanslagning finns inte i tankarna.

– Det har aldrig funnits i vår tankevärld i våra beslutande organ.

Anders Englund är veteran i kommunpolitiken, han blev invald redan som 21-åring, snart 30 år sedan.

Någon partipolitik existerar inte i det kommunala, utan lista A och lista B, med nio kandidater vardera, är närmast en geografisk uppdelning. Nio

Veteran. Anders Englund är nöjd med de satsningar som gjorts i kommunen, nu väntar han på en fortsatt inflytning till Vårdö. Foto: JONAS EDSVIK

platser står på spel i fullmäktige vid valet på söndag.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Dags för en tids konsolidering

Den friska satsning som gjorts inom Vårdö kommun de senaste åren har också inneburit en hög skuldsättning.

Det är dags för en tids konsolidering tycker kommunstyrelsens ordförande Björn Boman.

– Mycket är kopplat till saker som skall vara självbärande, projekt som kommer att betala sig.

En aktuell sak är dragningen av en vattenledning från Bocknäs vatten i Saltvik till

Vårdö, som redan är inkopplat i Vårdö by och Strömsby.

– Vattenprojektet är ännu inte färdigställt och så har vi också avloppet inom centrum som skall byggas ut till reningsverket.

Ny brandstation

Skolan är renoverad för några år sedan och tillbyggd med gymnastikhall, barndagvården är utbyggd och under senaste mandatperioden har äldrebostaden i Strömshärad byggts ut.

Nya brandstationen är fär-

dig och invigs om några veckor.

– Vi har nu en del konsolideringsjobb framför oss. Vi har satsat i rätt tid med tanke på omläggningen av landskapsandelarna. Med det nya systemet hade vi inte fått så mycket i landskapsbidrag, säger Björn Boman.

Så nu väntar ni på inflyttning?

– Vi har två bostadsområden, ett i Strömsby bredvid det gamla, och så ett på Mickelsö med stora sjönära tomter. På tio år har befolkningen ökat

med tio procent, det är bra att det inte går för fort, det är annars svårt att upprätthålla servicen.

Bra utan parti

Björn Boman ställer upp igen i valet efter två perioder, varav de senaste sex åren som styrelseordförande.

– Att vi inte har partilister utan en geografisk uppdelning har fungerat bra tycker jag. Alla har ändå sett till hela kommunens bästa. Det här är det enda sättet liten ort få det att fungera, menar Björn Boman.(uw)

Väl förspänt. Vårdö har satsat i rätt tid och har nu det bra förspänt för den närmaste framtiden tycker kommunstyrelsens ordförande Björn Boman. Foto: ERKKI SANTAMALA

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Jag ska göra mitt bästa för att inte lägga mig i träningen. Det har jag lovat min fru.

GUNDE SVAN ÄR NY LANDSLAGSCHEF FÖR SVENSKA SKIDLANDSLAGET.

Här ska Ålands första curlinghall byggas

CURLING. Nu är det klart. Det blir en curlinghall på Åland. Den kommer att ligga vid Bollhalla och beräknas vara färdig 2009.

Det har länge varit på gång med en curlinghall på Åland. **Mari Wickström** från Ålands Curling ab berättar att nu är det i alla fall bestämt var den ska ligga.

– Det har kommit så långt att nu finns det mark för att bygga hallen vid Bollhalla, säger hon. Vi vill arrendera marken och hallen ska stå färdig hösten 2009.

Det är Åland Curling ab som står bakom hela projektet även om Wickström är öppen för samarbete.

– Vi kommer ha några privata finansörer, säger Wickström. Företagen kan sedan erbjuda aktivitetskort till personalen.

Det är också det som är visionen bakom hela idén. Ett helt nytt friskvårdskoncept.

– Det spelar ingen roll om man har idrottat innan, säger Wickström. Det är en jämställd idrott. Män och kvinnor kan spela tillsammans.

Vill skapa intresse

Hallen kommer att rymma sammanlagt fyra banor och storleksmässigt är det jämförbart med en ishockeyrink. Just nu berättar Mari Wickström att de försöker utröna hur stort intresset för curling är på

Här blir det curlinghall. Med blicken från Godbyvägen mot Bohalla går det att lista ut var curlinghallen ska ligga. Just nu är det mest buskar och träd där. Foto: ANDREAS DIENERT

Åland. Och hur det kan öka.

Ett steg är att samarbeta med de svenska och finska curlingförbunden och ett annat är att arrangera curlingresor till Sverige. Allt för att fånga och skapa intresse.

– Vi åker till Danderyds curlinghall den 1 december. Sedan ordnar vi fler resor och bjuder in företaget.

Redan nu finns det intresse till samarbete från både Ålands turistförbund och

KK-huset. Mer information om bygget kommer Mari Wickström och **Denise Bergvall** presentera i hörsalen på Ålands lyceum den 31 oktober. Presentationen kommer innan **Christoph Treier**,

idrottspsykologisk rådgivare, föreläser om självförtroende och självkänsla.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Strul förstörde VM för Marcela

Tappade fokus när vikterna inte var på plats

KRAFTSPORT. I tisdags tävlade **Marcela Sandvik** i VM i styrkelyft. Problem i början gjorde att resultatet inte blev som hon väntade. Ändå blev det nytt SFI-rekord i marklyft.

VM i styrkelyft pågår för fullt i österrikiska Soelden. Mästerskapen började i söndags och i tisdags tävlade **Marcela Sandvik** i 56 kiloklassen. Det slutade med ett personbästa och SFI-rekord med totalt 390 kilo och en tolfte plats. Men det började med strul i knäböjen.

– De lastade fel men jag hade lindat mitt knä och satt och väntade, säger Sandvik.

Till slut valde Sandvik att avbryta och istället satsa på ett omförsök vilket också beviljades av juryn. Knäindorna åkte av och dräkten drogs ner. Allt för att hämta andan.

När det väl var dags att lyfta gick det utan några som helst problem.

Knappt med tid

Men det fortsatte att strula. På Ålands kraftsportsklubbs hemsida går det att läsa om den allmänna förvirringen som rådde. När det var dags för det andra lyftet var Sandvik ännu inte klar.

– När de ropade mitt namn hade jag inte lindat knät och jag hade bara en minut på mig, säger hon.

Det andra lyftet godkändes inte av domarna men i det tredje gick det desto bättre. Sandvik satte 140 kilo vilket betydde både nytt personbästa och nytt åländskt rekord med 2,5 kilo.

Problemen fortsatte när det var dags för bänkpress. Detta gjorde att Sandvik inte lyckades prestera så pass bra som hon hade hoppats. Hon gick in på

Tungt i bänkpress. Marcela Sandvik tyckte att det var en hård tävling i Soelden. Bilden är från SFI-tävlingar i år. I december är det dags för Sandvik att återigen tävla. Foto: JONAS EDSVIK

95 kilo och klarade sedan de två efterföljande lyften på 100 kilo och 102,5 kilo.

– Jag tänkte lyfta mer men plattformen var hal. Men jag är nöjd med tre godkända lyft. På träning har det gått bättre. Men tävling är tävling.

I bänkpress slutade hon femma.

I marklyftet gick Sandvik in på 140 kilo och i andra lyftet klarade hon 147,5 kilo, vilket var tangerat personbästa. Med

läge att slå detta begärde Sandvik upp vikten på 152,5 kilo till det sista lyftet. Men det blev för tungt.

– Jag orkade inte lyfta, konstaterar Sandvik.

Hur känns det nu efteråt?

– Det känns bra. Men jag förväntade mig lite mer eftersom träningarna känts så bra.

Hur påverkade problemen i början dig?

– Jag tappade koncentrationen. Inget blev som jag ville.

Plus att plattformen i bänkpressen var hal.

På lördag tävlar **Ove Lehto** i herrarnas tungvikt. Nästa tävling för Marcela Sandvik är i december.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Fotnot: Marcela Sandvik tävlar för Tjeckien i internationella tävlingar. SFI-rekordet var även nytt tjeckiskt rekord.

En egen gala för fotbollen

■FOTBOLL. Ålands fotbollförbund arrangerar en fotbollsgala den 1 december för seniorlag och supportrar på Mariepark. Under kvällen utlovas mat, fest och underhållning samt, givetvis, prisutdelning bland de olika lagen.

Biljetter finns till försäljning hos förbundet fram till 16 november. (mt)

Blandade resultat i bowlingfyran

■BOWLING. Efter två omgångar i riksseriens division IV, zon 17, ligger två åländska lag i topp. Leder gör BC Clipper på totalt 9.953 poäng följt av IFK Mariehamn med 9.657 poäng. Lagen har totalt spelat tolv matcher och har nio respektive åtta segrar var. Bakom ålänningarna i tabellen ligger Pins Team från Reso samt TPS från Åbo.

I samma division, men i zon 19, ligger Komet på en femte plats av sex lag efter två omgångar. Laget har två segrar på tio matcher och totalt 6.923 poäng. (mt)

Firarpengar till IFK-ungdomar

■FOTBOLL. I samband med att **Sture ”Stucke” Carlson**, tidigare vd för Chips Abp, fyllde 60 år, uppmanade han vänner och näringsliv att donera pengar till IFK Mariehamns satsning på fotbollsungdomar. Totalt kom 13.285 euro in från allmänheten, en summa som Carlson sedan ur eget kapital dubblade till 26.570 euro.

Den insamlade summan går främst till de två nya satsningar IFK har på gång: ”Där drömmen kan bli verklighet” samt Football School of Excellence. (mt)

”Daja” och Lyyski i Fotbollskväll

■FOTBOLL. I söndags hade SVT:s Fotbollskväll ett långt reportage om Finlands EM-kval. Bland annat intervjuades **Daniel Sjölund**.

– Det är helt klart det största som hänt i ens karriär. Att få vara med och gå till ett EM-slutspel hade varit skoj, sa han.

Sjölund analyserade också om varför det gått så dåligt för Finland de senaste matcherna.

– Finland spelar ofta riktigt bra mot bra lag. Sedan kan man tappa poäng mot så kallade sämre lag.

SVT:s fotbollsexpert **Chris Härenstam** hade även pratat med IFK Mariehamns tränare **Pekka Lyyski** om den inhemska fotbollen och Härenstam konstaterade att det saknas alldeles för mycket pengar. Klubbarna har helt enkelt inte råd med att bedriva proffsfotboll. Härenstam sa att detta beror på få sponsorer och dåliga publik-siffror. Den som missade programmet kan se det på webben. Länken är <http://svt.se/svt/play/video.jsp?a=939477> (jl)

■INNEBANDY. Ålänningen och rutinerade landslagsmannen **Hannes Öhman** är inte uttagen i Finlands trupp inför fyrationsturneringen Euro Floorball Tour i Tjeckien. (mt)

Barnen går på häftigt eftis

MOTION. När årets hösttermin körde igång, sjösattes också Ytternäs skolas nya projekt "Idrottshäftis", som kort och gott handlar om att testa på olika idrottsaktiviteter efter skolan.

– Vi är ett bra gäng med både tjejer och killar, säger Vilma Danielsson som går i trean.

Samuel Sommarström var en av dem som fick bekanta sig med sporten lacrosse.

Ett par av de sportande politikererna som intervjuades inför årets lagtingsval i gårdagens tidning, efterlyste idrott i eftisverksamheten. Ett dylikt projekt är redan verklighet i Ytternäs skola där man för 1,5 månader sedan inledde sitt "häftis".

– Eftersom ettorna och tvåorna får gå på eftis har vi satsat pilotåret på treorna. Det kan vara en svår övergång för dem att plötsligt vara ensamma hemma varje eftermiddag, och så här i debatten om övervikt bland barn kände vi att vi ville testa det här, säger **Ulrica Danielsson** som är ordförande för Hem och skola vid Ytternäs skola.

En gång i veckan samlas 21 elever, ungefär hälften av de treor som går i skolan, i matsalen klockan 14.00 för mellanmål. Därefter leder idrottsinstruktören **Sebastian Fjäder** från Mariehamns stads fritidsbyrå dem i olika aktiviteter under ett par timmar.

– Det är olika program varje vecka, vi vill att barnen ska få testa så många idrotter som

sig. Kvällstid har de aktiviteter som fotboll, gymnastik, dans och karate på schemat.

Vad gör ni annars efter skolan?

– Far till kompisar och gör läxor. Och min och Vilmas favoritsysselsättning är att göra smoothies, säger Maja.

Räcker det med häftis en gång i veckan?

– Jo, det är ganska bra. Då hinner man med annat också, säger Emma.

Inget gnäll

Kvartetten intygar att det är lika roligt oavsett om de behärskar sporterna de får testa på eller inte.

– Vi är ett bra gäng med både tjejer och killar, säger Vilma.

Den här veckan står lacrosse och badminton på schemat. Ledaren Sebastian Fjäder, som assisteras av **Niklas Signell**, har fullt sjå med att styra upp de uppspelta barnen.

– Det här är en riktigt bra grupp där de flesta känner mig från förra året när jag hade idrottskola med dem, säger Sebastian och fortsätter:

– Trots att vi har en del grejer som är svåra har de inte gnällt alls. Och det är superbra att vi får äta mellanmål i skolan innan vi börjar, då får barnen ordentligt med energi.

Text och foto:

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Testar. Alec Lang (till vänster) och Isac Wasström fick testa på badminton under gårdagens "Idrottshäftis". Killarna går i trean i Ytternäs skola och får idrotta efter skoltid en gång i veckan.

möjligt, säger Ulrica och fortsätter:

– Vi har planer på att utöka till fyroorna nästa år, så de barnen som går på häftis i år kan fortsätta tillsammans med de nya treorna.

Rör sig ofta

Barnen själva är nöjda. Mellan smörgåstuggorna innan veckans häftis drar igång, berättar **Matilda Augustsson**, Vilma Danielsson, **Emma Engqvist** och **Maja Lindqvist** om allt de fått göra de fem senaste gångerna.

– Vi har lekt, friidrottat, bowlat och simmat. Lite olika saker inom sport och fritid, säger de.

Tjejerna är vana att röra på

Nöjd kvartett. Innan häftis drar igång, bjuds eleverna på mellanmål. Från vänster: Matilda Augustsson, Vilma Danielsson, Emma Engqvist och Maja Lindqvist.

Leder. Idrottsinstruktör Sebastian Fjäder leder häftis tillsammans med Niklas Signell. Till höger Ulrica Danielsson som är ordförande för initiativtagaren Hem och skola.

Sportens kom ihåg

■ **IF Fram-skidning:** IF Fram startar sin "skidkul"-verksamhet med barmarksträning inför vintern för barn mellan 8-12 år tisdag 30 oktober 19.00 vid Solbacka. Alla idrottsintresserade barn välkomna. Information och anmälningar tfn 0457-3421606.

■ **IFK-bowling:** Årsmöte tisdag 23 oktober 18.00 på Idrottsgården (konferensrummet).

■ **IFK-fotboll:** Oldboys och veteraner inneträning söndag 18.00 Baltichallen

■ **IFK Mariehamn-orientering:** Klubbmästerskap på lördag vid Idrottsgården. Första start 11.00. Emit-tidtagning. Anmälningar görs

till Fredrik på 0457-3421886 senast torsdag.

■ **RK Sleipner:** Hopptävling 28 oktober 12.00. Klasser: 30/50 cm clear round (30 cm för shetlandsponnyer, 50 cm för ryttare som varken startat i mer än två hopptävlingar eller kommit runt en 70 cm eller högre bana); 70 cm A:1d (för ekipage som inte startat 100 cm eller högre klass); 85 cm A:1d, 100 cm A:1d, 110 cm clear round. Fullständig proposition finns på hemsidan www.sleipner.aland.fi. Anm. till Sleipner tel 13418 eller sleipner@aland.net senast tisdag 23 oktober 20.00. Frågor till Sleipner el Marie 0457-3424969.

■ **Sleipner-loppis:** Under

tävlingen 28 oktober har du möjlighet att hålla loppis på dina obehövliga, urvuxna hästprylar, i skoningsrummet på Sleipner. Du ansvarar själv för bord, försäljning, priser och dylikt. Frågor? Ring Catrin på 0457-569 2069.

■ **Volleyboll:** Regional ungdomstränarkurs med Patrik Johansson från Uppsala. 17-18 november i Vikingahallen. Praktik och teori. Kostnad: 25 euro/person. I kurspriset ingår måltider plus egen tränarpärm. Bindande anmälan senast fredagen den 2 november till Sussi Fagerlund på 15616 eller susanne.fagerlund@pp.inet.fi.

■ **Volleyboll:** Ålands Volley-

bollförbund startar upp en korpsarie 2007/2008. Laget skall ha minst fem spelare på planen varav minst två damer (om inte lagen kommer överens om annat vid matchtillfället). Anmäl ditt lag till: johanpavals@hotmail.com eller 0457-5300729 senast 24 oktober. Uppge lagnamn, kontaktperson, träningshall samt träningsid.

■ **Volleyboll:** Träning för killar i Sjömannsskolans sporthall måndagar 18.30-20.00. Vid frågor, kontakta Erika Johansson 040-5676939.

■ **Åid-friidrott:** Åland Marathon, tillika DM maratonlöpning, söndag 28 oktober med start 08.30. Start och må , Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton

arrangeras samtidigt (ej DM), 08.45. Förhandsanmälan till ÅID:s kansli, tfn 19170, 23190 senast måndag 22 oktober. Utgivning av nummerlappar, lördag 27 oktober 13.30-19.30 Självstyrelsegårdens aula och söndag 28 oktober 07.15-08.15 på WHA.

■ **ÅID-orientering:** Anmälan till Rodhenloppet (nattävling för tvåmannatruller) i Österbybruk, 3 november, senast fredag 12.00, till ÅID:s kansli tfn 19170.

■ **ÅIGA:** ÅIGA håller ordinarie höstmöte på Park Alandia Hotell 23 oktober 19.00. Stadageenliga förhandlingar samt diskussion om Team Åland 2009.

ÅIF
ÅLANDS IDROTTSFÖRBUND
Ålands Idrottsförbunds medlemsföreningar
kallas härmed till

ordinarie idrottsting
torsdagen den 25 oktober 2007 kl. 19.00 i Hotell Arkipelag.

- Stadageenliga förhandlingar

Ålands idrottsförbund, styrelsen

TV-programmet

torsdag 18 oktober

7.00 Gomorron Sverige [89884128] 10.30–12.55 UR-program [8998692] 13.00 Rapport [43147] 13.05 På jakt efter lyckan (R) [877586] 13.35–14.05 Sju bagarbröder (R) [258437] Finsk dokumentär från 2005 om sju bröder som driver ett bageri i finska Pemar. Specialiteten är handgjorda småkakor. Repris från 2006. 16.30 Mitt i naturen (R) [6692] 17.00 Rapport [80031] 17.10 Gomorron Sverige [600050] 18.00 Karamelli (R) [8437] 18.30 Pi [62050] 18.45 Sagoträdet [625893] På teckenspråk. Del 7. Även 20/10. 19.00 Bolibompa [9514] 19.00 Cirkuskiosken [10012] 19.25 Pingu [5790708] 19.30 Expedition vildmark [352] 20.00 Bobster [925] 20.00 Lilla Aktuellt [54470] 20.15 Bobster [1986470] 20.30 Rapport [296] 21.00 Niklas mat [505] Matlagningsprogram. Niklas åker med en musselplockare utanför Grebbestad. Kristina gör en tidsresa genom 1900-talets mathistoria. Även 19/10 och 20/10. 21.30 Packat & klart [876] Med barnbussen genom Europa. Oman på Arabiska halvön. Även 21/10. 22.00 Örnen [63091] Kriminalserie. Del 7. Även 23/10. 22.55 Anslagstavlan [3435437] 23.00 Argument [16645] Debattprogram. Även 19/10 och 23/10. 0.00 Rapport [89971] 0.10 Kulturnyheterna (R) [2172426] 0.20 Uppdrag granskning (R) [3953838] 1.20 Skild! (R) [5882616] 1.50 Out of practice (R) [5545838] 2.15–7.00 SVT24 [69454567]	10.30–16.00 24 direkt [70570234] 16.10 Sverige! (R) [1617302] 16.55 Varför demokrati: Alla presidentens kvinnor (R) [7103876] Även 20/10 och i SVT24 20/10. 17.55 Eftersnack (R) [99012] 18.20 Nyhetstecken [3813673] 18.30 Oddasat [16383] 18.45 Utiset [3285031] 18.55 Regionala nyheter [1435924] 19.00 Aktuellt [93857] 19.15 Go'kväll [576893] Gäst: estradpoeten Bob Hansson som har skrivit sin första skönlitterära roman. Resa till Kroatien. Programledare: Joachim Vogel. Även 20/10. 20.00 Kulturnyheterna [49050] 20.10 Regionala nyheter [8628470] 20.30 Skolfront [3857] UR. Debatt och reportage från skolan med John Carlsson. Del 4 av 12. 21.00 Veronica Mars [35692] Amerikansk dramaserie från 2006. Del 18 av 20. En student, Apollo, som har varit barnsoldat och skrivit en bok om sitt liv, medverkar i Piz radioprogram. Efteråt dyker en man upp som hävdar att han kan vara Apollos pappa. 21.45 Nöjesnytt [4011550] Även i SVT24 senare i dag. 22.00 Aktuellt [17499] 22.25 A-ekonomi [6084505] 22.30 Jonas och Musses religion [6321] Del 5 av 8. Jonas och Musse utforskar sina inre begär och bestiger barfota ett heligt berg i Indien. De träffar en ung sikhfamilj och lär sig knyta turbaner som inte ens ett svärdhugg kan ta sig igenom. 23.00 Sportnytt [31654] 23.15 Regionala nyheter [5420050] 23.25 Det vilda gänget [5854895] FILM Am västern från 1969. Året är 1914 och efter ett sista misslyckat tåggrån i Texas jagas de laglösa av prisjägare som släppts ut från fängelset för detta jobb. De nio flyr till Mexiko och där måste de istället försvara sig mot en självutnämnd tyrann. Bredbild. I rollerna: William Holden, Ernest Borgnine, Robert Ryan. 1.45–2.15 Babel (R) [8716567]
---	--

7.30 Beverly Hills [7139296] 8.25 Home and away [6413741] 9.55 Montel Williams show [4066963] 10.50 Våra bästa år (R) [8730857] 11.40 Oprah Winfrey (R) [4694789] 12.30 Rachael Ray [7114050] 13.25 Memento [6119654] 13.50 Våra bästa år [5077893] 14.40 Oprah Winfrey [1325789] 15.35 Cityakuten [6505321] 16.30 Nanny [392470] 17.00 Missing [652499] 18.00 How I met your mother [386499] 18.25 Simpsons [724215] 18.55 2 1/2 män [103708] 19.25 Update [9809875] 19.30 Navy CIS [113925] Am kriminalserie. Del 7. 20.30 Sjukhuset [432437] Del 32 av 52. Plastikkirurgen Thomas möter Thomas, 23 år, vars ben troligen måste amputeras. Även i natt. 21.00 Du är vad du äter [872692] Svenskt livsstilsprogram från 2007. Del 5 av 7. Patrik och Birgitta är paret med osunda vanor: den senaste månaden har de druckit 212 koppar kaffe, och de känner sig ständigt trötta och stressade. 21.55 Update [7058895] 22.00 Efterlyst [772692] Svenskt kriminalprogram med Hasso Aro. Även 21/10. 23.00 Svenska hjältar (R) [324079] Med hjälp av svenska folket nomineras personer som genom civilkurage visat prov på kraft och medmänsklighet. 23.30 Säsongstart: The closer [3442073] Am kriminalserie med Kyra Sedgwick. Del 1 av 15. Teamet undersöker trippelmordet på en familj. 0.40 Bones [4688109] Amerikansk kriminalserie från 2005. 1.30 2 1/2 män (R) [8989068] 2.00 Prison break [2055906] 2.50 Prison break [7843426] 3.35 Ricki Lake [1239161] 4.20 Screw loose [9367529] FILM Italiensk komedi från 1999. 5.45 Home and away [4359884] 6.10–6.40 Home and away [7334426]	6.30 Äntligen hälsa – yoga [9119296] 6.50 Nyhetsmorgon [18935321] 11.00 Nyheterna [246012] 11.05 Efter tio [2259963] 12.00 Nyheterna [354470] 12.05 Efter tio [5075906] 12.30 Jackpot [7112692] 13.25 Hem till gården [167321] 13.55 Nyheterna [5692505] 14.00 Trav: Dagens rätt [966079] 14.30 Nya tider (R) [934470] 15.00 Doktorn kan komma [505302] 15.50 Nyheterna [5450418] 15.55 Kung av Queens [7205708] 16.20 Tredje klotet från solen [1258708] 16.50 Will & Grace [2468895] 17.10 That '70s show (R) [730876] 17.40 Dawson's creek [5995012] 18.35 Advokaterna (R) [534654] 19.05 Keno [1704401] 19.10 Advokaterna, forts (R) [547963] 19.30 Nyheterna [861505] 19.45 Lokala nyheter [791055] 20.00 Nyheterna [431708] 20.30 Hitta hem [430079] Svensk djurserie från 2007. 21.00 Ett gott parti [415760] Svensk komediserie. Del 3 av 12. 21.30 Kalla fakta [414031] Samhällsprogram med Lena Sundström. Del 3 av 10. 22.00 Labyrint [425708] Svensk dramaserie från 2007. Del 2 av 12. Zahra Haidari kämpar för att få behålla sitt jobb efter att ha avvisat sin chefs närmanden, och blir genom kontakterna med Fredrik Hermelin allt djupare insyltad i Blues affärer. 22.55 Nyheter [5748586] 23.35 Survivor [3088296] Realityserie. Nu finns det bara ett lag. Jenna och Sean blir utsedda till ambassadörer. Alla tävlar en mot en. 0.40 Medical investigation [4685703] 1.25 Murder city [48485600] 2.50 Bakom Labyrint [3571567] 3.10 Nattliv [3916703] 4.15 New York Undercover [2036074] 4.55 Alias (R) [9245529] 5.40 Lättlagat [4358155] 6.05–6.30 Lättlagat [5919364]
--	--

6.00 X3M: God morgon med A-laget 10.00–10.55 Veta 10.00 Pussel (R) 10.20 Helt sjukt! (R) Om bakterier. 10.30 Evolution (R) Finkar och rosa blommor. 10.40–10.55 Finland (R) Dokumentärserie. Om Finlands geografi. 16.45 Samtal med Melita (R) - För 28 år sedan satt min hustru med ett positivt graviditetstest vid köksbordet, jag satt mitt- emot med en campari i handen. 17.14 Kortnytt 17.15 Zon5: Park (R) Gränser. Tuffa frågor, drama och ärliga svar i dagens debatt. 17.45 Buu-klubben: Öppner å hitådit Lappland. Snart är det vinter och skidan den slinter. 18.15 Tv-nytt 18.30 Zon5: Station T Underhållning och mopeder av högsta klass, dessutom nyheter och en nypa dolda fakta. 19.00 Tinas kök Matlagningsserie. Del 8 av 8. Det bjuds på glada miner då Tomas Tengby tar plats vid matbordet. Han passar på att retas med sin gamla parhäst och packar lådan full med saker som han vet att Tina har svårt för. 19.30 Global miljöhistoria Del 1. Asbestens historia. ”Köp en madrass av asbest och rök säkert i sängen” sades det i en gammal reklam. 20.00 Tv-nytt 20.20 Sportnytt 20.25 5 minuter Bakom kulisserna på FST5. Kryddhulta. 20.30 Matador Dansk dramaserie från 1978. 21.20 Biologisk mångfald Fransk dokumentärserie. 21.30 Seportaget: På Guds frekvens Dokumentär. Vi följer evangelisten Håkan Westergård då han reser runt för att sprida evangeliet, producera kristna tv- och radioprogram samt ordna en festival för kristna. Textat. 22.00 Neon 22.30 Spotlight Granskar – ifrågasätter – klargör. 23.00 Kvällsnytt 23.05 Oddasat 23.20–23.50 Krökta rummet (R)	6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. 6.50 Beträktelse. Av Marja-Leena Magnusson. Även 20:50. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.02 Musikpaletten: Kör-musik. 9.30 Ålandsnytt. 9.45 Sago-stunden. I dag lyssnar vi till fjärde delen av sagan om Riddar Munters äventyr, av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. 10.00–15.00 Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund. 10.30 Ålandsnytt. 11.30 Ålandsnytt. 11.40 Musik. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15–12.30 Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:00. 13.00 Ålandsnytt. 13.03 Rätt skall vara rätt. Frågetävling. 14.00 Ålandsnytt. 14.03 Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. 15.00 Ålandsnytt. 15.03 Musikrebus. Programledare Josefina Jansson. Musikalisk tävling där man med hjälp av musikaliska ledtådar ska lösa en rebus. Svar på rebusen ska vara Ålands Radio tillhanda senast följande onsdag på adress musikrebus@radiotv.ax eller Ålands Radio, Box 140 22101 Mariehamn. Märk kuvertet Musikrebus. Även söndag 13.00 16.00 Aktuellt. 16.10–17.45 Åland i dag. Programledare: Tony Wikström. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. 17.00 Ålandsnytt. 17.45 Kulturen. Repris. 18.00 Aktuellt. 18.03 Ålandsnytt. Även 20:15. 18.06–19.30 Valdebatt. Allmänpolitisk partiledardebatt (samtliga partier). Debattledare: Björn Häggblom och Eva Nyberg. Även lördag 10:00. 19.30 Åland i dag. Repris från 16:15. 20.15 Ålandsnytt. Repris från 18:03. 20.18 Åland i dag. Repris från 17:10. 20.50–21.00 Beträktelse. Repris.
--	--

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [10162963] 9.15 Livet i Ballykissangel [8245383] 10.05 Nöjesrövarna [9992789] Intervjuserie. 10.30 En sann historia: Maratonlöparen [1708] 11.00 Tv-nyheter [29586] 11.05 Tillbaka till Aidensfield (R) [1690234] Brittisk drama-serie. 12.00 Dagens rubriker [80437] 13.00 Tv-nyheter [38215] 13.05 A-studio [6510760] 13.40 A-plus [9937470] 14.00 Loppis Redesign [9147] 14.30 Läkarna [7166] 15.00 Tv-nyheter [72050] 15.05 Mord och inga visor [1538708] 15.55 Ordboken [4158128] 16.00 Riksdagens frågetimme [40895] 17.00 Tv-nyheter [82499] Finsk text på text-tv 335. 17.08 Tillbaka till Aidensfield (R) [300165302] 18.00 Tv-nyheter och väder [3505] 18.30 Prima [78465]	19.15 Kungskonsumenten [982857] 19.45 Hemgatan [742895] Minnet ur det förgångna. På familjen Luotolas vind hittas en mystisk kappsäck. 20.30 Tv-nyheter och väder [77321] Finsk text på text-tv 335. 20.55 Sportrutan [2191234] 21.05 A-talk [909128] Veckans debatt. 21.50 Livet på spel [299352] Rocksångaren Marjo Leinonen dricker gärna något starkare både före och efter spelningen. 22.20 Med liro i musikstudion [8906296] Iiro Rantala med gäster i det direktsända musikprogrammet. 23.10 Tv-nyheter [4166166] 23.15 Nyhetsrummet [4771857] 23.35–23.45 Euronews [5481673]
---	--

6.00 Dolt ord [20370] 7.00 Frågespel [87876] 8.00 Tellus-frågesport [3366586] 8.50 Gänget och jag [8251789] 9.15 Regionala nyheter [9457031] 10.35 Hjärtan i brand [9348708] 11.00 Heta spett [93673] 11.25 Mr Bean [5045383] 11.40 Busiga elever [6862437] 12.30 Den rätta frågan [6505] 13.00 Sealed Cargo [740708] FILM Am äventyr från 1951. I rollerna: Dana Andrews, Carla Balenda. 14.30 Finland express [4775470] 15.10 Akuten [748925] 15.50 Derrick [1193673] 16.50 Livets nödtorft [4478483] 17.00 Lille Sten [73692] 17.25 Lilla tvåan [701654] 18.00 Den rätta frågan [20586] 18.25 Hjärtan i brand [9233215] 18.50 Tv-nyheter [3293050] 19.00 Regionala nyheter [18166] 19.10 Sportrutan [8657586] 19.15 Tvåans höstväder [8654499] 19.20 Inrikesprofilen [445470]	19.30 En utlands-finländare berättar [2893] Liisa i Underlandet. På Grönland bor det bara tre finländare och alla är kvinnor. 20.00 Råsten [6789] Du måste dö. 21.00 Smultronstället [38789] Mikko Kuustonen gästas av en person som har rötterna både i Lappo och i Europa: Anneli Jäätteenmäki. 21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3696760] 22.05 Polis-tv [963857] 22.35 Ögonvitnet: Charmrande rasben [1481789] Ryska toppenmodeller har erövrat världens modehus. 23.05 Da Vincis mordutredningar [574055] Famlande. 23.50 Tv-spelet OK – den rätta frågan [53366470] 2.00 Tellus-frågesport [1122093] 3.00–4.00 Sudoku [1133109] 4.00 Mikämikä-tvpele [1119529] 5.00 Sudoku [1113345]
--	--

6.25 Godmorgon Finland [99262586] 9.10 Vad ska vi äta idag? [5256147] 9.15 Hollyoaks [5773147] 9.45 Korsord [4439234] 10.30 Emmerdale [873895] 11.00 Nöjesnytt [537876] 11.10 Köpkanalen [2036437] 13.20 Familjeforum [4696012] 14.25 Under toffeln [1162925] 14.50 TOP5-frågesport [791673] 15.20 Ally McBeal [1155925] 16.15 Matstället (R) [272128] 16.30 TOP5-frågesport [671499] 17.00 De vackra och de djärva [287654] 17.25 Vad ska vi äta idag? [5464166] 17.30 Emmerdale [675215] 18.00 Med David Rocco i Italien [676944] Choklad!. 18.30 Fattiga riddare [684963] 19.00 Sjuans nyheter [123857] 19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [977296] 19.25 Dagens väder [4668321] 19.30 Dolda liv [775654] Finsk dramaserie. 20.00 Lejongapet [484925] 21.00 House [695627]	22.00 Tians nyheter [939470] 22.20 Resultatrutan [4011296] Dagens idrottshändelser i sammandrag. 22.30 Keno [595050] 22.31 Äklagaren Annabeth Chase [100645942] En trogen äkta man. En amerikansk dramaserie om Annabeth Chase, en ung och energisk åtalare, som kämpar för att klara av både föräldraskap och karriär. 23.30 Inga ledtrådar [245906] Amerikansk kriminalserie. Fattigdomsfällan, del 2/2. Samantha infiltrerar ett knarkgäng för att hitta en ung mamma som har tvingats transportera knark. 0.30 Bonnie ja Clyde [33553432] 2.35 Nöjesnytt [6407797] 2.45 Köpkanalen [38422242] 2.50 NikoLas nattchatt [8574155] 3.50–6.10 MTV3 Chatt [73326987] 6.10 Köpkanalen [8049155]
---	---

torget.ax

ÅLANDS STÖRSTA KÖP- OCH SÄLJMARKNAD

Telefon dygnet runt:

0600 91 219 5,05 € + *Isa*

SMS:

Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax

Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:

Annons i tidningen & på torget.ax	0 €
Bild på hemsidan	0 €
Bild i tidningen	10 €
Signaturvar	10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under	33 €

 = bilder finns på torget.ax

• Barnartiklar

• Säljes

Juniorsäng Utdragbar, vit med blå detaljer. Madrass ingår. 90€ Tel 13199, 0407654394

Mjuklift/åkpåse Babytravel, svart med löstagbar sufflett.Bot-tenplatta som går att ta ur. 20€ Tel 04575483668

☑ Skor. Hjulskor, stl.36, 25€. Gypaskor (vita), stl.43, 15€. Gypaskor (svarta), stl.41, 15€. 15€ Tel 0505604609, regina@aland.net

☑ Utekläder Dunväst (röd), stl. 158, 15€. Vinterställ (rosa/svart), stl. 152, 25€ (15€ styck). 15€ Tel 0505604609, regina@aland.net

Resesäng Blå o vit, inkl. madrass. 50€ Tel 0405376088

Plasto båtbanda rolig vatten-leksak för barn 1-3 år. 5€ Tel 0405376088

Cykelhjälm Som ny, st 45-52. 10€ Tel 0405376088

Saccosäcks-fätölj blå med röda nallar. Tel 04573431974

Vinterkläder. Röd fin halar-estl.92, vinterjacka, blå, stl.80. fleecekläder stl.74 o 86 mm. Allt i mkt bra skick, nästan oanvänt, säljes billigt. Tel 04573424725

☑ Vinteroveraller 2st i mörkblå bävernylon, stl 110 o stl 122 (bil-den). 1 st av märket Lassie i Supratch/Teflon, blå, stl 104. Pris per styck. 20€ Tel 04573315308

Loftsäng. Halvloftsäng (ljus björk). Mått: h: 1m, b: 93cm. Liten stege. Förvaring med skjutdörr under, utdragbart skrivbord på ena kortsida. 15€ Tel 04573828680

Barnkläder i bra skick. 1 kasse flick stl.50-70. 1 kasse flick stl.70-80. 1 kasse pojke stl.50-68. Påslakanset för spjålsäng, barntäcke, skor mm. Tel 04573431974

• Bilar

Vindrutor billackering bildelar bilreparationer beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR
Grönbacka 16, 22 150 JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@alandsbilodelar.com
bilodelar.com

Barncykelsits för montering på framsidan av cykel (i skick som ny). 15€ Tel 04573828680

Till salu: Sulkyvagn 15€. Baby-sitter i fint skick 15€. Høj- o sänkbar barnmatstol 40€. Lära gå vagn 15€. Tel 04573424665

Bilstol o vagn. Barnbilstol HTS 0-18kg med solskydd, 50e. Brio kombivagn mörkblå/gul med bärkorg, skötväska o myggnät, 200e. Tel 0400337316, erkki.santamala@nyan.ax

Sängar. Spjålsäng, träfärg, justerbar till två höjder, 20e. Resesäng, hopfällbar, mörkblå, med madrass, 35e. Tel 0400337316, erkki.santamala@nyan.ax

4-hjuling för barn mellan 5 och 12 år. 50cc. 300€ Tel 04573613626

Paraplyvagn i bra skick. 15€ Tel 0405376088

Skötbord Ikea, enkel modell som man lägger på tex. sängen. 5€ Tel 0405376088

Babypulka med ryggstöd och bälte. 5€ Tel 0405376088

Barnkläder, skor o klänningar säljes billigt, ex. tröjor, body. 1€/st. Bra skick! Pojk- o flick upp till stl.98. Tel 04573424725

Emmaljunga sulky i bra skick. 30€ Tel 04573828680

Resesäng 15€. Babysitetr 5€. Tel 04573424725

• Köpes

Stokke Tripp Trapp barnstol. Tel 04573425801, lina@icm.ax

Brio kombi barnvagn sitt- och liggdelar. Bra skick. ”Baby”-färger. Tel 33568

Lekhage med botten eller madrass. Tel 33568

Juniorsäng utdragbar. Tel 0400505324

• Säljes

Cheva Silverado pickup -93. S+v-däck, flakkåpa, 4,3 v6a, ny generator, ny startmotor, nytt batteri, välskött, 175tkm. Tel 0408275024

Ford Escort van1.4 Paketbil, -96, 142tkm, takräcke, dragkrok, motorvärmare mm.Är i bra skick! Ring!. 2950€ Tel 0400407677, 21038

☑ Audi A4 Avant 1,8Ts, -98, Quattro 4wd, 180 hk, klimat-anl, fjärrst. larm, färd dator, 4xelhissar, färd dator. 14000€ Tel 0405143809

Ford Orion 1,6 blå, -89, i hyfsat skick. Taklucka o c-lås. Besiktad till mars -08. 600€ Tel 32436

Volvo kombi 850 2,5 Väl-skött, -96, 187tkm, vit, air-bag, AC, ABS, motor-kupévär-mare, dragkrok, 3 upps. fälgar. 8900€ Tel 04570669920, 13587, m02420@aland.net

☑ Toyota Hilux -84 pickup 2,2L diesel, s+v-däck. 1300€ Tel 0400450002

☑ Bmw M3 3,2 coupe-96 321hk 6vxl, 141tkm, svart-skin, sportstolar, nya däck, stora datorn, dubbel digitalkli-ma, taklucka osv, fullservad, sv-såld. 21000€ Tel 0407195823, kimbomanson@hotmail.com

Ford Mondeo sedan -98. 1,8l, röd, 146tkm, centrallås, eluppvärmda stolar fram, radio + cd, elhissar fram, s+v-däck, abs-broms. Mkt fint skick!. 6800€ Tel 0400685777

BMW rak 6:a. Tel 04573420553

Postlådor...

i många olika utförande och material

Postlåda Me-Fa 54
i metall. Färger grön, svart eller vit

22,70

Även läsbara veckopostlådor

Torsdagar öppet till kl 19.00

BYGGVARHUSET

BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG

TFN +28 011. BUTIKEN 28 170. FÄRGER 28 215.
BYGGLAGRETI 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-19, (Bygglaget 8-17). LÖRD. 9-14

www.byggvarhuset.ax

Opel sportkombi 2.0i 107tkm -99, 135hk. Abs, airbag, antispinn, fart-hållare, dragkrok, cd, ac, alarm, c-lås. S+v-däck. Sportstolar. BV-SA. 9400€ Tel 0503651003

Nissan Sunny -87. I hyfsat skick. Färg grå. Går bra. Besikt. i maj. S+v-däck. 550€ Tel 04573433293

Chevrolet Caprice! Nya allvädersdäck, nya packningar i motor-, (307) bytes mot dieselbil eller säljes. Pris diskuteras med intres-serad!. Tel 04573312865

☑ Fiat Punto 1,2 -00, 87tkm, röd, 5d, s+v-däck. Bra, liten bil. Tel 0503306449, annaeas@hotmail.com

Nissan Big King -90, bensin, rost i skärmar. 2500€ Tel 0405326386

Nissan Primera 2000 Sport. Automatisk klimatanläggning, fart-hållare, s+v-däck, abs, drag, far-mare. Tel 0400529392

Renault Megane Scenic -98, end.160tkm. Alla stora servi-car gjorda. Bra familjebil. Billigare bil kan tas i byte. Topp-skick! Ses TB-parkering. 6300€ Tel 04573135160

Mazda skåpbil GLX2200 -96, 136tkm, lång modell. Tel 04573749719

☑ Oldsmobile Delta -78, 350 V8 med preppad 350 låda och 10” diff axel, ny förgasare, 2st extra maskiner en låda med ny turbin, bes. o skatt. 1700€ Tel 04087299 23, 04573430489,

Mitsubishi Galant -89. Skattad men obes., går bra. Lättisar + CD/Mp3-spelare. Högstbjudan-de eller. 800€ Tel 0405429797,

Vinterdäck + fälgar. Dubba-de Nokian Hakkapeliitta 265/70 R16 ”Sport Utility” på alufälgar, som nya. Passar t.ex. M-B ML. Tel 0400529377

Honda Accord -97 1,8 is, 165tkm, grönmetallic, s+v-däck, nybesiktad. 5900? Billigare vid snabb affär. Säljes pga flytt. Tel 0407489629

Opel Vectra 1,8 CD 16V -96, 136tkm. Ålandssåld bil. S-däck på alu-fälgar, dubbade v-däck på fälgar, abs, airbags, MP3, el-fönsterhissar, elspeglar. 6200€ Tel 04573427166

☑ Nissan 200sx s13 kaross. Allt utom motor och låda finns kvar. Tel 04573849720, cgale@aland.net

Nissan Bluebird 2,0 pas-sar bra som ungdomsbil. Tel 04573427196, 32758

Nissan 100 NX Bilstein fjädrar o dämpare, Fox racingfälgar in-terdäck på originalfälg. Targa. 4500€ Tel 04573427196, 32758

Audi 80 gt coupe samma ka-ross som ur Quattro, -83, pigg femma under huven, mim fäl-gar, cd, lite sänkt. Ok skick, be-siktigad, manuell, nyservad. 2800€ Tel 0456770923, cubic_inch@hotmail.com

Nissan Almera Hatchback 1.4L motor, mycket fint skick, fina s+v-däck aluminiumfälgar. 4150€ Tel 04573426978

Toyota Corolla 4WD Fyrhjuls-driven farmare, -99, 1,8l ben-sin, 115tkm, s+v-däck, dragkrok. 12000€ Tel 04575919263

Motorer Fungerande mo-torer: Volvo B-19 Aut.Che-va V6 3,8L Bortskänkes!. Tel 41538, 04573844038

☑ Ford Escort XR3i Cab -92, 165tkm, silver, 16” fälgar, ny sufflett, mkt nya delar. Ser-vad på verkstad. Bilen är i mkt bra skick. Ring för mer in-fo!. 3900€ Tel 04573798855, selandermathias@msn.com

Toyota Corolla gti -89, 200tkm, svart, fina s-däck, dåliga v-däck, lättm.fälg. 2500€ Tel 0405775327

Audi A4 1.8T -02, silvergrå, 7500mil, motorvärmare m timer, fina s+v-däck på lm-fälg. Svensk-reg. 13500€ Tel 04573426748

Skåpbil i nyskick. Renault Trafic -06 normalhög, lång, 100hk, Webasto dieselvärmare med klocka, s+v-däck, silverfärg, 14tkm, originalradio, som ny. Tel 04573134500,

Mitsubishi Pajero 220tkm -00 2,8TD aut. GPS, mkt fint skick, ny båge, nya extraljus kromade, rostfritt avgas-syst. ny vindruta mm. Ring för mer info. Tel +46708655784, nordlund77@hotmail.com

Ford Sierra -87, s+v-däck, ny koppling, nya bromsskivor, dragkrok, 138tkm. Bvsa. 650€ Tel 04573134362, dick@energi.ax

☑ Volvo S60 2.4T Svart -01, 120tkm. Business, audiopkt. ECC, xenon, larm, 8x alufälg, nya däck. Full service mkt ut-rustn. Ring gärna för mer info. 19900€ Tel 0407468745, jonas.edsvik@nyan.ax

Celica, 2.0 GTi -94 160tkm, reste-rande info finns att hitta på nätet. Bör ses. Ge bud!. Tel 0407420766, jj_type@hotmail.com

☑ VW Caravell 2,5L TDI -01 9 pers. A/C CD/radio dragkrok s+v-däck, LT fälgar. Bankarna går att plocka ur. Sidodörrsma-növer vid förarplats. Extra vär-mare. 19000€ Tel 0400438136

☑ Nissan 200sx s13 kaross. Allt utom motor och låda finns kvar. Tel 04573849720, cgale@aland.net

Nissan Bluebird 2,0 pas-sar bra som ungdomsbil. Tel 04573427196, 32758

Nissan 100 NX Bilstein fjädrar o dämpare, Fox racingfälgar in-terdäck på originalfälg. Targa. 4500€ Tel 04573427196, 32758

Audi 80 gt coupe samma ka-ross som ur Quattro, -83, pigg femma under huven, mim fäl-gar, cd, lite sänkt. Ok skick, be-siktigad, manuell, nyservad. 2800€ Tel 0456770923, cubic_inch@hotmail.com

Nissan Almera Hatchback 1.4L motor, mycket fint skick, fina s+v-däck aluminiumfälgar. 4150€ Tel 04573426978

Toyota Corolla 4WD Fyrhjuls-driven farmare, -99, 1,8l ben-sin, 115tkm, s+v-däck, dragkrok. 12000€ Tel 04575919263

Motorer Fungerande mo-torer: Volvo B-19 Aut.Che-va V6 3,8L Bortskänkes!. Tel 41538, 04573844038

Chevrolet. Cheva Astro -90. Ac, aut. S+v-däck, besiktad. 2000€ Tel 41538, 04573844038

Nissan Micra gl hatchback 0.98L, utan rost, mycket bensinsnål, s+v-däck. 700€ Tel 0408526607, Jonmayen@gmail.com

Ford Fiesta -84 Besiktad och skattad vit. Vinterdäck medföl-jer. 500€ Tel +3584573135675

Honda Accord -97 1,8 is, mörk-grönmetallic, s+v-däck, cd-spe-lare, kamrem bytt, nyservad och nybesiktigad, billigare vid snabb affär. 5900€ Tel 0407489629

Fiat Tipo DGT -90. Bes s+v-däck. 400€. Tel 04573427362

Nissan Datsun Cherry ljusblå, -83, står avställd men går bra, kan användas som reservdelsbil eller isbil. 250€ Tel 16457

☑ Volkswagen LT 55 Lätt last-bil -86 Fint aluminium flak 4,10 x 2,05 m. Delvis renoverad motor!. 3800€ Tel 0400710021

☑ Mazda 323f 1,5 spec. -99 120tkm. AC, ABS, airbag fjärr, centrallås, nya sommar lår vin-terdäck. Bra skick, bör ses. 9000€ Tel 0400627758

Oanvänd bilring+fälg Continen-tal van contact 205/65R16C halva priset. Tel 0405018297

Mazda -87, besiktad okt.-07, lite skavanker, motorn går bra. 700€ Tel 0400939134

☑ V70 2.5T -04, sv.reg Titangrå-metallic, 102tkm, business+ pkt, avtagbar d-krok, Xenonljus, regn-sensor, v-däck, besiktad 30/5, ser-vic 14/8. 16500€ Tel 0706514901, nicklas.jansson@crosskey.fi

Nissan Patrol Tekniskt bra, ka-rossen helt slut, diesel 6a. 500€. Tel 04573427362

Familjebil Chrysler Grande Voy-ager LX - 2000. 3,3 lit V6. Auto-mat. Svart . Körd end. 112tkm mm. 16000€ Tel 04573433006

Opel Astra stw. 2003 58tkm. Tel 0503219268

Honda Civic 1,3 Fin! 2d hatch-back. 950€ Tel 0408526607

Nybesiktad Volvo 360 163tkm. S+v-däck, motorvärmare. Pas-sa på detta är en mycket bra bil. Prutat och klart:. 900€ Tel 04575483645

Isbil. VW Jetta säljes som is-bil. Fullt körbar. 100€ Tel 0408530244

Toyota Corolla -87, obes. Lite småfix före bes. Billigare snabb affär. 200€ Tel 0408530244

Honda Accord -97 1,8 is, 165tkm. Grönmetallic, s+v-däck, ny-besiktad. 5900?Billigare vid snabb affär. Säljes pga flytt. Tel 0407489629

MB 300 TE -89, 273 tkm, V6 au-tom, en ägare servicebok, tak-lucka, ABS, antispinn, dragkrok mm. Säljes eller bytes mot mindre. 3500€ Tel 14681, 0405467679

Audi A4 1,8T -98 166tkm, sil-verfärgad, c-lås, servo, elhissar, abs, s+v-däck. Säljes pga be-hov av kombi. Mycket bra skick. Tel 04575692093

Nissan Micra 1,0 -99 Ålands-såld. Nya v-däck. 95tkm. 4800€ Tel 0407322027

☑ 4x4 Isuzu Rodeo -00 Sam-ma som Opel Frontera 200hk 3,2l V6, 170tkm. Larm, AC m.m. 17500€ Tel 0405226529

Mazda 323, 1986, gott skick, bra däck, dock är tänddelaren sön-der, registrerad, blåmetallic. 300€ Tel 0408722236

• Säljes

Hund- / **lastnät** till Pas-sat Variant -97 tom -05. 50€ Tel 13199, 0407654394

Nissan Primera 2.0i 220tkm vin-rödmet. -94, elhiss o fön, servo, cent. S+v-däck, välvårdad, går mycket bra. S-däck med fina fäl-gar. 2400€ Tel 04573430445

Bmw 328, 1998, nya karossen, se-dan, met.lack med djup lyster, ut-omordentligt bra skick, åland-skörd, end. 67tkm, spec.fälgar mm. 18800€ Tel 0408722236

Caddy diesel pickup. Volkswagen Caddy -85. Tel 04575958365

Mitsubishi Galant -89, centrall-ås, alu-fälgar, nya v-däck. Nytt sportavgassystem + sportratt, massa slitdelar bytta, kan ses vid Bilmacken. Tel 04573428676

Nissan Micra -88, 4d, alu-fäl-gar, nyrenoverad motor, går bra och billigt. 800e, 600e utan alu-fälgar. Finns vid Bilmacken. Tel 04573428676

Diesel pickup, nybesiktad Datsun. Ring eller e-posta för mer info. 1300€ Tel 0400861339, pebe@aland.net

Reservdelsbil Opel E Kadett 1.2 årsm. -86 säljes som reservdelsbil. 120€ Tel 04575471372

Ford Escort delar. Lyktor, blink-ers, kylare (allt nytt). Pris disku-teras. Tel 04573749788

• Båtar

• Säljes

Botnia 23. Diesel MD 11 mo-tor. Plastad, akterruffad och tillhörande trailer. 7000€ Tel 15278, 04570924278

☑ **Sea Max II** 7x2,6 m, marsch-fart 12 knop, 80 hk diesel, Wallas, VHF, ekolod, sprit-kök, 4 sovplatser. 9000€ Tel 13199, 0407654394

☑ **Bella 601 HT -91** Yama-ha 130, Garmin 172c, hydraul-styrning, powerlift, dubb-la batterier, ny stereo, topp-fart 38knop, 2 kojplatser, välbe-hållen. 11500€ Tel 0407195823, kimbomanson@hotmail.com

Terhi Digi Troller längd 4,60 me-ter. Motor Mariner 60hk. 3750€ Tel 31318, 0408296888

☑ **Styrpulptrbåt** Finnmas-ter 521 CLX/Merc.F60ELPT EFI inkl. trailer Fogelsta 654U,Säljs även utan trailer för 11500€. allt årsm.-03. 12250€ Tel 13684, 04575958410, nils.joelsson@aland.net

☑ **Buster L** -07 med Suzu-ki DF50 -06. Bromsad trailer Majava 190-590 -07, ekolod Eag-le FishEasy, 2st löstankar mm. 15000€ Tel 0405319474

4,5m. båt + båttrailer + Suzuki snurra 6,5hk. 3000€ Tel 21619

Båt. renoveringsobjekt, med framruta, 40hk Yama-ha snurra medföljer. 500€ Tel 04573427196, 32758

Blekinge eka L:5.20, helt byggd i ek, fint skick, segel, åror och motorfäste finns. 815€ Tel 04573426978

Escort -88, besiktad i maj -07. Fel på kopplingen eller växellådan, går annars bra. Bra vinterdäck. 250€ Tel 04573424574

Vinterdäck Bagge. 4st mycket bra v-däck på fälg till VW Bubbla. 200€ Tel 04573428490

Honda Accord 2.0i-96 Måste tyvärr sälja vår pärla då fa-miljen ökat. Sommar o vinter-däck medföljer. Ring för mer in-fo!! Tel 04573424833, leguano_80@hotmail.com

Ford Sierra -88. Röd. s+v-däck med. 2.0i. 500€ Tel 0407297293

Ford Fiesta 1.1L GHIA -83. Går bra. 400€ el byte mot pickup. Tel 04573749788

Reservdelsbil Opel E Kadett 1.2 årsm. -86. 200€ Tel 04575471372

• Köpes

Reservdelsbil. Ar det någon som skänker eller säljer bort en Volvo 360 med reservdelsbil?. Tel 0400974640

Volvo V40 2,0 T Ar intresserad av årsmodell -01. Tel 0405792652, erikblomqvist@yahoo.se

Isuzu Trooper -86 Pak.reg. 2+3, perfekt jaktbil, 4-hjulsdriven. Tel 0400762803

Fälgar passande till Suzu-ki Swift -89. 12” eller 13”. hans.andersson@aland.net. Tel 0400423482

Styrpulpetbåt Cresent 495 med Yamaha 30hk, elstart med eller ut-an trailer. 1900€ Tel 0408526607

Buster R 40hk Johnsson motor ca.4år + Muuli trailer 750 ny. Prisdé 4.100€. Säljes även sepa-rat. Tel 04575957857

Snipa HGITI glasfiber 520x200 utan motor slumpas 500€. Tel 04573427362

Järnsnipa 11x3 -37, projekt. Ring kv. 3800€ Tel 04573314275

BoSjö 25. Motor Valmet 411 Turbo. Borgwarnerkoppling. Hydraulpump på motor.Bog-propeller. Dubbla batterisyst. Pentry, toa. Maxfart 19 knop. Tel 0400326431

☑ **Motorbåten Poseidon** 10*3,1 m, 120hk Perkins, gps, ekolod, autopilot mm. Bör ses!. 14000€ Tel 0405969516

Uttern 5000 AC. Båt och 50hk Yamaha årsmodell 91. 7150€ Tel 04573426978

SEGELJAKT Konstr. Carl Björkman 1907 års internat. mät, ritn ÅSS jub, S/Y Aida, tidigare Örnungen, SK 55. 5000€ Tel 0859887321, 0708433543, dag.petre@albihns.se

• Säljes

☑ **KTM 65SX -03.** Motorcross i fint skick. Byxor, tröja, axel/bröst-skydd, benskydd,armbågsskydd och handskar följer med. 1800€ Tel 0400792251

Fyrhjuling Kawasaki Kawa-zaki 400 fyrhjuling vinsch + schaktblad, allt i bra skick. Tel 0400527201

Trehjulig vuxencykel helt ny, Helkama. Nypris 829€, nu. 700€ Tel 0400662111

☑ **80cc cross** Kawasaki kx 80cc, -94:a mellanhjuling, nytt bakdäck. Startar och går mycket bra. Hjäl-m medföljer. 800€ Tel 0405918899

☑ **Yamaha DT 50cc** -89. Mycket bra skick! Aldrig haft några pro-blem. Reggad. Ring eller maila för mer info. 600€ Tel 04573424936, Limpan391@hotmail.com

Ljuddämpare till PV. Effektrör till Suzuki PV. Nästan helt nytt. 110€ Tel 04573428862

Honda Cross 100cc Har aldrig haft motorproblem men fram-bromsen fungerar inte (med ny vajer o spännare så ska den fung-era), nytt framdäck medfölj. 600€ Tel 42317, 04573425872, oscar_ amadeus@msn.com

Honda NSR 125 -91 Höstfynd. Bra bruksskick. /Danne. 300€ Tel 04573428058

• Djur & Tillbehör

• Köpes

Kattungar Två stycken kattsyst-rar önskas köpa. Gärna rumsre-na och busiga. Ca 10-12 veckor. Tel 0405462108

Hamsterbur med tillbe-hör köpes. Tel 04573858609, flusstrotter@hotmail.com

• Säljes

Westernsadel för stor ponny el. häst. Mycket fin! Använd 10ggr. Nypris ca.1000€. Ta hem o pro-val. 500€ Tel 04573613626

Hö i småbaler säljes. Tel 04573135312

Hem sökes Tillfälligt hem till dvärgpinscher tik sökes. För mer info ring el maila. Tel 0408762609

Mysskankshonar 2 hanar, 1 svart & 1 vit. Ca 6 månader. Mkt ta-ma & sociala! Kläckta ur svens-ka ägg. Ev byte mot hona. 20€ Tel 0407322980

• Elektronik

• Säljes

Nintendo DS + 4 spel Nintendo DSoriginal med Animal Crossing: Wild World, Mario Kart DS, New Super Mario Bros, WarioWare Touched!. 160€ Tel 04573420607, emil.eriksson@aland.net

Förstärkare Simex subbas för-stärkare. 1*300W RMS ca.1år gammal. Tel 04573430227

Bärbar daor Acer extensa 5200 med 80 GB hårdisk och 512 MB ram Windows vista ho-me basic säljes pga för liten hår-disk. 690€ Tel 04573425609, macke@eklund.ax

Damecykel (mommo) i gott skick. Tel 04573426937, marita.erik@aland.net

Rieju Mrx -03 i fint skick och med-körd ca 10tkm. Tel 0407497113

☑ **Herreykel**, ok skick, fungerar fint. 100€, julienmrad@hotmail.com

Tunturi Butterfly 12” barncy-kel med stödhjul. Som ny. 60€ Tel 04573613085

Scootermoped Piaggiomop-pe obegagnad men ej ny; 1st blå VESPA. 1400€ Tel 0405231596

Scootermoped Piaggiomoppe obegagnad men ej ny, röd ZIP. 1100€ Tel 0405231596

Moped Derbi crossmoped. Värsting modell! Bra skick! BVSA måste bort!. 2300€ Tel 0407607909

Pojkcykel. Begagnad, blå, pojkterrängcykel 24”. 20€ Tel 0400723733

Herreykel Bortskänkes mot av-hämtning. Tel 0400612543, mar-tin_wigren3@hotmail.com

Flickcykel. Tunturi 20” 3 växlar. 25€ Tel 41538, 04573844038

• Köpes

Crossmotor 2-takt, minst 80cc. Tel 0407686200

Hundbur. Dubbelbur ”Robust”, passar till Volvo V70. Svart me-tall. Dynor kan fås till. 150€ Tel 15053, 0407041359

SpringerSpaniel hanvalp av topp-hårstamn. Frisk, glad och söt och redo att flytta. För mer info ring Mia. Tel 38772, 0400183430

Trevligt sto! Sto -99, 159cm, trev-lig, hoppat 120 (löshoppning), stor potential för dig med tid o vana. Sadel o tränsgingår. Ej till nybör-jare!. 600€, petronella@aland.net

En söt honkattunge, 4,5 månader, söker nytt hem. Tel 04573429000

• Övrigt

Foderhäst Rutinerad ryttare sö-ker foderhäst. Hästsällskap och boxplats finns. Ej varmblod. Ring eller maila. Sanna Sjö-blom. Tel 04573421726, syrran_90@hotmail.com

Hästhjälp sökes. Ring el maila för mera info. Tel 04573613626, tezzies@hotmail.com

Subwoofers 2st 8” XTZ sub-bar, svart pianolack, mått ca B30xH34xL34cm. 100€ Tel 0400658004

Datadelar Moderkort: MSI P965 Neo 50,- Processor: In-tel Core 2 Duo E6300 110,- Nät-del: GemBird 550 watt 20,-. 50€ Tel 0400658004

Digitalbox Humax. Smeds-böle. 40€ Tel 04573427196, 32758

Martha DVD-film. Danska klas-sikerfilmen om s/s Martha, ny i förpackning, med bla. svensk, finsk och engelsk text. 20€ Tel 0407066122

Vems är numret?
SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnu-mer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett text-meddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande 0,59 €/sökning

GSM ÅLAND

Global telekommunikation

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

Datorpaket Dator med skriva-re och scanner från 1999. 200€ Tel 0400229113, stickan@aland.net

Dator 2.4 GHz P4, 160 GB HDD, 1024 RAM, DVD-RW, 19” TFT, GF 6600 Golden Edition, mus och tgb etc etc. 500€ Tel 0407420766, jj_type@hotmail.com

Nokia n-93, använd ett par veck-or, för dyr för att ha på mitt jobb, garanti kvar! bt handsfree, fm sändare o större minneskort. 300€ Tel 0456770923, cubic_inch@hotmail.com

TV. 28” grå Samsung tv i gott skick. 140€ Tel 04573613485

Digitalbox Handan DVB-T 5000 billigt. Nypris, 26/7 2007, 119€. Garanti kvar till den 26/7 2009. 70€ Tel 0405121179

Laptop HP Compaq nx9010, In-tel Cel.2,8GHz, 256MB RAM, 40GB hd, 15”skärm, DVD/CD-RW, FDD, fint skick. 360€ Tel 0405460556

Jvc högtalare 70w/st. 20€ Tel 0407018774

Kenwood CD/DVD Säljer min Kenwood KVT-729DVDY cd/dvd spelar! Inbyggd 7” skärm. Nästan helt ny. Ring för mer info! Priset diskuteras. Chri-stoffer. Tel 04573613419, totteholmstrom@aland.net

• Fastigheter

• Önskas hyra

Billig etta. Etta önskas hy-ra i Mariehamn eller på landet. Rum med tillgång till kök/bad-rum kan också vara intressant. Tel 15711, 0400744769

Lägenhet i Mariehamn 2:a el. större 1:a önskas i Mariehamn, omgående, av skötsam tjej med fast jobb. Rök- och djurfri. Tel 04573431845

2:a-3:a. Lägenhet i Mariehamn med omnejd önskas av skötsamt par med fast inkomst. Rök- och djurfria! Carina & Sami. Tel 04 05493785, 0400753812, carina.soderlund@gmail.com

Stor lägenhet/hus i Mariehamn önskas hyra av barnfamilj för permanent boende. Fast eko-nomi och referenser. Svar till., akorpi@hotmail.com

Garage önskas hyra för bil över vinter. Helst nära stan men allt tas emot!. Tel 04573428058

Lägenhet i Stockholm Mkt sköt-sam studerande från Åland sö-ker en tvåa för längre tid. Tel 04573425201

Lägenhet i Mariehamn 1 el-ler 2 rum, till 500€. Önskas av skötsamt par med fast inkomst. Tel 04573431682

1:a el. 2:a. Skötsam djur- och rök-fri österbottnisk tjej önskar hyra 1:a eller 2:a i Mariehamn. Omgåen-de. Allt beaktas. Tel 0505724057, lisa.djupsjo@gmail.com

Hemmahögtalare Audio Pro, fint skick. 100€ Tel 04573613846

Förstärkare Sony förstärkare, fint skick. 200€ Tel 04573613846

Parabol Schwaiger, med tillbehör, säljes billigt. Tel 04570529604

Hemmabioreceiver Onkyo TX-SR674E, Silver. 150W/kanal. 7.1-ljud. HDMI. Automatisk ljudin-ställning. Tel 04573430227

Trådlös telefon säljes. 20€ Tel 04573135508

• Köpes

HP OmniBook XE3 Behöver in-te fungera, ska bara ta delar ur den. Behöver inte ens vara ihop-monterad, så länge den är kom-plett. Typ 20€. Tel 04573428345, freezer7pro@hotmail.com

ATA hårddiskar Beg. (stör-re än 150Gb) köpes till bra pris. Tel 0405882333, brazen. abbot@aland.net

PS2 (gamla modellen), gärna med spel men ej nödvändigt + 2 kontroller, bra skick. Tel 22810

Spel. Har någon detta spel till sa-lu? Heroes of the pacific, till play-station 2. Tel 0407619933, maria.schutten@aland.net

3-4 rok Lägenhet eller rad-hus 3-4 rok önskas hyra i Marie-hamn fr o m januari eller senare. Tel +46706367760

Garage önskas hyras för bil över vintern. Tel 04573428058

Irok hjälp? Irok/kv eller liten billig 2rok/kv sökes i Mariehamn. Vänligen ring. Tel 0408731851

Lgh i M:hamn sökes av 27-årig tjej. Inga fantasihyror. Gärna en liten tvåa, men allt är av intresse. Behöver ej va inflyttning nu., lgh_mariehamn@hotmail.com

Mindre hus önskas. Medelålders par önskar hyra mindre hus. Alla svar välkomna! Hör av er till oss på., tur22-@hotmail.com

Familjen växer.... och vi kommer att behöva ett rum till. Blivande mamma och pappa söker lägen-het ex.trea, radhus i stan. Jomala, Godby går också. Tel 0408346087 , 0445210987, piivi87@hotmail.com

Lägenhet eller hus Skötsam familj planerar flytta till Åland i maj-ju-ni 2008. Önskar hyra 3:a-4:a / hus. Allt beaktas., jbo@luukku.com

Hus i närheten av Mariehamn sö-kes av skötsamt, rökfritt par. Ring efter 17.00. Tel 0400721287

2:a eller 3:a önskas hyra av sköt-samt par. Tel 04575072330

1:a eller liten 2:a 26-årig skötsam man, inga husdjur. Kan flytta in omg. Fast inkomst. Egen företa-gare. Tel 04573828589

• Cyklar Mopeder & Mc

• Önskas hyra

Lägenhet sökes i närheten av Mariehamn. Tel 0400358013

Önskar hyra bostad Jag vill hyra en liten lägenhet eller hus då jag just fått jobb på Åland (till mitten av jan.-09). Alla förslag välkomna! Snabbt!. Tel 0408226839, 019 2454720, lotta.broman@surfn.net, fi

Bostad önskas. Vi är ett par som söker bostad, behöver det snarast. Vi är lugna, skötsamma och rökfria. Tel 0405432444, 0400125 423, pluttlina@hotmail.com

En vuxen studerande närvårdare söker en 2:a i stan eller nära till stan. Tel 04573429000

• Uthyres

Fräsch 3:a Lägenhet med balkong, 83 kvm centralt i Mariehamn. Nyrenoverad med parkettgolv. 820euro/mån, bostad@aland.net

• Hus & Hem

• Säljes

Köksbord + 4 stolar i björk + tilläggsskiva. Bordets höjd: 74cm, bordsskivan: 70x80cm. Allt i bra skick. 240€ Tel 0405925039

Vitrinskåp i barockstil, mörk träfärg. H:200 B:76cm. 220€ Tel 0405925039

Ovalt soffbord i björk med svängbar glasskiva. Dekorationer kan placeras inuti, H:49 L:113 B:67,5cm. 500€ Tel 0405925039

4st taklampor i furu. 10€/st, 30€ för alla. Tel 04573135508

4 vita köksstolar, gedigna. 15€/st, 50€ för alla. Tel 04573135508

Lavasäng 70x200cm. 20€ Tel 04573135508

Loftsäng 90x200 cm med tillhörande madrass säljes. Ring efter kl.15. 100€ Tel 0405908784

☒ Soffa bortskänkes 3 personers soffa bortskänkes mot avhämtning. Finns i Lemland. Tel 0405751249

☒ Rulljalusiskåp TUA-möbler, bokfärgat. B80xD42xH67 cm (varav sockel 22 cm). 30€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

☒ 4 st pinnstolar Nässjö Stolfabrik, början av 1900. Jämför: http://carlotta.gotlib.goteborg.se/pls/carlotta/VisaObjekt?pin_objMasidn=29471. 100€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

☒ Damastduk i ½-linne Fantastiska mönstret ”Rönnbär” av Leena Korpinen, Tampella i rött o orange. 94x94 cm och i oanvänt skick från tidigt 1970-tal!. 30€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

☒ Cool 50/60-talsvas! Chamottevas från Gabriel Keramik i Sverige m intakt originaletikett. C. tidigt 1960-tal. 13 cm hög, 8,5 cm i diam. 8€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

☒ Teateraffischer 3 st retroposters (Arlequin, Paillasse o Polichinelle) från Teatergrillen i Sthlm. 26x42 cm exkl. passepartout. 12€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

Rum i Uppsala Rum i korridor (egen toalett + badkar) i Uppsala uthyres VT 2008. 10 min. med cykel till centrum. Tel +46706182077

Möblerad 2:a uthyres perioden 18 nov. till 18 mars Pga utlandsresa. 48m² med litet kök. 430/månad Tel 04573858726, Martin_bondeson@hotmail.com

Möblerad etta i Mariehamn uthyres fr.o.m. 1 november. Jenny. Tel +46762653112, 0405486656

Etta Fräsch etta i radhus i Storby, 37 m², uthyres. Ledig. Tel 04573799095

Bostadshus i Lumpo. 2 rum, hall, stort kök. 3100m² tomt. Lugnt läge. Elvärme. Telefon, bredband. Bastu, dusch. Kallhyra 550€. Ring för närmare info. Tel 32544, 0400740030

Lägenhet, 2rok, 53,2m² i Ödkarby uthyres fr. 1 november. Tel 04 573428076, 04575958148

I Jomala 4rok, bredband finns. Ledigt nu. Tel 32540

Torktumlare i gott skick, pga flytt. 50€ Tel 04573613485

Bord Runt, vitt bord. 1 m i diameter, 73 cm högt. 20€ Tel 0405121179

Spegel 128x78cm. Körsbärsfärgad träram. 30€ Tel 0405847456

Ikea lack vägghylla i boklaminat. 10€ Tel 0405376088

Blandade lampskärmar Beiga, passar till bordlampor och vägglampetter 5€/par. Tel 0405376088

Matbord o 4 stolar Ikea, Visdalen matbord. Antikbehandlad skiva med vita ben. 80x140cm + 50cm vikbar skiva. Stolarna fr Ikea:s serie Åbo. Fint skick. 100€ Tel 04573421502

Varmvattenberedare 80L, ny, säljes pga felköp. 230€ Tel 0400742830

Bänkskiva Fin massiv, oljad ek bänkskiva tj.380mm, L 180cm, B 85cm. Säljes pga felbeställning. Prisidé:. 1300€ Tel 0408671002

Lampa. 5-armad, hög golvlampa, vit. 30€ Tel 04573428177

Vädstol med alla tillbehör, samt mattrasor. Tel 0407386894

Furu vitrinskåp. B:98cm H:200cm. 100€ Tel 0405525950

☒ Oppen spis /kamin. Svart. Täljstensisolering. Se bilder på http://home.aland.net/kg/spis/. 50€ Tel 04573613031

☒ Allmogebord Bordet är från 1800-talets mitt, fin patina!. 140€ Tel 0505165444,

Behöver du? Enmanssäng 80x200cm 40 euro. 2-sits bäddsoffa, mönstrad 50 euro. Tel 04573424665

Möbler. Vit garderob 60x210, 25€. 3-sits bäddsoffa 30€. Snygg 120cm säng, rotting, 30€. Litet glasbord 15€. Lavasängar 5€/st. Tel 04573427119

☒ Soffgrupp 3+2 i gott skick. 450€ Tel 04573422601, 16040

3-sits soffa i tyg. Gott skick. 70€ Tel 04573749788

• Musik & Instrument

• Säljes

Kent-biljetter 5.11 2st, till konserten i Helsingfors 5.11 säljes. Tel 0504925495

☒ Pianodragspel Paolo Soprani pärlemorfärgat, 9+3 register, nya remmar. Utmärkt skick. Lättspelat, vackert ljud och skönt att se! Bild på nätet!. 650€ Tel 21580, 04573426937, roy.erik@aland.net

Scholze piano i bra skick. 350€ Tel 0405525950

Bas och förstärkare Yamaha Bas och förstärkare sälja p.g.a. bristande intresse. 250€ Tel 04573420607, emil.eriksson@aland.net

• Samlarobjekt

• Säljes

Taylor Frisk och Byman säljes på grund av brist på vägg. Tel 0405501333

Bäddsoffa 80x150 cm outbäddad, 2pers. Lättplacerad. Ring efter kl 15. 50€ Tel 0405908784

Begagnat kylskåp. Bra 240l Cy-linda kylskåp. 15år, vitt. 40€ Tel 0400723733

Bäddsoffa 2 personers, blå, lite mönstrad. Som ny! Ring kvällstid. Tel 0407783909

Ytterdörrar. Viitapuu, nya kvalitetsytterdörrar slumpas, vita, 10x21 3st, pris 280e/st, pardörr 16x21 1st, pris 750e. Till halva nypris. 280€ Tel 0408722236

Spis+ugn,keramikhäll Rosenlew spis med keramikhäll 50cm, vit, 50e. Nibe varmvattenberedare 150l, 30e. Tel 04573431006

Köksbord + 4 stolar Mörkbetsat köksbord (Asko)130x84 cm + tilläggsskiva 52 cm samt 4 svarvade pinnstolar med stoppning. Allt i bra skick. 180€ Tel 04573421956

Soffor 3+2 duvblå, i äkta läder. Mycket bra skick, som nya. 480€ Tel 0405852023

Stadigt köksbord 116x78 m 4 stolar. Lackade/rödmålade. I bra skick. 40€ Tel 0407284005

Tvättmaskin Bortskänkes mot avhämtning. Tel 0400612543, martin_wigren3@hotmail.com

• Köpes

Garberober 2st 60cm breda eler 1st 120cm bred med skjutdörr. SMS dagtid eller ring kvällstid. Tel 0407048369

Mjölkkannor Ar de någon som vill sälja sina gamla mjölkan-nor så är de bara att ringa mig!!. Tel 04573432109

Telefonandel på landet köpes. Tel 04575221613

Bäddsoffa eller säng (ej resårsäng, stomme + resårmad-rass ok). Storl. ca 90*200cm. Tel 0503643275, tom.skog@bryggeri.aland.fi

Garderober köpes. Tel 04573425796

Frysskåp ö köpa. Tel 0407284005

• Köpes

☒ Pedal Steelguitar AMV Falcon10strängar3fot-och3knäpedaler. Allt i fint skick. Medföljer 3st läroböcker + CD. Bild på nätet!. 900€ Tel 21580, 04573426937, roy.erik@aland.net

• Köpes

Piano köpes. 22018, Tel 04575300482, erikas@aland.net

Högtalare 2st 6,9 watts önskas köpa till bra pris. Tel 12296, 04573613727

Elektriska trummor, begagnade, önskas köpa., andreas.sudhoff@hotmail.com

Frimärkssamling. Större brev och frimärkssamling från åren 1866- 1980 (ca. 5000st). Största delen Finland och övriga Norden. Säljes enligt bud. Tel 0405035794

Myntsamling 370 svenska mynt. Oscar 2:a-Gustav 6:e. Ev. byte. Ring efter kl 16.00. Tel 0407349146

• Sport & Fritid

• Säljes

Backpacking-väskor 2st Corin Trail 55L väskor säljes förmånligt! Som nya, använda endast en resa. Säljes pga behov av större. 50€/st. 90€ för båda. Tel 04573858726, martin_bondeson@hotmail.com

2 ryggsäckar Corin Trail 55L. Som nya, endast använda 1 resa. Blå, kan packas uppifrån och nerifrån perfekt för backpackers! 50€/st. 90€/båda. Tel 04573858726, Martin_bondeson@hotmail.com

Ridsäkerhetsväst storlek vuxen M, av märket Mountain Horse, säkerhetsklass Beta 3, blå, obetydligt använd (kostade som ny 170,-), nu.. 40€ Tel 0405718734

• Övrigt

• Säljes

Björkved, torr, kapad, kluven. Ca: 35cm lång. Tel. 04575221634.

Böcker. 11st Victoria Holt romaner, 50€ för alla. Världsberömda thrillers, 10€/st. Tel 04573135508

Ved Torr färdigsågad alved 30€ m3. 30€ Tel 42518

Dragvinsch med 7,5 kW:s elmotor, andra motoralternativ är möjliga. Utväxling 40/1. Lämplig till båtslip. 200€ Tel 0400537077

Garageport. Isolerad vipport komplett med karm 2,50x2,15. 200€ Tel 42455, 0400529767, kee@aland.net

Släpvagn Muuli 1250 säljes. 600€ Tel 21619

1st radonavskiljare BAQ kombi. 100€ Tel 34117

Garageport Beg. Crawford. 400€ Tel 04573134362

Plasma skärmaskin. Mindre plasmaskärmaskin LG-40E. Skär max 8-10 mm. 630€ Tel 0400529174

Inverter svetsmaskin Mindre Inverter MMA svetsmaskin, 160 Amp. 350€ Tel 0400529174

Överblivet byggmater innerdörr + karm, inhemsk Jite-door, B:90, 3 spegel-mönster, halva priset nu 80e, 10m² vit kakel 15x15cm 6e/m². Tel 0405018297

2250st skruvar för Hil-ti automatskruvdragare. 60€ Tel 0405018297

Traktorgrävare i bra skick säljes. Tel 04570722185

Bortskänkes köksutr. Potatisskalare, en diskbänk med 2st djupa hoar, rostfri bänk 74x130, diskmaskin, spis. Har använts i skolkök. Tel 04573424782, sebastian.joelsson@aland.net

Löshår Clip-on, 60cm, ljusblond, oanvänt, 6st slingor i olika bredd. 40€ Tel 0408751366

Guldkort. Är det någon som vill ta över ett Träningsverket guldkort! Sex månader kvar! Madeleine. Tel 0400615164

• Köpes

Köpes Boken Båtar och båtbyggeri i Ålands östra skärgård 1850-1930 av Birger Törnroos. Tel 0407422542

• Köpes

Längdskidutrustning Längdskidor, bindningar, stavar och pjäxor i strl 30-31 köpes. Tel 0405316050

Slalomutrustning Slalomskidor, bindningar, stavar och pjäxor i strl 30-31 köpes. Tel 0405316050

Ridstövlar, stl.39, i gott skick. Tel 0405964528

Biljardbord, hyllor. Nytt, litet biljardbord, 30€. 2st garagehyllor, många fack, 25€/st, ca.2,00x1,30m. Tel 04573427119

Beg. takplåt billigt o väggplåt olika längder. Typ 5€/st. Tel 04573427119

Torr blandved 35cm lång. Tel 0405217264

Traktor. Rejäl åkgräsklippare/ traktor mtd 22hk, 2-cyl, svart, körd end. 5 timmar = i nyskick, transmatic, nypris 4000e, nu. 2700€ Tel 0408722236

Traktor Ford 3000. 1700€ Tel 0408281640

Valmet 502 -74. Tel 0400705413

Converse skor, svarta, stl.42. Nya!. 30€ Tel 04573427196, 32758

• Köpes

Boken ” Källan” till svenska undervisningen i Handelsskolan ö. köpa. Tel 31270, 0400914744

Frontlastare Passande till Zetor 6245 Årsmodell -87. Tel 0400705462

Telefonandel. Andel i Ålands Telefon köpes. Tel 0405597501

Motor. Briggs&Stratton motor 5hp, skick spelar ej roll!. Tel 04575243821

Plog två- eller treskärig. Tel 04575958049

Terhi10 snöskoter Pullstarten till Husqvarna 200cc motor till en Terhi 10 snöskoter köpes. Tips emottages också. Även hel skoter. Tel 04573613368

• Övrigt

Duschkabin bortskänkes mot avhämtning. Tel 0400725394

Annonsera i den tidning du själv läser!

Vem vill ha min röst

■ **Jag besitter** en (1) röst och den vill jag förvalta VÄL. VÄL för mig (människan) är:

- respekt
- en bekymmersfri barndom.
- en självklar möjlighet till utbildning
- en rättvis arbetssituation
- en trygg ålderdom.

Om inte pengarna räcker till allt, så tänk på att det är skadligare för en gammal att låtsas att en sockerbit är insulin, än för ett barn att låtsas att en kotte är en ko...

Vem av er är beredd att hålla inne några slantar från de friska barnen för att ge dessa till dem när de är åldriga och sjuka istället? Livet går ju trots allt ut på att få dö så frisk som möjligt.

Väl för djuren är:

- respekt
- När valdes människan till "ordningsman" bland djuren Och när gavs oss rätten att fingra på allting?

Ingår det att fånga, snara, skjuta, döda allt som stör oss i någon form. Varför är måltavlor vid "pilskytetävlingarna" djursiluetter och inte utformade som t.ex. stjärnor, planeter eller någon geometrisk figur?

Och hur kan någonting så bestialiskt som "catch and release" få fortgå? Hur är det möjligt att inte vare sig polisen eller tidningarna är varse om det grymhet som pågår i vikarna runtom på Åland, t.o.m. i maj månad – under gäddornas lektid! Det är sorgligt att notera

att turisternas lektid föredras framom fredning av dessa i vattnet boende ålänningar.

Kanske det också kunde införas en åldersgräns för framförandet av vattenscooter t.ex. 30 och yngre, då får alla chansen, innan vettet kommer ikapp, att under några år få yla runt nykläckta sjöfågelungar som springer för livet på vattenytan, det ser ju för roligt ut.

Kanske vi kan göra någonting kul för långväga gäster som eventuellt. föder barn här på B.B. också.

Vem av er är beredd att värna om våra djur och få slut på alla övertramp mot naturens prydnader. Betänk att människan är det enda djuret som kan rodna. Innerst inne vet vi nog varför.

Väl för naturen är:

- respekt
- Global uppvärmning, växt-huseffekt, utsläpp, o.s.v. ... visst har dessa ord också nått oss ålänningar.

Men här - här skall det byggas motorbana, allt medan den enskilda medborgaren skall styras mot

förnyelsebara energikällor. Och då inställer sig genast frågan, med vad skall det ljumma konstgräset i Jomala värmas? Ved..?! Och Poker Run sedan, vad drivs de båtarna med? Kol..?!

Stretrace kan man ju också fundera över.

Visst kan jag hålla mig från att kissa i sjön och eventuellt. installera ett avlopp med 7till-hållarlås istället för det gamla slaskämbaret och att tända

1 lampa den mörka oktoberkvällen går väl också an, bilfri dag, det känns surt men okay.

Fast vid närmare eftertanke, det vete faen om jag ids...

Vem av er är beredd att fokusera på det stora istället för det lilla och ta strid för allas vår miljö och tillmötesgå folkets önskemål endast i de fall där naturen har råd att delta.

Nu skall jag "varva ur" på Wiklöf Holding Arena, lämna bilen och springa några repor, bränna fett istället för gummi.

Ville någon ha den? Rös-ten. Adjö.

Tycker du som jag?

De studerandes ekonomiska verklighet!

■ **Jag vill lyfta fram**

problematiken för de studerande. Nedanstående uträkning visar situationen för en studerande som fyllt 18 år, studerar heltid vid högskola och bor självständigt. Studiepennigen är 266 euro brutto och det man får tjäna per månad är 760 euro brutto.

Bostadsbidraget är 80% av hyran, med maxbeloppet 201 euro.

Utanför kalkylen är övriga utgifter, för exempelvis

skolmaterial, studielitteratur, kläder, skor, hygienartiklar, semester & fritid, frisör, mediciner, läkare, fotvård, tandläkare, fickpengar m.m.

Detta är situationen idag! Dessutom är det här beräknat på att man jobbar så mycket som man bara får göra utan att bli av med studiestödet. Många har inte möjlighet att jobba alls under sin utbildning! (Gäller speciellt längre och mer krävande utbild-

ningar.) Detta gör att klassskillnaderna växer i samhället, pga. att bara de som får stöd hemifrån har möjlighet att gå längre utbildningar! Jobbar man inte alls har man beräknat på 300 euro i hyra, 4,53 euro att röra sig med per dag!

Vill vi göra något åt denna situation?
Jag vill!
Vill du?

Henrik Löthman (s)
Kommun 144 Lagting 543

STUDERANDES EKONOMI	
Inkomster/mån	Euro
Studiepenning	239,40
Lön	595,00 (15 % i skatt)
Bostadsbidrag	201,00
Summa inkomster:	1035,40
Utgifter/mån	Euro
Hyra	300,00
Summa utgifter till ÅOF:	300,00
Kvar att röra sig med per månad:	735,40
eller per dag:	23,22

(s) stöder sjöfartsmuseet och den maritima profilen

■ **Sjöfartsmuseets** chef **Hanna Hagmark-Cooper** frågar efter partiernas syn på Ålands sjöfartsmuseums utbyggnad och vad det får kosta.

Landskapsregeringen har under de senaste åren jobbat enligt en tidtabell där utbyggnaden sjöfartsmuseet skulle komma igång så snart KK-

huset är klart. Det torde vara i slutet av 2008. Kostnaderna för en något bantad version av det vinnande förslaget "Till havs" har beräknats till ca 8 miljoner euro, en summa vi anser att är rimlig.

Sjöfartsmuseet är en viktig del i sjöfartens Mariehamn och ska tillsammans med

sjökvarteret, Pommern och sjöskolorna stärka profilen av Mariehamn som sjöstad. Även Mariehamns stad jobbar som bäst med förberedelser för att på olika sätt höja den maritima profileringen av staden, vilket på alla sätt är positivt och riktigt.

Camilla Gunell (s)
Kulturminister

Trygga bion! Köp stolar, LR!

■ **Mina och Camilla Gunells** (s) insändare om biograf på Åland har gått om varann i tidningarna. Camilla anser att det är kommunens sak att stöda en biograf, medan jag anser att en biograf är **hela** Ålands angelägenhet och bör stödas också av landskapet! Nog är det fattigt om vi inte ens ska lyckas ha en

biograf på fasta Åland.

Gunell menar att det inte finns stöd inom mitt parti för landskapsunderstödd biograf. Det finns det nog. Hur är det med Gunells partistöd? Hennes egen partiledare anser ju att bio ska stödas av, just det, landskapet! (sic)

Filmklubben Chaplin har planer på att bjuda ut andelar (biostolar) i Bio Savoy; en utmärkt idé! Här har landskapsregeringen chansen att visa sin goda vilja och köpa ett antal stolar. Vi måste trygga en biograf på Åland. Allt annat är en kulturskandal.

Robert Liewendahl (fs)

Ömsesidig språkpolitik

■ **En eller** två timmar undervisning i annat modersmål än svenska leder inte till att Åland förfinskas. Möjlighet till hemspråkundervisning är att värdesätta andra språk och visa förståelse för de föräldrar som vill att deras barn skall bibehålla och stärka sitt andra modersmål. Vi ålänningar som själva är en språklig minoritet och vet hur det känns när vårt

språk inte värdesätts och respekteras borde ha lätt att förstå inflyttade föräldrars känslor i detta avseende. En par timmars hemspråksundervisning i veckan när det är möjligt är integrationspolitik. Den bygger på ömsesidighet.

Att uppmana inflyttade att enbart tala svenska och bli som vi är assimilation. Något som

dessutom för de flesta inflyttade inte är möjligt eller önskvärt. Svenska är och förblir det enda officiella språket på Åland. Det accepterar de inflyttade. Att de önskar att deras barns modersmål trots det respekteras är inget vi behöver vara rädda för. Den respekt vi visar inflyttade får vi tillbaka tusenfalt.

Live and let live.

Barbro Sundback (s)

Mångfald i skolan?

■ **I likhet** med socialdemokraterna delar liberalen **Stig Lindholm** åsikten att Strandnäs skola fungerar bra och att de övriga skolområdena Övernäs och Ytternäs utbyggs enligt tidigare principbeslut. Oklart för mej är om den liberala fullmäktigegruppen är helt enig med sin partikamrat Lindholm.

När det gäller Frisinnad samverkans **Birgitta Hermans** svar på mitt påstående om deras kortsiktiga skolpolitik har ju ledningsgruppen för Strandnäs skola protesterat mot det av fs stödda förslaget att eventuellt dela upp skolan. Hermans konstaterar

också att nu är alla lärartjänster besatta med behöriga lärare vid Övernäs och tolkar detta som beroende på att den åldersintegrerade undervisningen upphör.

Det tycker jag är att för enkla frågan. Initiativet till den åldersintegrerade undervisningen i skolan togs i tiden av lärarna. Vi borde ha satsat mera utbildning och stödresurser till lärarna som arbetade med den åldersintegrerade undervisningen. För även inom grundskolan kan det finnas mångfald och alternativ.

Eller hur FS ?

Christian Beijar (s)

Ett liv före döden

■ **Hur vill** vi tillbringa vår ålderdom? Vad är det viktiga? De frågorna blir snart aktuella för en hel generation - de stora årgångarna som föddes efter kriget. Men tillsvidare handlar det för många av oss om föräldrarnas sista år. Dags att tänka i nya banor!

Hemkänslan är väldigt stark när man blir äldre. För gamla människor ligger en stor del av identiteten i bostaden. Det känns förfärligt när man ska riva upp alla saker i ett hem som man bott i genom ett långt liv. Därför är det viktigt att man kommer till ett ställe där man kan ha sina egna saker omkring sig, så att man kan

hitta en ny sorts hemkänsla.

Folkhälsans på Åland koncept med ett allaktivitetssentrum över generationsgränserna fungerar bra. Tryggt serviceboende för äldre kombineras med en öppen kontakt till samhället, med social gemenskap och aktiviteter.

Med kompetens, omsorg och engagemang leds den gemensamma verksamheten som omfattar bland annat föredrag, utfärder, fester, motion och kulturevenemang.

Tryggt äldreboende och flera seniorhus på Åland - också med samhällsmedel stöder **Bror Gammals (lib)**

Välfärd åt alla

■ **Högern** säger ofta att det skall löna sig att arbeta och sedan föreslår de skattesänkningar. Tanken är inte fel men den är en grov förenkling av verkligheten. Handelsanställda, restaurangpersonal och inom transport har låga löner trots att man jobbar heltid. Några större löneförhöjningar är inte i sikte. Samtidigt stiger kostnaderna för mat och hyror. Allt annat blir också dyrare.

För att inkomstklyftorna inte skall öka måste vi ha utjämningsystem som förbättrar låginkomsttagarnas levnadsvillkor. Bättre bostadsbidrag, högre barnbidrag och låga avgifter för hälso- och sjukvård, renhållning och sociala avgifter som hemtjänst och dagis. Det är socialdemokratiskt välfärds politik och den gynnar alla.

Barbro Sundback (s)

KK-hus för alla

■ **Under** 2009 öppnar Kultur- och kongresshuset Alandica sina dörrar. Det har funnits många åsikter om huset borde ha byggts eller inte, och hur pengarna i stället borde ha använts.

Nu står huset snart klart. Och nu gäller det att se positivt framåt och "göra huset till vårt". Jag hoppas att huset skall bli en glädjekälla för envar av oss, med ett brett kulturutbud som passar allas plånböcker.

Driftsbolaget har ett stort ansvar när det gäller innehåll i huset. Men det krävs också aktiva insatser och uttalade önsknings från medborgarnas sida. Vi behöver alla kultur i olika former. Bra kultur bygger upp vår hälsa. Ett bra och brett kulturutbud bygger också upp ett levande och välmående samhälle.

Bror Gammals (lib)

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS MEDLINGSBYRÅ

Vi söker en **vikare för vår medlingsansvariga** för perioden 15.11.2007-31.12.2008 med möjlighet till förlängning. Arbetstiden är 50% av heltid. För arbetet krävs lämplig högskoleexamen, gärna med inriktning på juridik.

Medling är en tjänst där parterna i brott eller tvister kan mötas för att reda ut ärendet samt komma överens om ersättning för eventuella skador. Ålands medlingsbyrå drivs av Ålands fredsinstitut på uppdrag av länsstyrelsen. Ytterligare information lämnas av medlingsansvariga Anna-Lena Sjölund, tel. 21967.

Ansökningar ska vara medlingsbyrån tillhanda senast den 1.11.2007. PB 85, 22101 Mariehamn. info@medlingsbyran.ax

Skärgårdstrafik för alla Ödesfråga för ÅHS

■ **I tisdagens** insändarflora dök det upp en insändare av **Kalevi Granqvist** angående ”Korttrutter och färjor”. Han ställer i sin insändare den berättigade frågan: ”..hur de som talar om korttrutt tänkt sig att alla de som inte har bil med sig skall förflytta sig från hamn till hamn inom rimlig tid ...”

Kalevi tar upp en av många frågor runt våra skärgårdstransporter. Kanske det äntligen vore dags att börja analysera vårt behov av olika typer av transporter i skärgården. Det här har mig veterligen aldrig gjorts. Rådande majoriteter i

landstinget (nulagtinget) har drivit igenom olika byggen av broar, bankar och färjefästen till den trafik vi har i dag. Trafiken fungerar bra för varu- och godstransporter men har vi verkligen en trafik som tillfredsställer alla olika slag av transportbehov och står kostnaderna i rimlig proportion till nyttan? Det är min övertygelse att vi för samma pengar kunde få en betydligt mer ändamålsenlig trafik.

Vi behöver:

■ Bil- och godstransporter på färjor som alla kan nyttja – vi

har färdiga vägar – våra sjövägar. Låt oss utveckla trafiken på dem.

■ Snabba persontransporter – taxibåtar, svävare e dyl. i samhällelig eller privat regi för: att skapa ett större underlag för olika typer av offentlig och privat service i skärgården. Att skapa bättre förutsättningar för sociala kontakter skärgårdsbor emellan men även kortade tidsavstånd som ökar konkurrenskraften hos lokala turistföretag.

Att minska det privata bilåkandet både hos turister och bofasta till förmån för lokala taxiföretag

Hur trafiken skall utformas borde skyndsamt utredas innan vi bygger fast oss i ett transportsystem som kan bli mycket kostsamt i framtiden. Vi ser redan att landskapets underhåll av befintliga vägar i skärgården är mycket eftersatt.

Socialdemokraterna tänker stödja en förutsättningslös utredning av hela den åländska skärgårdstrafiken med utgångspunkt från allas transportbehov.

Mia Hanström (s)
Anders Stenmark (s)

Modersmålet, guld värt?

■ **Det har** varit mycket diskussion om modersmålsundervisning för barn med ett annat modersmål än svenska. Tyvärr har diskussionen varit negativt betnad.

Jag rekommenderar alla dessa politiker som har kryssat nej på valmaskinens fråga om hemspråksundervisning att bekanta sig med utbildningsstyrelsens 200 sidors kompendium, där 25 forskare och experter inom området uttalar sig. Dessa specialister kommer från många olika länder och bor i Finland. Forskningen heter ”modersmålet, guld värd

”, sammanställd av **Sirkku Latomaa** och är helt färsk från 2007.

I riket har man gett modersmålsundervisning för alla inflyttade barn med annat modersmål än finska och svenska sedan 1987. De inflyttades modersmålsundervisning (som det officiellt heter) ges om elevunderlaget är minst 4 elever. Undervisningen ges för 2 timmar per vecka, efter ordinarie skoltid. Det har konstaterats att modersmålet inte är det språk som barnet kan bäst utan det språk som barnet först lär

sig och som barnet identifierar sig med.

Det har också konstaterats att de som inte har fått modersmålsundervisning i sitt språk klarar sig sämre skolan än de som har fått undervisning.

Modersmålsundervisning anses enligt denna forskning vara en mänsklig rättighet!

Denna mänskliga rättighet har inte alla barn på Åland. Det pratas mycket om att Åland inte har råd. Hur har då Åland haft råd att sparka folk med full lön! Jag tycker att prioriteringarna är ytterst konstiga

då det gäller våra skattepengar. Är åländska barn inte värda att få utvecklas och må bra och få stärka sin språkliga identitet?

Det mest skrämmande är att inte ens flyktingarna får modersmålsundervisning. Jag kommer personligen kolla upp om utbildningsministeriet känner till den här behandlingen av de flyktingar som kommer till Åland.

Jag kommer fortsättningsvis att kämpa för modersmålsundervisning för barn med annat modersmål än svenska.

Sirpa Eriksson (lib)

Präster, borgare och bönder

■ **Det har** ofta undrats över att jag som präst är med i politiken. Det anses ibland vara ett tvivelaktigt hantverk. Men alla gör sina fel, om bara de rättfärdiga får vara med, blir det glest i bänkarna. Att vi har olika partier betyder inte att vi är fiender, jag har vänner i alla grupper.

Det låter ibland som om jag var den förste politiskt aktiva prästen De flesta vet att flera kolleger har varit med, även på Åland. I ståndsriksdagen var

prästerna en av fyra grupper. Till de tongivande i vår tid har **John Forsberg** och biskop **Björkstrand** hört.

Det är inte viktigt att präster är med, men själv har jag haft ett intresse för mitt samhälle från barndomen, långt innan jag på grund av prästbristen blev teolog.

Jag intrasserade mig tidigt för vad Jesus stod för och hur de första kristna levde. Något av det har jag velat förverkliga.

Vi vet att Jesus tog ställning för de svaga. Han ville en förändring med fredliga medel, omtanke och kärlek. Hans kallelse var att bära fram ett glädjebud till de fattiga och ofria. Han prisade dem saliga som stiftar fred och då han mottog sig bruket av våld dömdes han till döden.

I domsöndagens text identifierar han sig med de svaga då han säger: Jag var hungrig och ni gav mej att äta, jag var hemlös och ni gav mej rum, jag

var sjuk och ni besökte mig.

I Apostlagärningarna ser vi att de första kristna hade allt gemensamt och om den kristna gemenskapen står det i Galaterbrevet: Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Det handlar i ett nötskal om jämlikhet och jämställdhet. Det vill även jag arbeta för och det stämmer bra med idéprogrammet för Ålands socialdemokrater som jag varit med om att utarbeta.

Stefan Snellman (s)

Får alla se lokal-tv?

■ **Hur skall** en vanlig medborgare orka läsa alla politiska insändare i tidningarna, samt alla valprogram och enskilda utskick som vi dräns med i våra postlådor. Nä, man blir bara trött att se all reklam om valet för det står en upp i halsen nu! Man bara kastar allt i förtvivlan.

All information man behöver för att välja parti eller kandidat får man ganska lätt som man vill ha reda på för att rösta. Allt de andra är bara för tidningar, reklambyråerna och reklamradion att tjäna pengar på, och mycket!

En fråga som jag undrar över att inget parti har gått ut med att de inte tänker köpa ut någon ”obekväm” tjänsteman om de kommer i regeringsställning. Som den nuvarande gjorde.

Därför ställer jag frågan till alla partier.

Fråga 1: Kan ni lova att inte köpa ut någon ”obekväm” tjänsteman för våra skattepeng-

ar om ni hamnar i regeringsställning efter valet?

Att vi kan se TV från hela världen (satelitmottagare) men inte se våra egna producerade TV program över Smedsbole om man inte bor i kabelområden är skrämmande i dagens tekniksamhälle. Alla partier pratar om en levande landsbygd, räknas inte vi som bor i skogen och inte har tillgång till kabelnätet? Har sett i tidningen att det har sänkts många trevliga program från Åland som jag gärna skulle ha sett men inte kunnat. Vi får nog betala vår TV licens snällt ändå. Därför frågar jag alla partier.

Fråga 2: Vilka av er kan lova att **alla** på Åland får se lokalproducerade TV program över Smedsbole under kommande mandatperiod?

För mig (och kanske många andra) är dessa frågor viktiga och vill gärna ha svar före valet.

Norrgårds Hilmer

Tack för förtroendet

■ **Hej och tack** för förtroendet för de här 4 åren i Ålands lagting.

Måndagen 24 september hade vi det sista arbetsplenumet i lagtinget och det har varit ett intressant uppdrag som jag gärna fortsätter med om ni ger mig ett fortsatt förtroende. Det här är lite av mina initiativ som jag lyckats genomföra under de här 4 åren.

Till lagtinget har jag har lämnat in motioner om bland annat:

Besökscentrum i Bomarsund, Personlig hjälparutbildning. Besökscentrumet planeras som bäst och personlig hjälpare dimitterades våren -07.

Som styrelseledamot i ÅHS har jag jobbat för nya avgifter inom ÅHS - bland annat ålderspensionärerna fick sänkt högstakostnadsskydd från 450 euro till 125 euro. Avgiftsfri terapi för unga under 18 år. Tillgänglighet till den offentliga tandvården.

Idag är det ytterst begränsat vem som har tillgång till den offentliga tandvården. Men det borde finnas fler som har tillgång till den offentliga tandvården. Därför kommer det att ses över under 2008. Jag har också fått förtroende att sitta i narkotiskapolitiska referensgruppen där vi bl.a. beslutat om en tillnyktringsenhet på gång i nya psykiatribyggnaden, ett avtal med beroendecentrum i Stockholm har gjorts för att korta av väntetiden till läkare.

Så jag vill som sagt tacka er som gav mig förtroendet för de här 4 åren och hoppas ni är nöjda med mitt jobb och att ni ger mig ett fortsatt förtroende i 4 år till.

Men kom ihåg att ensam gör man ingenting utan för att få igenom en sak så måste man vara fler.

Göte Winé (s)
www.gotew.blogspot.com

■ **Osakliga** insändare finns det gott om i dessa tider.

Jag vill bara lugna eftertänk-samma konsumenter som läste **Viking Sundbloms** insändare med att här på Åland produceras största delen av tomaterna och gurkorna med co2 neutrala bränslen.

Vi på Mickelsö handelsträdgård har sedan 2002 alltså i 6 år redan eldat med träbriketter i våran 0.8 Mw panna för uppvärmning av husen. Vi har idag ersatt olja för uppvärmning till ca 90 % av energibehovet med briketter.

Jag vet också att Eckerö växt-hus sedan ett par år använder sig av en lika stor biobränslepanna för uppvärmning av sina

renskraftiga arbetsförhållanden och lönevillkor.

ÅHS kunde bli ett magnet-sjukhus!

Inom lönepolitiken finns det flera moment att utveckla, arbetsgivare tillsammans med facken. Arbetsvärderingen måste fullföljas. Lönesystemet behöver utvecklas, det skall löna sig att ta större ansvar och att fortbilda sig.

Tjänsterna inom ÅHS kunde dessutom utvecklas och utvidgas. Expertsjukskötarna, till exempel, ökar flexibilitet och effektivitet i vården samt sparar både tid och pengar åt patienter och samhälle.

Katrin Sjögren (lib)

Köp åländskt först

Tillsammans levererar vi ca 80 % av alla tomater och gurkor som konsumeras här på Åland plus att vi vår och höst även skickar vårt överskott till fastlandet. Jag kan inte tänka mig att importerat från sydligare breddgrader ens om det är s.k. solproducerat (solen skiner även här) kan konkurrera med oss vad beträffar co2 då dessa grönsaker lider av långa transporter ofta med flyg och en omfattande kylkedja för att komma fram till oss i hyfsat skick.

Välj åländskt först om ni tänker på miljön. Åland har bra traditionella och ekologiska alternativ.

Niclas Lindholm
Mickelsö handelsträdgård

Välgörenhet – nej tack!

■ **Redan tidigt** i debatten inför lagtingsvalet uppstod en skiljelinje mellan förespråkare av välfärd och förespråkare av välgörenhet. Det var främst liberalerna genom **Fredrik Gustafsson** (lib) som förde fram välgörenhet som ett sätt att hjälpa mindre bemedlade. Som socialdemokrat ryser jag vid blotta tanken.

Välgörenhet är fattigvård. Det är 100 år tillbaka i tiden. Välgörenhet är beroende av andras (rikare människors) välvilja. Det är orättvist och odemokratiskt.

Den nordiska samhällsmodellen, som (s) förespråkare, ger alla medborgare i lag stadgade rättigheter. Dit hör rätten till ett värdigt liv och samhällets stöd när livet ter sig svårt, t.ex

vid sjukdom, arbetslöshet. Välfärd enligt den nordiska modellen är generella system som ger alla rätt till avgiftsfri skola och utbildning, barnbidrag, barn- och äldreomsorg. Det är livsviktigt att försvara dessa värderingar och rättigheter.

Den nordiska modellen bygger på allas lika värde, på en skattefinansierad väl utbyggd offentlig omsorg och service. Modellen har visat sig vara mycket framgångsrik i internationella jämförelser. Den är produktiv, den tar tillvara alla som resurser och utjämnar klyftor.

Vårt mål är att Åland i omvärlden skulle betraktas som det mest lyckade exemplet på den nordiska modellen.

Camilla Gunell (s)

Smartare trafiklösningar

■ **Robert!** Det är inte mammor med barn och matkassar som står för merparten av trafiken från de södra förorterna. Inte heller mammor och pappor som skjutsar sina barn till fritidsaktiviteter. Trafiktopparna förekommer i stället kring 8-9 och 16-17 och det blir inte bättre att sju av tio bilar bara har en person i bilen.

När jag säger att ditt tankesätt representerar en förgången tid, menar jag den 60-tals vision som skapade sovstäder utan eget liv, sovstäder där innevarnarna var helt beroende av sina bilar. I modern samhällsplanering har man frångått detta och

försöker i stället skapa regionala centra, med närbutiker och service som minskar transportbehovet. Detta kompletteras sedan med en väl fungerande kollektivtrafik och leder för den lätta trafiken.

Det är möjligt att du tänker 40 år framåt i tiden och då ser Mariehamn som en enda stor trafikled. Själv ser jag Mariehamn om 40 år som en trädgårdsstad, en stad för människor. Den staden har en effektiv lokaltrafik, baserad på elbussar eller förarlös spårtaxi.

Morgondagens problem löser vi inte med mera trafik, utan med smartare trafik!

Anders Gustafsson

Konstruktivt arbete med drogfrågor har gjorts

■**Januari -05** kom nya regeringen bestående Frisin-nad samverkan, centern och socialdemokraterna. I mars -05 tillsattes den narkotiska-politiska referensgruppen bestående av undertecknad, landshövding **Peter Lindbäck**, **Britt Lundberg** och minister **Harriet Lindeman** (ordf.) Vi har åstadkommit mycket på de två och ett halvt åren under den här regeringen.

Vi har gjort avtal med be-roendecentrum i Stockholm, för att korta av väntetiden till läkare för bedömning, så att

vårdplan snabbare kan göras samt en tillnyktringsenhet på gång. Vi har anlitat en kon-sult från Sverige för att se vad som är bra och vad som bör förbättras inom hela vårdked-jan - allt från förebyggande till eftervård.

Rapporten tar bland annat upp: ■ skall målet vara ett nar-kotika fritt Åland, så bör det finnas en restriktiv syn på narkotika och beivrande av bruk och innehav. ■ substitutionsbehandlingen

(som nu tas in för tidigt) ifrå-gasattes då den används före behandlingshem dvs drogfri behandling. Nu ser en grupp över substitutionsbehandlingen och principerna för den.

■ Om politikerna vill sträva till ett narkotikafritt Åland bör det koncentreras till de narkotiska politiska insat-serna dvs se över möjligheter för tvångsvård. Minister Har-riet Lindeman har nu varit och tagit upp frågan med sin finländska kollega och lyft upp frågan. ■ Åland bör reagera mot den

mer tillåtande attityden inom den finländska lagstiftningen

Det här är bara lite av den utvärdering som gjorts av ”Rensa Åland”-projektet. Jag tycker att det vi politiker skall göra är se över lagar och ge de ekonomiska resurser som kampen för ett narkotika fritt Åland behöver, och jag tycker att vi nu är på god väg, trots att vägen ännu är lång.

Göte Winé (s)
www.gotew.blogspot.com

Ekologiskt Åland möjligt

■**Nya Ålands** valpanelmed-lem **Bo-Erik Sandell** svarar när Nyan frågar (10.10.07) vilket är det tokigaste uttalan-det hittills: ”Alla som pratar om helt ekologiskt jordbruk på Åland, men inte berättar vem som skall betala och hur det ska gå till rent praktiskt”.

Man skall och bör ha visioner och drömmar! Män-niskan som har visioner och drömmar agerar oftast så att de kan bli verklighet någon gång i framtiden - kanske inte under hennes livstid och kanske inte under hennes

barns livstid heller - men någon gång.

Ar det ingenting att sträva efter? Varför skall man inte ha visioner och drömmar om en bättre värld? Det är inte utopistiskt och tokigt, tvärtom, det är realistiskt och sunt.

Det är klart att det kostar men det är ökande efterfrågan på ekologiska produkter i dag. Det är bra läge att börja vända jordbruket och annan produk-tion till ekologisk riktning. Nå-gon gång i framtiden har man ett helt ekologiskt Åland som kan bli förebild för alla andra.

Jag vill än en gång åter-komma till det som jag skrev 16.2.: Finland har redan ett rykte om att ha rena råvaror. Nästa steg kunde vara att börja producera ekologiskt. Produkterna skulle lätt kunna säljas vidare till europeiska länder. Efterfrågan ökar hela tiden!

Vi måste värna om vår miljö. Många säger att det är dyrt och många frågar vem som skall betala. Jo, jag förstår det och poängen är just där. Om fler producerar ekologiskt så blir det också billigare. När en börjar lite

smått och ökar den biten för varje år som går. Någon an-nan börjar också för att han/hon ser ett bra exempel i den som redan har den ekologiska produktionen i gång och så vidare. Då är ett ekologiskt Åland verklighet!

Detta går inte på tio eller tjugo år men det går! Det får ta sin tid. Det måste dessut-om gå, vi vill ju värna om vårt lilla jordklot!

Raili Sergejeff
Lemlandsliberal nr 514

Vårdgaranti del av god vård

■**Flera av** Ålands Hälso- och Sjukvård enheter har många månaders köer för sina patienter.

Detta ökar lidandet och ovissheten i väntan på hjälp. Det ökar även frustrationen hos personalen för att inte kunna hjälpa patienten i tid.

På liberalernas Hälso- och Sjukvårdspaneldiskussion på måndag vinklades nästan hela fokusen på organisa-tionen, på utrymmen och personalpolitiken. Visst är det så att alla dessa detal-jer skall utvecklas men det viktigaste i det hela är att

ha patienten i centrum.

Ännu idag har vi inte så kall-lad ’Vårdgaranti’ gällande på Åland. Även i detta fall är vi unika i Norden. Den har tagits i bruk i riket och har visat sig vara till stor nytta för hela vård-apparaten. Vårdgaranti betyder att organisationen garanterar sig att patienten får adekvat vård inom en rimlig tid. Det är ett samlingsnamn för behand-lings-, besöks- och tillgänglig-hetsgaranti.

Tillgänglighetsgaranti bety-der att man inom en viss tid i så fall att man inte kan hjälpa

patienten här måste skicka henne/honom till ett sjukhus utanför Åland. Enligt vård-garantin skall man få tid till undersökning och behandling inom en viss tid. Detta gäller all planerad vård som är medi-cinskt motiverad. Den akuta vården får man så fort som möjligt.

Att vara sjuk betyder alltid lidande. Trots att denna ga-ranti skulle pressa ännu mera vårdsektorn – är det ytterst viktigt att tas till bruk även här. Det skulle leda till att hela vår hälso- och sjukvård skulle foku-

sera ännu mera på patientens individuella behov. Patienten skulle veta sina rättigheter och de som inte har fått hjälp inom en rimlig tid skulle ha möjlighet att överklaga och på så sätt tvinga organisationen att bli ännu bättre. Utan regelverk behöver man inte hålla regler.

Vårdgaranti skulle inte bara hjälpa den lidande, sjuka pa-tienten som vi alla kan bli. Den skulle även vara en del av kvali-tetssäkring för Ålands Hälso- och Sjukvård. Det är vi väl alla värda även här på Åland.

Saana-Maria Sinisalo (lib)
Hannele Vaitilo (lib)

Vi måste tänka större – allåländskt

■**Kommunerna** behöver inte slås ihop för att överleva. Det är vi politiker som måste lyfta blicken, tänka större och ha ett i vidare perspektiv när vi fattar beslut. Vi måste samverka i högre grad och kommunicera med varandra. Tänka allåländskt. Landskapsandelsreformen

som nyligen godkänts av lagtinget har som mål att öka utrymmet för att utveckla den kommunala servicen. En utveckling som kommer att ställa större krav på kommun-politikerna. Den kan leda till nya former av både samar-bete och samgående. FS och sossarna vill att

kommunerna skall samman-slås. Man talar bland annat om effektiviseringar, inbespa-ringar och höjd kompetens.

Är det kommunsammanslag-ningar som är verktyget för att uppnå det? Jag befارar att det kan leda till att stor energi måste läggas på att försvara

sin del av Åland istället för att ha närdemokrati som garant för att alla delar av Åland fungerar till gagn för helhe-ten. Åland behöver en stark stad och en levande lands-bygd och skärgård.

Britt Lundberg (c)
Ett allåländskt alternativ

Vi måste stöda sjuksköterskorna

■**Vi måste** alla här på Åland stöda sjuksköterskorna i deras kamp för en rättmätig lön. Denna hårt arbetande yrkeskår har länge varit un-derbetald.

Ingmar Lundberg
pensionerad bibliotekarie och socialdemokratisk kandidat i stadsfullmäktigevalet

Vem jobbar för nykterhet?

■**Nu är** det bara några dagar kvar inför valet på söndag. En fråga som jag vill ha svar på är: Vem och vilket parti tänker arbeta aktivt för att minska rattonykterheten i vårt samhälle? I dagsläget är det 4-5 stycken som åker fast för grov rattfylla varje vecka.

Det är många med tanke på att det bor endast ca 27.000 innevånare här.

Av dessa ca 27.000 är många barn som inte ens kommer ner till pedalerna på en bil.

Väntar tacksamt på svar. **Nyktert i trafiken**

Mera i plånboken för kvinnorna!

■**Vi kan** läsa i tidningar att 77 % av kvinnor på Åland jobbar, vilket är det högsta i hela Europa enligt statistiken. Men får kvinnor betalt för det de gör. Kan vi tryggt säga att lönerna i de kvinnodomi-nerade yrken är rättvisa?

Liberalerna har länge kämpat för rättvisa löner för kvinnor. Vi har efterlyst arbetsvärdering och vi har efterlyst mera pengar i ÅHS budget för personalförbätt-rande åtgärder. Arbetsvärde-ringsförsöket avbröts under sittande regeringens mandat, mera budgetmedel röstades ner i lagtinget av sittande majoriteten.

Lönesättningen inom hälso- och sjukvård kommer att vara avgörande för fort-satt god kvalitativt sjukvård på Åland. De planerade privata alternativen kommer att hissa upp lönerna och efterfrågan på kvalificerad personal ökar. Om vi går in i detta med öppna ögon måste vi även vara beredda att ta konsekvenserna - även de ekonomiska.

Rättvisa kvinnolöner ger inte bara ekonomisk trygghet för stunden utan garanterar bättre pensioner i framtiden. Vi ger oss inte!

Raija-Liisa Eklöw (lib)

Konst och hälsa

■**Det har** sagts att vi lever i en ord- och språkkultur och att vi för att klara oss i den har all or-sak att både se om och utveckla vårt förhållande till språket. Det är inte svårt att hålla med. Språket är utan vidare en mäk-tig faktor.

Vid sidan av vår ordkultur lever vi under inflytande av en visuell kultur. Jag tror att en ökad medvetenhet om de visuella uttrycksmöjligheterna och det visuella språkets me-kanismer skulle ha en dubbelt positiv effekt. Dels skulle den hjälpa oss att förstå och ana-lysera, men framför allt hjälpa oss att skapa bättre och mera tilltalande miljöer.

Här gör barnträdgårdslärare och skolornas bildkonstlärare ett ovärderligt arbete. Men

jag hävdar att den nonverbala kulturen och kommunika-tionen har omfattande posi-tiva tillämpningar också inom vården. Bildkonsten erbjuder instrument för synliggörande, konkretisering, av det outtalade och kanske rentav outtalbara - det som språket inte når.

Jag vill personligen stöda bildkonstnärer, arkitekter och andra av den visuella världens företrädare att ställa sitt kun-nande i vårdens tjänst och i sin tur, gärna i samarbete med vårdpersonal, inspirera fram upplevelser som lyser upp och ger ökad dimension och extra innehåll åt vårdens vardag.

Bror Gammals (lib)
lagtings- och stadsfullmäktigekandidat

Snabbare i Nyan

■**Jag skrev** en insändare om systemet med bidrag för stude-rande för någon vecka sedan. Det tog en dag för Nyan att publicera den och då kontak-tade dom även mig personligen och sa att den var lite för lång, att det är begränsat nu under valtider. Jag kortade ner den och skickade in den på nytt. Skickade även in den första versionen till Ålandstidningen

och hörde inget därifrån. Det tog ca 1,5 vecka innan den publicerades **plus** att dom hade helt på eget bevåg kapat den! Hela min mening med insända-ren försvann tycker jag.

Det är väl inte för mycket be-gärt att man själv får ta bort det man tycker kan skippas. Man vill ju säga något med det man skriver. All heder åt Nyan!

Alexandra Lundberg

Borgerligt i Hammarland

■**Vill du** ha borgerlig majori-tet i Hammarland?

I Hammarland ställer de obundna, liberalerna och socialdemokratererna upp i ett gemensamt valförbund. Valför-bund låter trivsamt men vet du som röstar hur rösträkningen i ett valförbund fungerar? Kanske den kunskapen rent av skulle påverka ditt sätt att rösta?

I korthet går det till såhär. I ett valförbund slås alla kandi-daternas röster samman i den

avgörande sluträkningen. Den kandidat i det parti som fått flest röster får hela valförbun-dets röster som sitt slutliga jämförelsetal, tvåan får hälften av valförbundets totala antal röster och så vidare Sedan väljs kandidaterna in i tur och ordning efter sina slutliga jäm-förelsetal.

Vill du ha en borgerlig ma-joritet i Hammarland är det alltså säkrast att rösta direkt på någon av centerns kandidater. **Centern i Hammarland**

Bara på svenska

■**Mariehamnsliberalerna** är tveksamma till hemspråks-undervisning i den form som saluförs på Röda Torget. Grunden för vår politik är ett enspråkigt svenskt Åland.

Det är viktigt att alla som flyttar till Åland med ett an-nat modersmål får tillgång till intensivkurser i svenska.

Hemspråket är viktigt för in-lärlningen, för umgänget och känslan av trygghet i den den nya miljön. Vi stöder tanken på att det skall finnas resurser i till exempel skolan för att kunna ge stödundervisning på det egna modersmålet.

Mariehamnsliberalerna **Christian Nordas**

Nyankortsvinnare:
Juliana Mäklin Grankulla
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Nya Åland önskar en god avslutning på debatten inför valet och ett gott val.
NINA FELLMAN, CHEFREDAKTÖR

Mindre skola är bättre

■**Det råder** missuppfattningar i diskussionerna om skoldistrikt i Mariehamn. ”Enhetsskola” används specifikt för Strandnäs skola (1-9) och det anses vara svårt för elever från en annan skola att börja i åk 7 i en 1-9 skola. I motsats till det förra parallellskolsystemet (folk-/medborgarskola och läroverk) är grundskolan enhets-skola med en grundskolelag, en grundskoleförordning och en läroplan, alla för åk 1-9, men med olika stadier. Staden har en skolstadga och skolornas arbetsplaner, kringgärdade av dokumenten ovan, blir därför snarlika. Skolpsykologen (barnomsorgen - högstadiet) och skol-kuratorn (åk 1-9) har viktiga roller i elevvårdsgrupperna och i arbetet kring studieö-vergångarna. Landskapsregeringen skulle som tillsynsmyndighet både reagera och agera om våra skolors arbetsplaner innehöll så olika syn på eleverna och

deras lärande att elevernas skolbyte skulle försvåras. **Bland annat** styrdokumen-ten, budgeten, fortbildningen och elevvården är medel, men ingen garanti, för verksamhe-ten, Därför behövs utvärde-ringar. I boken ”Konsten att vara snäll” skriver **Stefan Einhorn**: ”Man har i undersökningar visat att känslan av att arbeta för det gemensamma bästa är starkast i grupper som består av upp till 150 människor.

...Om antalet är större mins-kar känslan av gemenskap till förmån för individualiteten.” Antalet sociala relationer i en grupp beräknas med formeln $n(n-1)/2$. Vi tar två skolor, en med 200 elever och 20 lärare och en med dubbelt fler, 400 resp 40. **Antalet** sociala relationer för eleverna blir 19 900 resp 79 800 och för lärarna 190 resp 780. För elevernas skull är det bra om lärarna under raster-

na hinner utbyta information, t ex om det har hänt någon-ting särskilt i en klass eller med en elev under föregåen-de lektion. Bl a det försvåras ju större skolan blir. Därför tycker jag att en skola inte borde var större än 250 eller max 300 elever. En skola ska vara så stor att alla ryms men framför allt så liten att alla syns. Det har Mariehamn råd med. **Krister Norrgrann, (lib)** stadsfullmäktigekandidat

Utbilda mera vårdpersonal

■**Det finns** skriande behov av sjukvårdspersonal på Åland. Enligt Ålands land-skapsregering regionala undersökning kommer behov av kompetent personal öka rejält till 2015. Många både unga och vuxna vill utbilda sig inom vården. Jag ser det mycket positivt att de vill skaffa sig en yrkesbeteckning som gäller även utanför Åland. När de inte kommer in söker många av dessa personer sig till kortkurser inom frisk-vården eller väljer att inte utbilda sig alls. En del börjar studera utanför Åland och blir ofta där. Detta hjälper inte personalbristen på Åland. Det leder till obehörig personal anställd med sämre villkor vad det gäller lön och andra förmåner. Detta garan-terar inte god vårdkvalitet. **Man skulle** kunna tro att dessa tre sanningar; vi behö-ver mera vårdpersonal, vi har

personer som vill utbilda sig och att vi har Ålands Vårdin-stitut och Ålands Högskola, skulle vara lätta att förverk-liga. Ändå utbildar vi inte varken tillräckligt eller enligt utredningen. **Ett av** argumenten är att det inte finns tillräckligt praktik-platser för vårdstuderande. En del av dem vill inte heller praktisera utanför Åland. Det är ytterst viktigt att göra omständigheterna kring

praktiken så att studerande har möjlighet få erfarenheter också utanför Åland. Även motivation att vidga sina vyer med att se hur det fungerar annanstans bör ökas. Ett god-känd vårdyrke skall vara en investering för livet som man är stolt över. Den skall även ge na-tionellt behörighet enligt EU-direktiv. Problematiken med praktikplatser är möjlig att övervinna. Det faktum är att vi med störta san-

nolikheter kommer inte att få kompetent personal varken från öster eller väster hit till Åland, tvärtom, brist på kom-petent personal finns överallt i Norden. **Vi har** alla förutsättningar att utbilda tillräckligt med vårdpersonal med nationell behörighet enligt EU-direktiv till våra behov. Det handlar bara om viljan att lösa ekva-tionen. **Hannele Vaitilo (lib)**

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Ja tänker inga rösta pa nån me skägg o e långhåriger. Man ska si ut som folk m när man sitter i lagtinget! **Knasen.**

■ ■ Duktigt söt brud som gick utanför Holmbergs den 16, du hade hjälm i handen... Möjligen singel? **Mvh singelkillen.**

■ ■ Mitt i den åländska och fastländska flården finns EU med sina krav-österut och västerut! Allt har blivit sämre, ändå tycks det få fortgå! **040.**

■ ■ Jag är ganska irriterad på Folkhälsan eftersom de inte kon-taktade den tjej som jag anmälde till luciakandidat. Man undrar ju varför? Kanske det bara är vissa speciellt utvalda som har rätt att komma på deras fina uttagningar? **0457.**

■ ■ Den är fin; för tankarna i en speciell riktning... **0457.**

■ ■ Bra skrivet Sture Mattsson, mer resurser måste sättas på att de förståndshandikappade kan få roliga, meningsfulla och vettiga

fritidssysselsättningar. Alla ska ha rätt till ett bra liv! **0457.**

■ ■ Jag stöder också BB-persona-lens kamp för värdiga patientkläder. Redan de gamla var så sjabbiga att jag inte kunde förstå varför jag på den dag som jag väntat på i nio månader, kanske den största upplevelsen i mitt liv och en väldigt utlämnande situation, dvs mitt barns födelse skulle nedvärdera mig till att ta på ett par strumpor som inte hölls uppe och en oformlig morgonrock. Och nu blir kläderna ännu värre...**0457.**

■ ■ Pojkarna som”leker” krig gör väll inget illa.Det är väll bättre att de är i skogen och skjuter plastkuler på varandra än att de hänger på stan och gör fanstygl! **Softismamma.**

■ ■ Skattedebatten har ju gått helt snett nu. Vid ett åländskt övertagan-de handlar det ju inte om att kopiera dagens system utan genom att själv

ha styrmedlen skapa TILLVÄXT! **0400.**

■ ■ Åland är tärande! 80 miljoner skäl att vara lite mer ödmjuka mot riket! Eller kanske pengarna ligger på hög i någon ladugård! Åland kommer alltid att vara Finlands ”ton-åring”! Vi behöver vår moder! **050.**

■ ■ Jo, jag gillar när Peter Lindbäck tar fram förstoringsglaset och tittar på verkligheten med nyktra ögon! **Hälsningar från sanningen i viltögat!**

■ ■ På grannens postlåda står det, ingen reklam, och den lådan är smockfull med valreklam, ha! **0457.**

■ ■ Att Lindbäck kom till en tärande nyhet före valet är väl ingen överraskning precis! **0400.**

■ ■ Varför publicera skjutna djur på stora bilder. Obehagligt att se. Räcker det ej med bara text. Nog förstår väl alla läskunniga vad som hänt ändå. **Skärpning.**

■ ■ Våga vara soffliggare! **050.**

■ ■ Med hänvisning till Ålands djurskydds-förenings annons, onsdag. Tack och lov att man inte är medlem med lem eller utan! **lakttagare.**

■ ■ Som föräldrar till en av pojkarna som leker vid övningsflyget måste vi fråga: vilken läxa vill du att de ska lära sig och när och av vilken orsak har de haft chanser förut? **040.**

■ ■ Är det någon som vet om ratt-visaren@aland.net (se baksidan av onsdagens gamlan) är singel? **Cam?**

■ ■ Sitter och läser annonsen

om Kastreringskampanj för Ålands djurskyddsförenings medlemmar och undrar om Rauli har rättighet att utföra dem? **0457.**

■ ■ Någon som vet om det blir någon Halloween-fest i år? På Mariepark eller så? Skulle gärna vilja veta säkert innan man börjar planera. **076.**

■ ■ Nog borde de flesta veta att om Åland tar över skattebehörig-heten delas det knappast ut så mycket startbidrag i fortsättningen. Riket slipper många bördor! **040.**

■ ■ Engelsmän behöver hjälp! Vi vill titta på rugby VM-finalen lördag kväll. England v Sydafrika. Finns det på tv eller på puben på Åland? **0457.** – Matchen sänds direkt på svenska Viasat Sport 1 med start klockan 21.45. Den som inte har kanalen hemma kan besöka Adlon sportsbar som hälsar att de visar matchen om den inte krockar med något större evenemang som vinner majoritet hos tv-publiken. **Red.**

■ ■ Visst är det lustigt hur det råkar sig att en hel hoper kommit-téer blir klara just nu: hyreslagen, skärgårdsungdomar, energi osv. Och dessutom att det kommer en massa positiva nyheter från regeringen: idrottsfonder, distansarbete och tullkodex. Undrar om nyhetsflödet fortsätter nästa vecka? **0457.**

Valfrid på lördag

■**Inför söndagens** lagtings- och kommunalval inför Nya Åland vissa begränsningar. Dagens tidning är, som vi tidigare meddelat, den sista där vi tar in kritik eller frågor om kandidater i val. I fredagens tidning tar vi in insändare som är högst 1.000 tecken långa och som koncen-trerar sig på att föra fram det egna positiva budskapet. I lördagens tidning är det insändarstopp och valfrid, med undantag av en text per parti eller partiledare på högst 1.500 tecken. Nya Åland önskar en god avslutning på debatten inför valet och ett gott val. **Nina Fellman** chefredaktör

Rätt för funktions-hindrade

■**Får alla** människor välja sitt boende på Åland? Är det rätt att en ung män-niska tvingas att bo på ålder-doms hem? Får alla vuxna människor besöka en restaurang? Har alla människor möjlighet att simma i havet? Har alla människor rätt att vistas i naturen?

Tyvärr är svaret nej på alla punkter men jag anser att alla människor borde ha dessa själv-klara rättigheter och möjligheter att få själv välja. Jag kommer att arbeta för att Åland skall bli en mera attraktiv, tillgänglig ock bra plats att bo på även för oss funktionshindrade. **Saana-Maria Sinisalo (lib)** Mariehamn

NYANS ROS

...och ett stort tack till **alla** som skänker garn till oss och till **alla** som köper våra babymössor. Vi tar fortsättningsvis gärna emot garn på BB-avdelningen. Ålands barnmorskeförening rf.

...till den **snälla människa** som lämnade min plånbok till polisen då jag tappat den på parkeringen. Är dig evigt tacksam! **Mvh Marie.**

...och tack till **Meta** och **Johan** för fina minnen, glada skratt och god traktering på kusinträffen ni ordnade ! Kramar från alla som var med.

...till **alla** som hjälpte till att göra vår pensionärsfest så lyckad. Stort tack till **kocken Micke, orkestern Musik-makarna** med **Örjan** och **Kristina**, musikinstitutens dansare: **Lisa, Martha, Frida, Josefín, Linnea** och **Johanna** samt deras ledare **Elsbieta**. Stort tack även till alla pensionär som såg till att den rätta feststämningen infann sig. Röda Korset i Lumparland.

HÄLGE

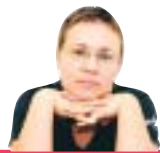

ZITS

”En av EU:s största dumheter är beskäftigheten.
JACOB SÖDERMAN I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Bland folk

Harriet Tuominen

Var finns knappen?

Om du har en tv, vilket du antagligen har, brukar du då trycka på en knapp för att få igång den eller sitter du och kodar in kanal för kanal?

Trycker på knappen och så litet till. Jaha.

Jag var avogt inställd till digitalboxen redan innan den installerades. Jag ville inte hålla på med teknik för att se en nyhets-sändning eller en film. Jag ville trycka på en knapp. Med tanke på hur mycket det numera kostar att vara ansluten till MCA så ser jag det som en mänsklig rättighet att slippa fundera på tekniken.

Så när alla digitala kanaler var svarta och tysta på måndagskvällen var jag ärligt talat inte glad.

Nu hör det till saken att vi numera har en apparat med inbyggd digitalbox, så man klarar sig med en fjärrkontroll. Men tekniken kommer man tydligen inte ifrån.

– Har du kort. Vi har kodat om kanalerna och du kan inte se dem utan kort, sade killen som ringde upp på kvällen efter att ha hört min otålighet.

Har man betalat tusen pengar för en apparat som skall kunna ta emot allt så finns det väl ett kort. Skall jag behöva fundera på det?

– Klart det finns kort, sade maken per telefon från Helsingfors på väg till Stockholm. Han ville inte bli involverad i min teknikaversion.

MCA-killen lovade titta in följande dag och kolla läget. Vilket han gjorde. Kortet satt där det skulle. Allt var ok. Med ett undantag.

Boxen som kortet sitter i och som i sin tur finns instucken i apparaten var fel vänd. Har varit så hela tiden ända sen apparaten levererades och installerades. Men det har inte märkts förut eftersom det inte krävdes något kort tidigare för att ta emot de digitala kanalerna.

Om det har varit så, varför i fridens dar investerade vi då i ett kort ren i vintras eller när det nu var som boxen dök upp i huset?

Folk klagade som galningar på MCA förr, när allt var lugnt och det blev problem bara om vädret var dåligt. Nu, när det är bara konstigheter hela tiden, då håller de minsann tyst. Det måste ha varit tekniska gubbar som inte hade sysselsättningen tillräckligt som gnällde. Nu har de händerna fulla med att koda och koda om.

Inte MCAs fel? Har jag påstått det?

Vad jag säger är att jag vill ha apparater som fungerar när man trycker på knappen. Jag vill inte ha all den där tekniken, den får någon annan ta hand om.

Men det löste ju sig. På tisdagseftermiddagen var det både bild och ljud på de digitala kanalerna. På tisdagskvällen vara bara bilden kvar. Allt ljud var borta, men inte överallt. Bara på de finskspråkiga kanalerna.

Kan man ana en högre makt någonsstans?

Ja eller nej till större språklig mångfald på Åland

Hela laget. Det finns visst skillnader mellan partierna, även om de inte varit särskilt synliga i valrörelsen. En vattendelare är inställningen till andra språk än svenskan på Åland. Bilden togs i samband med Åland 24s partiledardebatt.
Foto: JONAS EDSVIK

Ska samhället hjälpa ålänningar att fördjupa kunskaperna i andra hemspråk än svenska? Den frågan fick debatten att hetta till i en valduell i FST mellan Barbro Sundback och Roger Nordlund.

Efter en valrörelse präglad av relativ artighet hettade det äntligen till i en debatt i den åländska valrörelsen. När **Barbro Sundback** (s) och **Roger Nordlund** (c) möttes i en duell i FSTs Obs var det som att äta rå chili efter en kost bestående enbart av gröt.

Vilken var frågan? Jo, språket naturligtvis.

Roger Nordlund hävdade att svenskan i enlighet med självstyrelselagen alltid ska vara undervisningsspråket i åländska skolor, och att en offentligt finansierad hemspråksundervisning leder till att språkskyddet på Åland vittrar samman. Om föräldrar vill ge sina barn undervisning i andra hemspråk är det deras privata angelägenhet.

Barbro Sundback hävdade att barn som talar ett annat språk i hemmet, som finska, engelska eller persiska, ska ha rätt till särskild undervisning i det språket, och presadade Nordlund hårt på om han inte förstår att föräldrar vill ge sina barn sitt modersmål även om det inte är svenska.

Ingendera såg någon motsättning i att det på Åland finns andra språk än svenska. Oenigheten handlar om vilken roll samhället ska ha gentemot inflyttade ålänningar med en annan språklig bakgrund.

Innerst handlar det om huruvida det i tillägg till svenskan kan finnas andra språk som

är viktiga för ålänningarna. Varken liberaler eller socialdemokrater ifrågasätter svenskans ställning, men är beredda att diskutera hur andra språk kan existera på Åland parallellt med svenskan.

De övriga partierna på Åland vill inte se några schatteringar i enspråkigheten. Det ska vara svenska i skolorna, endast och enbart, och allt annat upplevs som ett hot.

Här finns alltså en klar skiljelinje. Den som tycker att den åländska identiteten mycket väl kan vara flerspråkig och multikulturell och att samhället ska bidra till att stärka de inflyttade ålänningarnas särart ska rösta liberalt eller socialdemokratiskt.

De som tycker att en ålänning bara kan ha svenska som sitt första och starkaste språk och att samhället inte ska uppmuntra språklig fördjupning i andra hemspråk, ska rösta på något av de borgerliga partierna höger om liberalerna.

Detta om något är en viktig ideologisk fråga. Åland har redan en mängd människor från andra kulturer och språkområden för vilka hemspråket är viktigt. De allra flesta lär sig svenska snabbt och villigt, annars hade de ju inte flyttat hit. Grundfrågan är alltså inte om inflyttade som inte kan svenska ska lära sig det, för det är alla eniga om.

Snarare handlar det om huruvida det

mänskligt och moraliskt är rätt att stöda inflyttades rätt till ett annat hemspråk än svenska, och vad som är bättre och sämre för Åland.

Framtidens ålänningar kommer att tala allt fler språk. Förhoppningsvis kommer de människor som flyttar till Åland och blir ålänningar att föra med sig nya kunskaper (och språk) till Åland. Självklart kommer då frågan upp hur det åländska samhället ska förhålla sig till dessa minoriteter i minoriteten, och hur inflyttningen påverkar den framtida språkstrukturen i landskapet. Om inflyttade till Åland kräver språkliga rättigheter, vad svarar vi då?

Nu har vi åtminstone två tydliga svar.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2006:

7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetstips: Ring, skicka SMS

eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonssavdelning och

administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten
tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga
tider telefonsvarare.

Nya Åland: tfn 23 444 vard kl

8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig

utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441

nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:

Ulf Weman

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Maj-Len Lindholm

tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:

Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag Eller text & mindre annonser Annonser större än 600 mm Färgannonser

Månd fre kl 12 tor kl 14 tor kl 14

Tisd mån kl 12 fre kl 14 fre kl 14

Onsd tis kl 12 må kl 14 må kl 14

Torsd ons kl 12 tis kl 14 tis kl 14

Fred tor kl 12 ons kl 14 ons kl 14

Lörd tor kl 14 tor kl 12 tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.

Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007				
M:HAMN 01.50 ¹⁾ → 11.00 ²⁾ →	ÅBO 08.00/09.00 ¹⁾ → 17.00/18.30 →	M:HAMN 12.55 L 23.20 L	M:HAMN 04.25 → 13.05 L ¹⁾ → 23.30 L →	STOCKHOLM 09.30/17.00 → 18.15/19.15 ¹⁾ → 06.00/07.30 K →
M:HAMN 23.55 →	H:FORS 09.55/17.00 →	M:HAMN 04.15 →	L = Långnäs K = Kapellskär	
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bilj. försälj. ej kan garanteras				

1) Charter 14-15.10 och 19.10.
Ring för mera info.

2) 27.10 avg från Långnäs

SILJA LINE
A member of AS Tattling Group

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

Försäkringar på hemmaplan

KOM IHÅG – FÖRTÖJ ALLTID FÖR STORM!

ALANDIA BOLAGEN
Tel. 29 000
mhamn@alandia.com
www.alandia.com

Turlista t.o.m. 6/1 2008			
OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag–måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag–söndag	10.00	15.00	20.00
Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via City-terminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 18/10 kl. 8.30, 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00 Ej trafik 24–25/12 samt 31/12 kl. 18.30 och 1/1 2008 kl. 10.00			
ECKERÖ LINJEN			
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax			

BIRKA PARADISE

Alla dagar **M:hamn** 10.00 → **Sto** 15.45

Sto → **M:hamn** 02.00

Sönd-tisd 18.00 → 03.30

Onsd-lörd 18.00 → 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

TALLINK

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00

Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8–31.12.2007

MARIEHAMN – KAPELLSKÄR

Måndag – torsdag

MARIEHAMN KAPELLSKÄR

Fredag – söndag

08.00	▶	09.30	07.00 1)	▶	08.30
16.00	▶	17.30	13.00	▶	14.30
15.30	▶	12.00	19.00	▶	20.15
22.30	▶	19.00	12.30	▶	09.00 1)
			18.30	▶	15.00
			00.05	▶	20.30

1) Ej söndagar; Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss
 Buss Stö–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	▶ 06.30
04.35 M	▶ 09.40
10.15 M 2)	▶ 15.30
14.25 M	▶ 18.55
14.10 M	▶ 07.45
23.35 M	▶ 16.45
07.45 M	▶ 18.00 2)
03.20 L	▶ 20.10

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	▶ 07.35	
14.25 M	▶ 19.50	
23.45 M	▶	10.00
14.10 M	▶ 08.45	
01.00 L	▶ 21.00	
04.25 M	▶	17.30 3)

2) Reservation för charteravgång.
 Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storg. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs

Boka alltid din resa!

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11

www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI! **DAGLIG LASTBILSTRAFIK** till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

TORS DAG 18 OKTOBER 2007

dagens ålänning

”Jag är båtflykting”

Vid entrén till Folkhälsans allaktivitetshus i Mariehamn står dagens ålänning, **Susanne Aunér**, och klär in en skylt med ett förklade som har texten Ålandsfuchsian.

– Vi skall ha tulpankväll här och har ingen skylt så jag får försöka göra det bästa av situationen, säger hon glatt då vi frågar vad hon håller på med.

Susanne jobbar på De gamlas hem och dessutom är hon aktiv i trädgårdsföreningen Ålandsfuchsian. Hon är ursprungligen från Norrköping och flyttade till Åland för 17 år sedan.

– Jag är en båtflykting! Jag besökte redan som barn ingift släkt och trivdes så bra att jag flyttade hit som vuxen. Och det har jag aldrig ångrat!

Var på Åland bor du?

– Jag bor på Ålands solsida, i utkanten av Storby i Eckerö.

Och där har du en trädgård?

– Ja! En trädgård bara måste man ju ha! Jag älskar mina växter och varje gång jag flyttar grä-

Wäxtälskande vårdare. Susanne Aunér älskar sina växter i trädgården så högt att hon gräver upp varenda en då hon flyttar och tar plantorna med sig till nästa trädgård. Foto: ANDREAS DIENERT

ver jag upp varje planta och tar den med mig till nästa ställe där jag gräver ner den igen.

Oj! Hur ofta flyttar du?

– Det har blivit ofta, ungefär vartannat år.

Så nu minner dina växter knappt rota sig innan de skall upp igen?

– Nej, nu skall de väl få stanna ett tag!

Flyttar du på träd och buskar också?

– Det största är min smultronshersmin som är ungefär en meter hög. Den bara måste jag ha

med mig överallt eftersom den doftar så ljuvligt. Och nu frågar du säkert efter mina favoritväxter... Det är engelska rosor och... och... det här var svårt... dagliljor, funkior och nävor!

Har du andra intressen?

– Ridning, men jag vred tyvärr sönder knät så jag kan inte rida. Men ridning är fint!

Vem vill skicka en hälsning till?

– Till alla jag känner.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

vädret

Torsdag

Stockholm: +7/+3, 1,8m, 11, 1,2m

Åbo: +7/+2, 2,2m, 12, 0,2m

8/5 temperaturen på dagen/nästa natt 1,7m våghöjden

Fredag

Stockholm: +7/+2, 2,3m, 15, 2,5m

Åbo: +6/-3, 0,5m, 13, 2,2m

Lördag

Stockholm: +6/+4, 6, 15

Åbo: +3/-1, 3, 15

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	11	☀
Åbo	11	☁
Helsingfors	13	☁
Stockholm	12	☁

temp. vind m/s

Nyhamn	10	VSV	9
Märket	11	VSV	8
Kumlinge	10	SV	6

Vattenståndet i går kl 15

Föglö +10 cm	Åbo +14 cm
--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:26	18:23
Helsingfors	8:06	18:03
Stockholm	7:32	17:33

Max/min temp. 10.10 - 17.10. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+13,0	15.10.	-2,6	14.10.
Åbo	+12,2	15.10.	-3,8	14.10.
H:fors	+11,4	15.10.	-2,7	14.10.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	10	☀
Åbo	+9	☀
Helsingfors	10	☀

Utomlands i går

Köpenhamn	12	Paris	15
Oslo	12	Wien	14
Bryssel	14	Madrid	21
Berlin	18	Rom	24
Moskva	10	Aten	23
London	13	Las Palmas	23

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Bönröra med korv

8 kycklingkorvar eller annan mager korv
2 rödlökar
3-4 morötter
1 msk olja
1 pkt krossade tomater, 500 g
1 tsk timjan
1 burk stora vita bönor, ca 400 g
1 burk röda bönor, ca 400 g
salt, peppar
persilja

Skala lök och morötter. Skär lökarna i klyftor, strimla morötterna och fräs dem i olja i en låg vid panna. Tillsätt tomat och timjan. Koka ca 5 minuter under lock. Låt bönorma rinna av, skölj dem och lägg i. Koka ytterligare några minuter. Smaka av med salt och peppar. Strö över med hacka persilja. Servera med kokt kyckling- eller annan korv.

TIPSA 0457-313-4444 **MESSA 0457-323-4444** **RING 018-23444**

4-hjulingar
rikskampanj...
Upp till
2.000€
rabatt

Prisex.
Outlander 500 Efi
V-Twin norm 9.990€
Nu 7.990€
Lev.kostn. tillkommer 250€

Hus & Fritidscenter
Uppgårdsvägen 3, tel 14 554

Skynda att fynda!
Så länge lagret räcker!

NYINKOMMET!

Amaryllislökar
35
olika sorter

4,90
ord. pris 6,90

BoGrönt
Blommor • Trädgård • Binder • Blommor

Rosenblads Trädgårdsbutik Västra uftarten, tfn 23 366
ÖPPET: vardagar 9-18, lördagar 9-14

KERMANSÄVI
www.kermansavi.fi
www.tulikivi.com

TULIKIVI

Besök vår **UTSTÄLLNING** i Kalmarnäs och bekanta dig med vårt sortiment

SKORSTENS SPECIALISTEN PÅ ÅLAND
G. MATTSSONS MURERI
Kalmarnäs 212, 22 140 MARIEHAMN
ÖPPET: tor 18-20, fre 14-16, lör 12-15
Fax 12 688, e-post: gm.mureri@aland.net
Boss 0457 361 3977 Kent 040 550 2649

KAKEL & KLINKER

Besök vår utställning!

Simons bygg & trävaror
Tel: 21 022 Fax: 23 733
Dalkarbyv.

Tobben Eliasson till lagtinget!

29

Erfaren Kreativ Rättfram Medmänsklig

Hälsa, miljö, utveckling!
– Ekonomisk utveckling är viktig, ren miljö är viktigare och allra viktigast är hälsa, god sjukvård och omsorgen om barn och äldre.

Hemsida och blogg: www.tobben.ax

Centern
för Ålands bästa